

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Τά Τρία στίγια χτισμένα σέ ημικόκλιο
σχηματίζουν μπροστά τους ένα είδος
όρχηστρας. Πίσω απ'τόν 'γχιητό, ένα
μεγάλο κομμάτι οθρανοσ. Έποχή 1944-45.

Οί τρεις μάννες, μέ μάσκες, πλέκουν
καθισμένες μπροστά στίς πόρτες.
Φωνογράφος -μέ χωνί- απ'όπου βγαίνει
ή μουσική

*Η πρώτη μάνα, πλέκοντας, όνειρεύεται.

ΜΟΥΣΙΚΗ - ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ

M 1

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

Εύχαριστώ τής σηνιάς
Ταίσο Λεο Βαλίου
Κώστα Ρίβα και Γιάννη Γεωργιάδη
Από τί σίχαι σου αγάπιασιν τί κρ
αυτό

Διασκευή Αρχίου Σομφρά 1980

PROLOG

In this series of chapters
the author has tried to
show the development of
the world from 1914-15.

Of this nature, the author, who
has written many other
books, has tried to show
the world as it is.

The author, who has written
many other books, has
tried to show the world
as it is.

TM

WALTER - BARTON

TO ORDER

Handwritten notes in a tilted box:
The author has written
many other books, has
tried to show the world
as it is.

Handwritten text at the bottom:
The author has written
many other books, has
tried to show the world
as it is.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ "ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ"

Δυό γιούς εἶχες μανούλα μου, δυό δένδρα,
δυό ποτάμια,
Δυό κάστρα Βενετσιάνικα, δυό δούσμους
δυό λαχτάρες.

"Ένας γιά τήν Ἄνατολή, κι' ὄ ἄλλος γιά
τή Δύση

καί σύ στήν μέση μοναχή, μιᾶς ρωτᾶς
τόν ἥλιο:

- "Ἥλιε, πού βλέπεις τά βουνά, πού βλέ-
πεις τά ποτάμια,

ὅπου θωρεῖς τά πάθη μας καί τίς φτωχές
μαννούλες,

ἂν δεῖς τόν Παῦλο φώναξε καί τόν Ἄνδρέα
πές μου.

Μ' ἔνα καῦμό τ' ἀνάστησα, μ' ἔνα λυγμό τά
έγέννα.

Μά κείνοι παίρνουνε βουνά, διαβαίνουνε
ποτάμια.

"Ένας τόν ἄλλον ψάχνουνε γιά νά ἄλλη-
λοσφαγοῦνε.

Καί κεῖ στό πιό ψηλό βουνό, τήν πιό
ψηλή ραχοῦλα σιγά-κοντά πλαγιάζουνε
κι' ὄνειρο ἴδιο βλέπουν.

Στῆς μάννας τρέχουνε κι' οἱ δυό τό
νεκρικό κρεβάτι,

μαζί τά χέρια δίνουνε, τῆς κλείνουνε
τά μάτια

καί τά μαχαίρια μπήγουνε βαθειά μέσα
στό χῶμα

κι' ἄπ' ἔκει ἀνάβλυσε νερό, νά πιεῖς,
νά ξεδιψάσεις.

Η ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ θά πρέπει νά εἶναι
ἀπλή ἔρμηνεία τοῦ τραγουδιοῦ.

Ἡ Μάννα δείχνει τούς γιούς της
-τῆ δύναμή τους, τήν εὐτυχία της.

Ὁ ἕνας φεύγει γιά τήν ἀνατολή
κι' ὁ ἄλλος γιά τή δύση. Δείχνουν
ὄλο τό μίσος τους κι' ἡ μάννα ὄλη
της τήν ἀπελπισία.

Μπαίνει ὁ Ἥ λ ι ο ς: Ἕνα
μικρό παιδί πού κρατᾶ καρφωμένον
σ' ἕνα κοντάρι ἕναν ζωγραφισμένον
ἥλιο.

Ἡ Μάννα κουβεντιάζει μέ τόν
Ἥλιο.

Τ' ἀδέρφια βγάζουν τά μαχαίρια
τους. Ψάχνουν σκυφοί καί ἀπειλητι-
κοί γύρω τους, προχωρώντας ὁ ἕνας
πρός τόν ἄλλον.

Πλαγιάζουν δίπλα-δίπλα δίχως
νάχουν ἰδωθεῖ.

Ξυπνοῦν καί τινάζονται μαζί
ἔρθιοι. Τρέχουν πρός τό σοκάκι, γο-
νατίζουσιν, δίνουν τά χέρια.

Ἐρχονται πρός τά μπρός. Ὑψώ-
νουν μαζί τά μαχαίρια καί τά χτυποῦν
μέ δύναμη στό πάτωμα.
Φεύγουν ἀγκαλιασμένοι.

Τέλος μουσικῆς - Σ Κ Ο Τ Α Δ Ι
Ὁ ἥλιος μᾶς ὀδηγεῖ στούς δυό ἔρωτευ-
μένους. Ἰσμήνη καί Παῦλο.

Τούς παίξει ἀπαλά Μπαγλαμαδόκι. / M2

Είναι σούρουπο. Τό φῶς μενεξεδί. Οἱ ἴχοι
τῆς ἀνοιξιάτικης νύχτας (τριζόνια, γκιώνης,
μακρυνά γαυγίσματα) στήν ἀρχή μακρυνοί
φουντώνουν σιγά-σιγά ὡς τό τέλος τῆς σκηνῆς.

Ἄ Παῦλος κι' ἡ Ἰσμήνη κάθονται πλάϊ-πλάϊ
πάνω στήν ξερολιθιά.

ΠΑΥΛΟΣ : (Μέ βλέμμα στόν ὀρίζοντα) Ἦ πιό ὀμορφη στιγ-
μή τῆς μέρας. Σ' ἀρέσει καί σένα;

ΙΣΜΗΝΗ : (Γνέφει ΝΑΙ μέ τό κεφάλι)

ΠΑΥΛΟΣ : (Μέ ψεύτικο πάθος γιά νά τήν πειράξει) Ὅταν
ὀνειρεύομαι πῶς σέ φιλῶ! Πῶς σέ σφίγγω στήν
ἀγκαλιά μου!

ΙΣΜΗΝΗ : (Μέ χάρι) Σανόρχισες;

ΠΑΥΛΟΣ : Θά φτάσει ἡ στιγμή πού θά μέ παρακαλᾷς. Πιστεύεις
στ' ἀλήθεια πῶς ὑπάρχει ἄλλη λύσι; Δέν πιστεύεις
πῶς θά ζήσωμε μαζί ὡς τήν δευτέρα Παρουσία!
(Προσπαθεῖ νά τήν ἀγκαλιάσει μ' αἰτή τοῦ ξεφεύ-
γει, πηδᾷ, στέκεται ὀρθια καί τινάζει τά χώ-
ματα ἀπό τή φούστα τῆς).

ΙΣΜΗΝΗ : Δέν κάνουμε χωριό. Γι' αὐτό καλλίτερα νά τοῦ
δίνουμε. Γιατί δέν δοκιμάζεις μέ τήν ὀπη πού
κάνει σάν ξελυγωμένη μαζί σου; Κι' ἄς μὴ λέμε
ὀνομάτα! Νά! Νά! (δείχνει μέ τό χέρι τῆς) Μάτ-
σο τά κορίτσια! Ἄν δέν σοῦ κάνω, μετά χωρᾷς!
(Παύση. Μουσική).

ΠΑΥΛΟΣ : (Κυττάζει πρός τή Λύσι, ἀνάβοντας τσιγάρο .
Ξαφνικά ἔχει γίνει πολύ σοβαρός). Αὐτό τό χρώ-
μα τό κόκκινο. Τῆς πυρκαϊᾷς! Μοῦ προκαλεῖ κάθε
φορά τήν ἴδια ἀίσθηση. Νοιώθω μονάχος-ἀδύνατος-
ἀνυπεράσπιστος. Γυρίζω στή μάννα μου. Ὅταν ἤμου

ἀκόμα μικρός χωνόμουνα μέσα στά ροβχα της. "Εννοιω-
θα άσφάλεια, σιγουριά.... "Ισως γι'αυτό καί τώρα
νά σε θέλω τόσο πολύ. (Ή Ίσημήνη τόν πλησιάζει
καί τοῦ χαϊδεύει τά μαλλιά). Κι'έπειτα μή ξεχνάς
τήν Άλλη τήν πυρκαϊά -αυτή πού δέν φαίνεται ἀκό-
μα κι' όμως μάς καίει.... Σκέπτομαι τόν άδερφό
μου, τόν άδερφό σου, τούς άλλους. Σε μιά τέτοια
στιγμή, ήρεμη, γλυκειά, πού όλα μοσχοβολοῦν, πού
κοκκινίζει ή δύση.... θά μπορούσες νά σκοτώσεις;
Νά τούς σκοτώσεις;" Τό σκέφτομαι καί άνατριχιάζω.
"Όμως ή άπάντηση ύπάρχει κιόλας μέσα μου.

- ΙΣΜΗΝΗ : Στό βάθος άγαπās καί τόν άδερφό σου, καί τόν δικό
μου άκόμα καί τόν Τάκη.
- ΠΑΥΛΟΣ : (Θυμωμένος) "Όσο γι'αυτόν τόν ρουφιάνο, άν βρεθή,
ποτέ δ' λαιμός του στά δάχτυλά μου
- ΙΣΜΗΝΗ : Στραγαλιστή μου έσύ! Πόσο περίφανη με κάνεις!
(Μέ ειρωνεία) Καί θά τόν πνίξεις βέβαια άπό καθα-
ρή ιδεολογία.
- ΠΑΥΛΟΣ : (Μέ τήν ίδια ειρωνεία) Άπό τυφλό έρωτικό πάθος!
Γιατί ειζοαι γόησσα καί τά θύματά σου, γίνονται
έγκληματίες. Τί θές κι'δλο μου θυμίζεις τό φλέρι σου;
- ΙΣΜΗΝΗ : (Ξαφνικά πολύ σοβαρή) Παῦλο, φοβάμαι! Φοβάμαι
πολύ γιά τόν Περικλή, γιά τόν πατέρα μου, γιά σε-
να!... Φοβάμαι γιά τό κάθε τι.... Τά βρίσκω όλα
δμορφα, άρμονικά, σωστά. Φτιαγμένο τό κάθε πράμα
στή θέση του, στήν ώρα του.... Κάθε πρωί πού
ποτιζω στό μπαλκόνι τίς γλάστρες, βλέπω τά και-
νούργια φύλλα, πού βγαίνουν. Τούς ρίχνω νερό καί
χαίρονται. Κοιτάζουν τόν ήλιο καί χαίρονται. Κι
έγώ, δέν στό κρύβω, νοιάζω κάθε πρωί εύτυχισμένη.
Κι' όταν στεναχωρηθώ, ξαναφέρνω στό νοῦ μου τό,
τελευταίο, φίλμ, πού όλα πάνε στό τέλος καλά,
καί ξαναγίνομαι αισιόδοξη! Φτάνει πού ζοῦμε,
πού άναπνέουμε. Πού ύπάρχουν τόσες ώρες βιτρί-
νες στήν δδó Έρμου, πού καθόμαστε ούρά γιά νά
πάμε στή Βάρκιζα, πού ύπάρχει ή θάλασσα! Τό ξεχνάς;

Μόνο γι' αυτό θά μπορούσα νά ζῶ καί νάμαι εὐτυχισμένη..... Καί ξαφνικά, σάν νά σᾶς έπιασε δλους λύσσα, μανία καταδιώξεως, πῶς νά τό πῶ; δέν ξέρω, ξεχάσατε ὅλες τίς χαρές, ὅλη τήν εὐτυχία μας, βαλθήκατε νά γκρεμίσετε τόν κόσμο! Κι ἔσεϊς καί οἱ ἄλλοι. Γιατί σᾶς βρῖσκω τό εἶδιο ἄδικους, τό εἶδιο παλαβούς καί τούς δυό. ξέρω... θά μ' ἄρχίσεις πάλις τίς θεωρεῖς. Πῶς ὑπάρχει δυστυχία..... ἐκμετάλλευση.....

ΠΑΥΛΟΣ : (Ρουφώντας ἡδονικά τό τσιγάρο του. Κουρασμένα καί ἀδιάφορα) Σωστά. Ἡ ζῶή εἶναι χαρά. Ὅπωςδήποτε. Ζῶ σημαίνει εἶμαι εὐτυχισμένος. Ὅταν μάλιστα σοῦ τύχει νά περάσεις ἀπ' τήν ἀσφάλεια καί τίς φυλακές ἀπ' τό Χαϊδάρι..... αὐτό φτάνει γιά ν' ἀγαπήσεις μέ πάθος ὅλες τίς γλάστρες τῆς γῆς! Κι ὄχι μόνο τήν οὐρά γιά τή Βάρκιζα, ἀλλά καί τήν οὐρά γιά τό μπουλουγοῦρι καί γιά τά χαροῦπια! Κι ἄν τό βλέμμα σου πέσει λίγο πιό κάτω. Τό Κρατικό Νοσοκομεῖο δέν ἔχει θέσι. Τό Δημοτικό δέν ἔχει διάδρομο. Πρόσεξε λοιπόν τό ποτιστήρι σου μήπως χαλάσει κανένα μπουμπούκι καί σπάσει ἡ ἄρμονία τοῦ Κόσμου! Τέτοια ἄρμονία δέν θέλει παρά ἓνα γερό δυναμίτη - μιὰ βόμβα Ναγκασάκι - Χιροσίμα καί τά λοιπά.....

-ΠΑΥΣΗ-

ΙΣΜΗΝΗ : (Πού σφίγγεται ἀπάνω του). Παῦλο! δέν ξέρω, ὅμως ὅταν εἶμαστε μαζί τό κάθε τι - τό κάθε τι, ἐκτός ἀπό μᾶς τούς δυό, μοῦ φαίνεται πῶς δέν ἔχει σημασία. Πῶς νά σέ κάνω νά μέ καταλάβεις; Νιώθω πῶς ἡ ζῶή ἐνδιαφέρεται πιότερο γιά μᾶς τούς δυό, γιά τήν ἔνωσή μας, γιά τήν εὐτυχία μας, παρά γιά ὅτιδήποτε ἄλλο! δέν εἶναι ἐγώϊστικό αὐτό;

ΠΑΥΛΟΣ : (Τή φιλά). Ὅταν θέλω νά χαρῶ μέσα μου βαθειά, ξέρεις τί σκέφτομαι;

ΙΣΜΗΝΗ : Τό μαντεύω.

ΠΑΥΛΟΣ : θυμάσαι καί σύ;

ΙΣΜΗΝΗ : Μόνο αυτό κάνω!.

ΠΑΥΛΟΣ : 'Απ'τήν πρώτη στιγμή! 'Απ'τή στιγμή που μπήκαμε στο λεωφορείο καί βγήκαμε στην άμμουδιά! Είχαμε τή σπηλιά μας! Τή θαλασσινή σπηλιά μας! Τή δική μας σπηλιά! Καί τό μυστικό μας τό ξέραμε μόνο έμετε καί ή θάλασσα!... (Συνέρχεται). 'Ισμήνη, γιατί τά θυμάμαστε τώρα όλ'αυτά;

(Ἡ μουσική σταματάει.

Ὁ ἥλιος σβήνει.

Σκοτάδι.)

ΜΟΥΣΙΚΗ

1M3

ΠΑΡΟΔΟΣ

Μπαίνουν στή σειρά, τελετουργικά τά ὄργανα καί στό τέλος ὁ τραγουδιστής. Εἶναι ὄλοι ντυμένοι κατάμαυρα. Τά πρόσωπα ἔντονα ἀσπροκίτρινα. Κρατοῦν τά ὄργανα παράλληλα πρὸς τό σῶμα τους, στό δεξί τους χέρι.

Ἡ σκηνή γεμίζει ἀπό ἀγόρια καί κορίτσια. Χορός.

Τραγούδι

'Απρίλη μου - 'Απρίλη μου ξανθέ και Μάη μυρωδάτη
 Καρδιά μου πώς άντ'ε -
 Καρδιά μου πώς, καρδιά μου πώς άντέχεις
 Μέσα στην τόση αγάπη και στις τόσες όμορφιές.

'Αστέρι μου - 'Αστέρι μου χλωμό του φεγγαριού
 άχτίδα,
 στό γαϊτανόφρυδο -
 στό γαϊτανό - στό γαϊτανόφρυδό σου
 κρεμάστηκε ή καρδιά μου σαν τό πουλάκι στό
 ξώβεργο.

Λουλούδι μου - Λουλούδι μυριστό και ρόδο μυ-
 ρωδάτο
 στή μάννα σου θάρθω
 Στή μάννα σου - στην μάννα σου θάρθω
 νά πάρω την εύχή της και τό ταίρι π'άγαπώ.

Γιομίζ'ή γειτονιά - τραγούδια και φιλιά.
 Την κοπελιά μου τή λένε Δενιώ,
 Την κοπελιά μου τή λένε Δενιώ,
 Την κοπελιά μου τή λένε Δενιώ,
 μά τ'όχω μυστικό.

(μπαίνει απ'τό σοκάκι όρμητικά, λαχανιασμένος ό Τάκης άνεμίζοντας τό ρεβόλβερ του. Σταματά άπότομα καί μαζί του άκίνητουν τά πάντα. *Η μουσική κόβεται μέ τό μαχαίρι καί όλοι γυρίζουν κατά τόν Τάκη).

ΤΑΚΗΣ :

(Παίζοντας τό όπλο του). Πρίν σάς διηγηθώ τά τελευταία νέα, παίρνω τήν άδεια σας γιά νά χαιρετήσω τά λαϊκά *Όργανα καί τόν Τραγουδιστή. (Γυρνά καί όποκλίνεται έλαφρά, αλλά μέ άληθινό σεβασμό).

*

ΛΑΪΚΕ ΤΡΑΓΩΔΙΣΤΗ

χαίρε μέ τήν Ευλένια φωνή, πού κάποιος, κάποτε θά προσπαθήσει νά τήν πεινάσει.

Καί σύ θά ένδώσεις γιά νά δοξαστείς!

*Όμως σήμερα, πού ήρθες άνάμεσά μας, σέ θερμοπαρακαλώ,

Εξέχασε τούς δασκάλους σου καί Επαγίνε άπλός!

*Απλός όσο καί μετς,

αύτοί οί όρόμοι, αυτά τά σπέρια!

*Όσο άτσала είναι τά λόγια μας

κι*οί πράξεις μας άλογάριστες.

Γιατί έτσι γεννηθήκαμε, βρεθήκαμε Εαφνικά

στή μέση τής γής, πάνω σ'ένα βράχο,

μέ τσαρούχια, μέ μπιστόλια, θερμώαιμοι

μά στό βάθος παιδιά.

Μάξ καίει τό δίκιο καί μάς θερμίζει ή άδικία.

*Όμως τό φιλότιμο είναι πού μάς κυβερνά!

Γιά ένα φιλότιμο ζούμε, γιά ένα φιλότιμο

πεθαίνουμε!

(*Ακούγονται μακρινές ριπές. *Αλλάζει τόνο).

Μέ τό πεθαίνουμε, θυμήθηκα τήν Ιστορία τοσ δέλου

τοσ δέλου μου απ'τήν Κρήτη.

(Γυρίζει πρós τό κοινόν).

*Ηταν Πάσχα, χαρά θεοσ!

*Η Βεντέμα ήταν καλή!

Βεχούθηκε τό λάδι στά λαγούμα

κι*ό κοσμικής γιόμισε πάρα πολύ!

H σελίδα

Κι ὁ θεὸς τοῦ θεοῦ μου γλεντοῦσε στὰ μαγαζιά
 μέ τόν πρῶτο του εἰσαγγεῖο ἀγκαλιά!
 Πίναν καί τραβοῦσαν μπαλοτιές στὸν ἀέρα!
 Κι ὁ θεὸς τοῦ θεοῦ μου γυρίζει καί τοῦ λέει:
 "Γιάντα μωρέ σημαδεύεις τὸ θεό;"
 "Καί ποῦ θές νά σημαδέψω μαθές;"
 "Στὴν καρδιά μου πάνω νά σημαδέψεις θέλω".
 Καί ὁ εἰσαγγεῖο γιὰ νά μὴν τοῦ χαλάσει τὴν καρδιά
 "Μετὰ χαρᾶς εἰσαγγεῖο μου". Καί τοῦ τῆνε ξεσχίζει.

(Μπαίνουν ὁ Παῦλος καί ἡ Ἰομήνη. Ὁ Τάκης
 γυρίζει τὸ πιστόλι του στὸν Παῦλο).

- ΙΣΜΗΝΗ : (Βῆμα). Τάκη!.....
- ΤΑΚΗΣ : (Στὸν Περικλῆ πού τοὺς ἀκολουθεῖ). Περικλῆ, πές
 στὴν ἀδερφή σου νά φύγει.
- ΠΕΡΙΚΛΗΣ : Πάνατε, μωρή, ~~γιατί θά σέ κάνω νά κλάψης.~~
*φείγk Ἰομήνη
 γιατί θά σέ κλάψης.
 γιατί θά σέ κλάψης
 νά κλάψης*
- ΠΑΥΛΟΣ : Σάμπως νά βιάζεται πολὺ!.....
 (Βγάζει τὸ πιστόλι του. Τὴν ἴδια στιγμή, ἀπ'τὴν
 ἀντίθετη παράταξη βγάζει ὁ Ἄντρεας τὸ δικό του.
 Τὰ δύο ἀδέρφια βρίσκονται ἀντίμετωπα).
- ΠΡΩΤΗ ΜΑΝΑ : Παῦλο! Ἄντρεά! Τί συμβαίνει;
- ΑΝΤΡΕΑΣ : Τί νά συμβαίνει μάνα. Πόλεμο θέλουν. Θά τὸν ἔχουνε.
- ΠΡΩΤΗ ΜΑΝΑ: Παῦλο, ἀγόρι μου. Εκέψου τὸν ἀδερφό σου. Εἶναι ὁ
 πιὸ μεγάλος. Σ'ἔθρεψε καί σέ οπούδασε μέ τὸ μερο-
 κάματό του.
- ΤΑΚΗΣ : Κυρὰ Σοφία, κάνε λίγο ὑπομονή. Στὸν Ἄη Γιάννη
 ξεναρχίσαν τὰ ἴδια. Οἱ γνωστὲς φασαρίες. Πάνε
 φιλί φιλί. Ὅμως οἱ δικοὶ μας τοὺς ἔδρισαν κι'
 ὅπως φαίνεται θά τοὺς πιάσουμε ὅλους.
- ΑΝΤΡΕΑΣ : Ὁ Παῦλος σου, μάνα, ἢ θά βάλει μυαλό ἢ θά πάει
 ἀπ'τοὺς πρῶτους.

ΠΡΩΤΗ ΜΑΝΑ : Πάψε, παναθεμά σε! Μή μιλάς έτσι για τόν άδερφό σου! (Μαλακώνει). Δέ μπορείς νά πιστεύεις στά λόγια σου. Τώρα μόλις άφησες τό τραγούδι καί τό χορό.

ΑΝΤΡΕΑΣ : Καί τόν πατέρα μου τόν Ξεχνάς; Αύτοί τόν έφαγαν, μάνα. Οί συμμορίτες - οί δικόι του!

ΠΡΩΤΗ ΜΑΝΑ : Τόν πατέρα σας οί Γερμανοί τόν σκότωσαν!

ΑΝΤΡΕΑΣ : Γιατί όμως; Γιατί τόν πιάσαν δημρο; Γιατί τόν έκτελέσανε; Γι'αυτά πού κάναν τοῦτοι οί δικόι του - οί πουλημένοι, οί προδότες!

ΙΣΜΗΝΗ : Ψέματα!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ : Πάψε έσύ! Μπάς καί δέν Ξέρουμε τ'άπλυτά σου μέ τόν Παύλο! Πήγαινε μέσα καί μήν Ξανάρθης μπροστά μου, γιατί θά μετανοιώσης!

ΠΑΥΛΟΣ : "Άσε τήν άδερφή σου ησυχη!

ΠΡΩΤΗ ΜΑΝΑ : Για τελευταία φορά. Πετάχτε αυτά τά παλιοσίδερα! 'Έλατε, έλατε..... Τό φαΐ είναι έτοιμο..... Παύλο..... 'Αντρέα.....

('Ο Παύλος κρύβει τό πιστόλι).

(Οί πυροβολισμοί πλησιάζουν. 'Ο Τάκης πάει νά δει).

ΑΝΤΡΕΑΣ : Μάνα, χώνεψέ το. Δέν κοιμάμαι πιά στήν [δια στέγη μέ δαυτον!

ΜΑΝΑ : Γιατί, γιέ μου; Δέν είστε τάχα άδέρφια;

ΑΝΤΡΕΑΣ : Στ'όνομα. Στήν ούσία θά τοῦ φάω τό λαρύγγι!

ΜΑΝΑ : Τό Ξέρεις καλά πώς ὁ Παύλος δέν είναι προδότης.

ΑΝΤΡΕΑΣ : Τό [διο κάνει μιὰς καί τούς άκολουθετ. Τόν σέρνουν άπ'τή μύτη. Δέσ κι'είναι άφιονισμένος. Λοιπόν θέλεις νά φιλιωθοῦμε; Πές του νά τούς άφήση καί νάρθη μαζί μας. Στόν [σιο δρόμο.

ΠΑΥΛΟΣ : Πέταξε τ' όπλο πρώτα κι' ύστερα τά λέμε!

ΜΑΝΑ Α' : Ξās ξέρω γιά καλά έσας και τίς συζητήσεις σας.
(Καθώς πλησιάζουν) Μήν πλησιάζετε γιατί αυτά τά
σκατοντουφέκια σας έγώ δέν τά λογαριάζω.

(Στέκεται ανάμεσα στους δυό γιουός).

ΑΝΤΡΕΑΣ : Μάνα, θά τό μετανιώσης πικρά αυτό πού κάνεις.

ΜΑΝΑ Α' : Π'άγαπώ τό παιδί μου;

ΑΝΤΡΕΑΣ : Τάπαμε αυτά! Τό ξέρεις καλά πώς είναι ένας φονηās,
ένας δολοφόνος!

ΠΑΥΛΟΣ : 'Εσύ κι'ή φάρα σου είστε οί δολοφόνοι! Πουλημένοι!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ : Τί λές βρέ προδότη!

ΑΝΤΡΕΑΣ : Περικλή, άσε μας νά καθαρίσουμε οί δυό μας σάν
άδέρφια.

ΜΑΝΑ Α' : Σούφυγε ή λέξη. Είπες σάν άδέρφια, χαμένε!

ΑΝΤΡΕΑΣ : Πρίν άπ'όλα είναι τό "Έθνος, είναι ή Κοινωνία πού
τής βάζουν δυναμίτη.

ΠΑΥΛΟΣ : 'Ανάθεμα άν ξέρης τί θά πη "Έθνος και Κοινωνία. 'Εδω
βρωμάν τά χνώτα σου. 'Η μάνα σου είναι πλύστρα....

ΜΑΝΑ Α' : Δέν τ'όχω γιά ντροπή, γυιόκα μου.

ΠΑΥΛΟΣ : "Άλλο θέλω νά πώ. Πώς είναι πουλημένος. Πουλημένος
στ'άφεντικά του.

(Σκοτάδι. Φωτίζεται μονάχα ό 'Αντρέας).

ΑΝΤΡΕΑΣ : Είμαι ό ειλωτας, τό ξέρω κάθομαι στό συνοι-
κισμό κι'ή μάνα μου κουβαλάει άπ'τή βρύση τό νερό.
Οί τοίχοι μας είναι άπό πλιθιές. Πλενόμαστε κάθε
Σάββατο στή σκάφη. Τ'άφεντικό μου τρώει μέ δυό κου-
τάλια και πέντε πηρούνια. "Έχει κι'άπονα μπάνιο γιά
κάθε μέλος τοϋ σώματός του, κι'άλλα τόσα σαλόνια και
κουστούμια και παπούτσια και φιλενάδες.....
Ξέρω άκόμα πώς οί ρίζες μου είναι βαθειές όσο ή
περηφάνεια μου είναι βουνό κι'ή δύναμή μου πλατειά
σά τή θάλασσα.

(Στους μουσικούς). Ναι, παίξτε.

151

Έσείς έρχεστε από πολύ μακριά, μακριά μέσ'άπ'τά χρόνια!

Έχετε τήν ηλικία του Ύμηττου!

Τάχετε δεϊ όλα!

Τά έξερετε όλα!

Γι'αυτό σάς παρακαλώ,

πειτε μου: ποθ είναι ή δύναμή μου;

Ποιά είναι ή δύναμή μου; (Παύση).

Ή μάνα μου ξενοπλένει... Κι'όμως! Μήπως

δέν εζμαστε εύτυχισμένοι; Μήπως στο σπίτι μας,

πρίν ξεκόψει ό προδότης, δέν ήταν χαρά θεοθ νά

τρως, νά κουβεντιάσεις, νά πλένεσαι τό Σάββατο στη

σκάφη; Τό πιό σπουδαίο για τό φτωχό μου τό μυαλό

είναι νά μέινουμε αυτό που εζμαστε: ΕΛΛΗΝΕΣ!

Φτωχοί, πεινασμένοι, χωρίς μπάνια, άλλα

ΕΛΛΗΝΕΣ. Αυτό μου λέτε σεϊς με τή μουσική σας:

Εϊσαι γόνος μιας μεγάλης ράτσας που πρίν χιλιάδες

χρόνια ύπάρχει για νά τραγουδά και για νά χορευ-

δει! Για νά μαθαίνει στους άλλους με τί μέτρο γυρί-

ζουν τ'άστρα, με τί μέτρο γεννιέται και πεθαίνει ό

ήλιος κι'ό άνθρωπος πεθαίνει και ξαναγεννιέται και

ξανά τό ίδιο! Κι'άπ'όλα αυτά δέ μένει παρά τό

τραγούδι που με μαθαίνεις έσύ! Με τά ίδια λόγια

πάντα!

*Υπερμάχφ στρατηγφ τά νικητήρια.

*Υπερμάχφ..... στρατηγφ....

πού θά πεϊ: Μέινε Έλληνας! Όπως έμεινε ό πα-

τέρας σου, κι'ό πατέρας του πατέρα σου! Κι'ό πα-

ποθς του,πατέρα του πατέρα σου! Κι'ό ~~προπάππος~~...

ώς τό Κωνσταντίνο Παλαιολόγο και τόν Μέγαν 'Α-

λέξανδρο!

155

(Φωτίζεται κι'ή Κορυφαία Α': Τ'άλλα πρόσωπα ντύνουν
τόν 'Αντρέα 'Αθανάσιο Διάκο).

ΚΟΡΥΦΑΙΑ Α':

'Ανδρέα! Πρώτη φορά σ'άκουσα νά μιλάς τόσο διορφα!

Δέν είναι έτσι Παύλο; Δέν είναι έτσι Περικλή;

Θυμάμαι στο σχολείο όταν μας μίλησε ό δάσκαλος

για τόν 'Αθανάσιο Διάκο:

'Ηταν άνοιξη σάν σήμερα!

'Ο Παύς διατάζει νά τόν φέρουν μπροστά του!

Τόν φέρνουν δεμένο σφιχτά, τί ήταν δυνατό;

Τί ήταν ξανθός με σγουρά μαλλιά!

Τά μάτια του ήταν γαλάζια. Το λείο δ' Πασάκιος:
'Αθανάσσε Διάκο, σοῦ χαρίζω τή ζωή!

ΑΝΤΡΕΑΣ : Καί γι' ἀντάλλαγμα τί ζητᾷς;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ : Βεζύρη μου σέ κάνω γιατί εἶσαι παλληκάρη καί σέ εἶθε
θαυμάζω.

ΑΝΤΡΕΑΣ : Κι' ἄν ἀρνηθῶ;

ΚΟΡΥΦΑΙΑ : Νά πεθάνεις ἐτοιμάσου τότε μέσ στούς φρικτότερου
τούς πόνους!

ΑΝΤΡΕΑΣ : Ἄν εἶναι νά πεθάνω γιά τήν Ἑλλάδα, θεία ἡ δάφνη.
Μιά φορά κανεῖς πεθαίνει.

ΚΟΡΥΦΑΙΑ : Τά κόκκαλα σπᾶστε του ἕνα - ἕνα κι' ὕστερα
σουβλίστε του! φωνάζει στούς δήμιους ὁ Πασάκιος.
Τά κόκκαλα τοῦ σπᾶσαν ἕνα - ἕνα
Κι' ὅταν τόν σουβλίζαν στά μάτια του θολώνει μαυρο
δάκρυ,
τί γύρω ἦταν ἀνοιξη κι' ὁ Διάκος ἦταν νέος!
Καί πρίν νά ξεψυχήσει, ἔρριξε τή ματιά του ἕνα γύρω
νά δεῖ τά πράσινα λειβάδια, ν' ἀκούσει τά πουλιά.

ΑΝΤΡΕΑΣ : Γιά δέξ καιρό πού διάλεξε ὁ χάρος νά μέ πάρει,
τώρα π' ἀνθίζουν τά κλαριά καί βγάζει γῆ χορτάρι...

(Κανονικός φωτισμός. Μουσική σταματᾷ.)

ΠΑΥΛΟΣ : Ὁ Ἄθανάσιος Διάκος πέθανε γιατί πίστευε!

ΜΑΝΑ Α' : Πίστευε! Τί πίστευε;
Πέσ μου σέ παρακαλῶ κάτι, πού νά στέκεται πάνω
ἀπό τήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου.

ΠΑΥΛΟΣ : Ἡ ἀγάπη γιά τήν πατρίδα!

ΜΑΝΑ Α' : Καί τ' εἶναι πατρίδα, παιδί μου; Μήπως δέν εἴμαστε
ἐμεῖς; Δέν εἶναι οἱ ζωές μας πού κάνουν τήν πατρίδα;

ΠΑΥΛΟΣ : Ὅμως ἄν πρόκειται κάποιος νά θυσιάσεται γιά νά ζή-
σουν οἱ ἄλλοι; Οἱ πολλοί;

ΜΑΝΑ Α' : Εἶναι ἀνάγκη; Δέν μπορούμε νά ζήσουμε ἡσυχά μονοιασμένα;

TAKHE : (Γυρίζει). Μοῦ φαίνεται πὼς ἔρχονται κατὰ δῶ. Θὰ τοὺς ἔχουν χτυπήσει οἱ δικοί μας ἀπὸ ψηλά, ἀπ'τὴν ἐκκλησία τοῦ "Ἀη Γιάννη καὶ κεννοὶ θάχουν πάρει τὸν κατήφορο. Βάζω στοίχημα πὼς θὰ περάσουν ἀπὸ δῶ γιὰ τὸ κακὸ ὅλης τῆς γειτονιάς!

MANA A' : ("Ἔντονα). Δὲ μποροῦμε νὰ ζήσουμε μονιασμένα, ὅπως τόσα χρόνια; Χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ σκοτωθοῦν οἱ μισοὶ γιὰ νὰ ζήσουν οἱ ἄλλοι μισοὶ;.....

ΠΑΥΛΟΣ : Δὲν ὑπάρχουν δυὸ τρόποι γιὰ νὰ κερδίζεις τὴν λευτεριά σου! Μόνο ἕνας! Σκότωνε τὸν ἐχθρό!

ANTPEAS : Σκότωνε! Σκότωνε! Σκότωνε!

ΠΑΥΛΟΣ : Σκότωνε γιὰ νὰ μὴν σέ σκοτώσουν!
"Όταν ἔβρεις πὼς εἶσαι μὲ τὸ δίκιο!

ANTPEAS : Τὸ δίκιο τὸ δικό σου!

ΠΑΥΛΟΣ : Τὸ δίκιο τῆς ζωῆς!

ANTPEAS : Τὸ δίκιο τῆς ζωῆς, ἔ; "Ἐτσι μᾶς σκότωσαν τὸν πατέρα!

ΠΑΥΛΟΣ : Ὁ πατέρας πέθανε περήφανος γιὰτὶ γνῶριζε καλὰ τὸν νόμο!

MANA A' : (Μὲ φωνὴ ραγισμένη). Ποιὸ νόμο παιδί μου;

ΠΑΥΛΟΣ ; (Ξαφνιασμένος ἀλλάζει ὕφος. Τῆς ἀποκρίνεται σχεδὸν ψιθυριστά). Τὸ δέντρο τῆς λευτεριάς γιὰ νὰ θραφεῖ θέλει αἷμα μητέρα.

(Πολυβόλα δυνατά. Σκοτάδι).

ΜΟΥΣΙΚΗ

1 M 6

("Όταν ξαναβῆσει τὸ φῶς, ὅλοι φοροῦν μάσκες.
Στὴ μέση μιὰ μάνα μαυροφορεμένη).

MANA B' : Μοῦ φέρουν τὸ παιδί μου σκοτωμένο.
Μοῦ φέρουν τὸ παιδί μου σκοτωμένο.
Μοῦπαν πὼς τὸ φέρουν ἀπ'τὸ ρέμμα.
κι ἤρθα νὰ τὸ προῦπαντήσω.
Ἐβρετε πὼς τὸ λέγαν τὸ παιδί μου;

- ΟΛΟΙ ; Εέρουμε!
- ΜΑΝΑ Β' : Εέρετε πόσα χρόνια είχαε;
- ΟΛΟΙ : Εέρουμε!
- ΜΑΝΑ Β' : Εέρετε πόσο ψηλό ήταν;
- ΕΝΑΣ : Εέρουμε πόσο ψηλό ήταν καί πόσο δμορφο καί πόσο καλό.
- ΜΑΝΑ Β' : Πότε καί ποϋ τδθαν γιά στερνή φορά;
- ΟΛΟΙ : Ψηλά στόν λόφο!
- ΕΝΑΣ : Στή θέση της καρδιας είχε πουλί καί κελαϊδοϋσε!
Τόν πήρανε χιλιάδες πουλιά καί τόν πάνε στόν φί-
λο του τόν ήλιο!
- ΜΑΝΑ Β' : Τό παιδί μου φοροϋσε καθαρά ρουχα, είχε αλλάξει
σήμερα τό πρωϊ πριν φύγει.
- ΕΝΑΣ : "Ηξερε πώς πάει σέ γάμο! Πώς πάει σέ πανηγύρι!
- ΜΑΝΑ Β' : Τοϋ χάρου πανηγύρια καί χαρές.
- Α' : "Ηταν ώρατος σά δέντρο!
- Β' : Ψηλός σάν κάστρο!
- Γ' : Καλός σάν τό γάλα!
- Δ' : "Ημερος σάν τό θάνατο!
- ΜΑΝΑ Β' : Τό παιδί μου είχε χατζηλίκι. Τοϋδωσα χθές τό
βράδυ.
- ΕΝΑΣ : "Ηξερε πώς πάει νά πιει καί νά γλεντήσει!
- ΜΑΝΑ Β' : Τοϋ χάρου κρασί καί γλέντια.
- ΑΛΛΟΣ : "Ηταν πιό ζωντανός άπ'τή ζωή! Πιό δίκιος άπ'
τό δίκιο!
- ΜΑΝΑ Β' : Τό παιδί μου είχε αγάπη - τόν Εώφλησαν σήμερα
τό πρωϊ.
- ΕΝΑΣ : Σήμερα τό πρωϊ τόν Εώφλησαν γιατί είχε πολύ αγάπη!
- ΜΑΝΑ Β' : Εέρετε πώς θδναι ό κόσμος χωρίς τό παιδί μου;

- ΟΛΟΙ: Εξοϋμε!
- ΜΑΝΑ Β': Πώς θάναι ὁ ἥλιος κ' ἡ μέρα;
- ΕΝΑΣ: Ἡ μέρα ὀχιά καί ὁ ἥλιος πόνος κι' ὁ κόσμος πληγή δέχως γιαιτριά.
- ΜΑΝΑ Β': Μοῦ φέρουν τό παιδί μου σκοτωμένο.
Μοῦ φέρουν τό παιδί μου σκοτωμένο.
Μοῦπαν πώς τό φέρουν ἀπ' τό ρέμμα.
Δέν ἀντεξα νά πάω παρακάτω.
Ξέρετε πώς τό λένε;
- ΟΛΟΙ: Ἰησοῦ!
- ΜΑΝΑ Β': Ξέρετε πώς τό λένε;
- ΟΛΟΙ: Πέτρο - Χάνς καί Γιούρι
Ἄννα - Ζάκ καί Λιού-Τσέ!
- ΕΝΑΣ: Εἶχε δέσει τόν ἥλιο στήν ἀκρῆ τῆς κλωστῆς
καί τόν ἐπαιξε σάν χαρταετό!
- ΜΑΝΑ Β': Μά εἶναι ἀλήθεια! Τό παιδί μου ἦταν φτωχό. Δέν
ἤξερε γράμματα.
- ΟΛΟΙ: Ἄλφα, Βεῆτα, Γάμα, Δέλτα! Ἄλφα, Βῆτα, Γάμα,
Δέλτα!
- ΕΝΑΣ: Θά μάθει τώρα τό ἀλφάβητο μετρώντας τ' ἄστρα
βγάζοντας τίς σφαῖρες ἀπ' τό πεσί του.
- ΜΑΝΑ Β': (Μοιρολογώντας).
Σφαῖρες μου, καλές μου σφαῖρες
μπῆτε γλυκά στό κρεατάκι του.
Τοῦ τόδεσα στάλα μέ στάλα
δεκαοχτώ χρόνια νύχτα μέρα.
Μή τό πονέσετε πολύ. Μπῆτε γλυκά
νά μή σᾶς καταλάβει καί ξεπνήσει.
- ΜΟΥΣΙΚΗ: "Κοιμήσου ἀγγελούδι μου". Φέρουν τό νεκρό παιδί.
Ἡ Μάνα τό παίρνει στήν ἀγκαλιά της καί τό νανου-
ρίζει).

Κοιμήσου άγγελούδι μου,
παιδί μου νάνι - νάνι,
νά μεγαλώσεις γρήγορα
σάν τό ψηλό πλατάνι.
Νά γίνεις άντρας στό κορμί καί στό μυαλό
καί νάσαι πάντα μέσ'στό δρόμο τόν καλό.
Κοιμήσου άγγελούδι μου
γλυκά μέ τό τραγοόδι μου.

(*Η μουσική έξακολουθετ)

→ Κλείψε πικρό μου
αίνερο - Πάει τό παλιό κεί
Μακροχρόνων τό δολιμό
σκοτώσαν τό φριχτό
Πάει πύρι μας
τού πήραν ός
τή στρώμας οί κήποι
δρακόντων οί κήποι
οί έίτκα
κι'ό Μοίγ' Σει
ταί έίτη
(Τ. ΓΕΙ ΒΑΡΩΤ)

ΕΝΑΣ :

(Βγαίνει μπροστά πρός τό κοινό).
Γιά τή λευτεριά καί γιά τό λαό
δέν ύπάρχει θυσία μεγάλη.
Κι'ό θάνατος κι'ό κόνος είναι μικρός.
Οί σφαρες λίγες - λίγα τά δάκρυα.

ΑΛΛΟΣ :

(Τό ίδιο).
Γιά τήν πατρίδα μου τήν *Ελλάδα
λίγοι οί νεκροί - κι'οί τάσοι λίγοι.

ΟΛΟΙ :

Γιά τήν λευτεριά καί γιά τό λαό!
Γιά τήν πατρίδα μας τήν *Ελλάδα!

ΠΑΥΣΗ

ΚΟΡΥΦΑΙΑ :

Γιά τή ζωή - γιά τή ζωή!
Γιά τό νερό όταν άγάπας!
Γιά τήν άγάπη όταν διψάς!
~~Η πιο μεγάλη θυσία~~
είναι νά έστε!

ΟΛΟΙ :

θάνατος στό θάνατο!

(Τραγουδοϋν όλοι μαζί).

Κοιμήσου περιστέρι μου
νά γίνεις σάν άτσάλι,
νά γίνει κι'ή καρδούλα σου
σάν τοϋ Χριστοϋ μεγάλη
για νά μή πετς μέσ'στή ζωή σου δέν μπορώ
κι'άν πρέπει άκόμα νά σηκάσεις καί σταυρό.
Κοιμήσου άγγελούδι μου
γλυκά μέ τό τραγοόδι μου.

(Στίχοι: Κώστα Βίρβος)

(Ἡ μουσική συνεχίζεται. Στό μεταξύ ἡ ΜΑΝΑ β'έχει ἀποκοιμηθεῖ ἀγκαλία μέ τό παιδί της. Τήν ὥρα πού οἱ ἄλλοι τραγουδοῦν κάποιος πηγαίνει καί τούς καρφώνει στήν πλάτη τους ἀπό δύο μικρά φτερά. Κι'αὐτοί σηκώνονται ἀργά-ἀργά καί προχωροῦν κατά τήν ἐξοδο. Ἐκεῖ τό παιδί σταματᾷ, γυρίζει πρός τό κοινόν καί μέσα σέ ἀπόλυτη σιγή ἀπαγγέλλει σάν μαθητής τῆς τρίτης δημοτικοῦ:)

ΠΑΙΔΙ : Δόξα στό πνεῦμα τό ἀρχαῖο.
 Παγκόσμιος φωτός πηγῆ.
 Δόξα στά ὄπλα ἡρώων νέων
 πού λύτρωσαν αὐτή τή γῆ.
 Μέ κείνων τή χρυσή σοφία
 μέ τούτων τήν ἀγία ὁρμή
 νέαν ἄς πλάσουμε ἱστορία
 γεμάτη δόξα καί τιμῆ.

Μπαίνουν ὁ Πατέρας τοῦ Περικλή (Στεφάνου) Πατέρας τῆς Πόπης (Χαράλαμπος). Κρατᾷν κι οἱ δύο τους δίχτυα γεμάτα ψώνια. Εἶναι χαρούμενοι, πού ὕστερα ἀπό μιᾶς μέρας κόπο βρίσκονται ξανά στά σπίτια τους).

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : (Μέ πολύ ὄρεξη). Καλησπέρα σας! Καλησπέρα σας πέρα γά πέρα!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ : Τήν ἀγαπητῆ ὀμήγουρη προσκυνῶ. Πόποη μου ἐδῶ εἶσαι καί σύ; (Τήν ἀγκαλιάζει).

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Μᾶς εἶπαν πῶς διασκεδάζετε! πῶς χορεύετε καί τραγουδατε! Νά καί τά ὄργανα. Ἐπαμεινώνδα, τά εἶδες;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ : Καί βέβαια, καί βέβαια.....

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Θάχουμε τήν χαρά ν'ἀκούσουμε κανένα ὄρατο τραγουδάκι; Ἄς ποῦμε τοῦ Μητσάκη;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ : Μά τρελλάθηκες; Δέν βλέπεις τί μοῦτρα ἔχουν;

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Ναι, ναι κατάλαβα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ : Βρέ Τάκη τί σύμπτωση! Τώρα μόλις χωρίσαμε μέ τόν πατέρα σου. Μοῦ διηγήθηκε τήν ἱστορία μέ τόν Ἄγγλο ἀξιωματικό κάτω στό Ἑλληνικό. Ἐκεῖνον πού τούς ἔκανε τό ζόρικο ὅταν ἐπιαναν κανένα μέ καμιὰ κονσερβίτσα. Γιά νά γελάσουν μαζί του οἱ ἐργάτες φτιάχνουνε μιᾶ κρυφή σχάρα καί τήν ἐφαρμόζουνε κάτω ἀπό τό αὐτοκίνητό του. Κάθε μέρα τήν γιομίζανε μέ τοῦ πουλιοῦ τό γάλα. Βγαίνει ὁ λοχαγός,

παρκάρει στο σπίτι του, πάνε τό βράδυ τά παιδιά
καί ξεφορτώνουν. Στο μεταξύ οί άποθήκες άδειά-
ζουν. "Έρευνες, κοντρόλα. Τίποτα. "Ώπου κατεβαί-
νει ό έξιος ό στρατηγός γιά έλεγχο. Σφυρίζουν οί
εργάτες καταλλήλως πός ό κλέφτης είναι ό λοχαγός!
Διατάζει μπλόκο ό στρατηγός! Ψάχνουν τό αυτόκί-
νητο καί άνακαλύφτουν τή σκάρα! "Άνάμεσα στίς
σφαίρες όπληχε ένα γράμμα χτυπημένο στή μηχανή
άγγλικά βέβαια πού" έλεγε πάνω-κάτω: "Αυτό θάναι
τό τελευταίο φορτίο γιατί ό βλόκας ό στρατηγός
πήρε κάτω μυρωδιά....." Τί ράτσα θεέ μου! Χά, χά, χά!

(Κανέννας άλλος δέν γελάει).

"Αλήθεια Τάκη τί είναι αυτό πού κρατάς;

ΣΤΕΦΑΝΟΥ :

Καί τί βγαίνει άπ'αυτή τήν ιστορία; "Ε: "Οτι
είμαστε κοινοί κλέφτες. "Οτι ό "Άγγλος άξιομα-
τικός έκανε τό καθήκον του. Κι'ότι από πάνω τόν
συκοφαντούμε καί πάει ό άνθρωπος φυλακή, ένώ οί
ένοχοι τρέβουν τά χέρια τους.
"Έτσι δέν είναι; (Παύση)

(Ετήν "Ισημήνη). "Ισημήνη, καλό μου κορίτσι, έλα
δω νά σου θυμήσω κάτι. Δέν έχουν περάσει πολλά
χρόνια. Κι'όμως μου φαίνεται σά νάχει συμβεί
σέ μιά άλλη, μακρινή ζωή. "Ήταν τότε πού πήρα-
με τό γκαζοξέν καί πήγαμε κυριολεκτική έκδρομή
στό μεγάλο πεδίο! Φόγαμε εφημερώματα, δλόκληρο
τουούρμιο. Κάτσαμε μιά ώρα στήν "Από-Ερασιμωή. ^{Καγιθία}
Δυό ώρες στήν "Ομόνοια, τρεις ώρες στό γκαζοξέν,
θυμιάσαι; Έκυμμένοι, τσαλακωμένοι κι'όμως, τί
τραγούδι ήταν κεγνο, θεέ μου!
(Τραγουδεί). "Τέτοια μάτια γαλανά, σάν τό πέλαγο
μεγάλα". Καί κεγνο τό άλλο "θά πάω νά τό πω σ'ον
"Ερυθρό Σταυρό, πός είσαστε συνέταιροι κι οί δυό".
ετάσαμε μεσημέρι σωστό. Σταώσαμε, βγάλαμε τούς
κεφτέδες (ό θεός νά τούς κάνει), τίς κονσέρβες,
τά κονσερβάκια, τίς κονσερβίτσες..... θυμιάμαι
πός κεγ πού μ'έπαιρνε ό όπνος, άκουσα τή φωνή
σου. Ετήν άρχή νόμισα πός έβλεπα όνειρο. Μετά
ξεφώνηζε ή μάνα σου! Πνιγόσουν! Τρέχω στή θά-
λασσα. "Η μάνα σου μέ φωνάζει: Πού πής, φουκαρά,

ἀφου δέν ξέρεις κολύμπι; Μπροστά μου τρέχει ὁ 'Αντρέας, σέ πιάνει καί νά πού βουλιάζετε μαζί. Τρέχει καί ὁ Περικλῆς μου. Βουλιάζετε καί οἱ τρεῖς. Γιατί κανείς σας δέν τά κατάφερε στή θάλασσα. Κι ἐγώ προχωροῦσα. Τί νά κάνω; Κι ἡ μάνα σου ξεφώνιζε. Κι ἡ μάνα τοῦ 'Αντρέα, ἡ Κυρά Βοεῖα, τραβοῦσε τά μαλλιά της. Τότε φάνηκε νάρχεται μιὰ βάρκα ἀπ'τῆ θαναρωμένη. Στά κουπιὰ ὁ Τάκης, ὁ Παῦλος κι'ὁ Νικολιός. 300 μέτρα! 200 μέτρα! 50 μέτρα! Βουτάει πρῶτος ὁ Τάκης καί βγάζει τόν Περικλῆ ποῦσαν πιά στόν πάτο. Βουτάει καί ὁ Παῦλος καί ὁ Νικολιός! Βουλιάζουν - βγαίνουν - ξαναβουλιάζουν - βγαίνουν. - Παναπέφτει κι ὁ Τάκης.....

Ἐὰς φέρανε στήν ἀμμουδιά... Εἰσῆκατε καί οἱ γυναίκες ξεσκύνησαν ἀόμοια. Τέλος πάντων. Μαζεῦτηκε κόσμος. Ἦρθαν καί δροῦνα. Στήσαμε χορδὸ. Γλέντι τρικουῦβερο ὡς τὸ βοῦδου. Μετά κάτσαμε πάλι στίς οὐρίτσες μας, στάνουμε στήν 'ἀγία *Καγιά* Παρρασκευή. Κι ἐκεῖ νάσου ὁ μπλόκος! Μᾶς πιάνουν καί μᾶς στιβάζουν δλους στό ὑπόγειο τοῦ ἔχολείου. Κι ὁμως θυμῆσαι πόσο εἴμαστε χαρούμενοι. Γιατί; Γιατί εἴχαμε ἀνάγκη νάμαστε δλοι μαζί. "Ἄν ἦταν δυνατόν νά μὴ χωρίσουμε ποτέ!

ΤΑΚΗΣ :

"Εγὼ νάμιζα πὸς καίζανε. Μοῦ λέει ὁ Νικολιός: (Σταματᾷ). Μοῦ λέει ὁ Νικολιός: "Μπορὲ αὐτοὶ πνίγονται!" "Μπᾶ θά παίζουν...." Συμφώνησε μαζί μου καί ὁ Παῦλος. "Ὅταν ὁμως εἶδαμε τόν κόσμο νά μαζεύεται καί νά φωνάζει πιάσαμε γερά τὰ κουπιὰ: "Εεεε - δοοο! "Εεεεε - δοοοοο!

ΠΑΥΛΟΣ ΤΑΚΗΣ
ΝΙΚΟΛΙΟΣ

(μαζί). "Εεεεε - δοοο! "Εεεε - δοοοο! "Εεεεε - δοοοο!"

(Κοιτάζονται καί σταματοῦν).

ΠΕΡΙΚΛΗΣ :

Τὸ βράδου στό ὑπόγειο τοῦ ἔχολείου ξέρετε γιατί δέν ἐβγάλα τσιμουδιά; Καθόταν πλάι μας ὁ πατέρας τῆς "Ἄννας, πού μᾶς εἶχε πιάσει στὰ πράσσα μέσα στό κοττέτσι, καί φοβόμουν πὸς θά μὸς τίς βρέξει. Ὅμως εὐτυχῶς, τάχε κάνει πάνω του ἀπὸ τὸ φόβο του.

ΠΟΠΗ :

Μετά η Άννα γόριξε Ευπόλυτη δουλου δουλειά στους Έγγλέους. Τήν ειδανε ως και με Ίνδους, με σαρίκι!
Δέν καταλαβαίνω τί τους βρίσκουνε! Έγώ τους σιχαίνουμαι!

ΣΤΕΦΑΝΟΥ :

Τό βράδυ έκεινο ο θεός τάφερε τά πράματα με τέτοιο τρόπο ποδ ο ένας νά σώζει τή ζωή του άλλου! "Αν έλειπε ο Άνδρέας θά πνίγονταν τά παιδιά μου. "Αν έλειπε ο Τάκης θά πνίγονταν και οι τρεις.... Καί πάλι ο Τάκης μόνος δέν θά τά κατάφερνε. "Έπρεπε νά βρισκόσαν κι'ο Παύλος κι'ο Νικολιός! Σά μιά άλυσίδα! Της βγάξεις ένα κρικο και δέν είναι πιά άλυσίδα!

ΜΟΥΣΙΚΗ

M7

ΑΛΥΣΙΔΑ

(Μουσική. Ο πατέρας της Ισιμήνης άρχίζει τό τραγούδι και σιγά-σιγά σιγούν μαζί του και οι άλλοι).

Τήν άλυσίδα τή βαρεία
τήν κάτω χελιδόνι!
Τή φυλακή τή σκοτεινή
τήν κάτω ξαστεριά!
Τήν άλυσίδα τή βαρεία
έγώ κι'εσύ, κι'εσύ, κι'εσύ
τήν κόβουμε μαζί.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ: Επάσε τήν άλυσίδα
με τά σίδερα!

ΟΛΕΣ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ: Φτειδέε τήν άλυσίδα
με τά κύματα!

ΑΝΔΡΕΣ : Επάσε τήν άλυσίδα
με τά σίδερα!

ΓΥΝΑΙΚΕΣ : Φτειδέε τήν άλυσίδα
με τά σύννεφα!

ΑΝΔΡΕΣ : Επάσε τήν άλυσίδα
με τίς ντροπές!

ΓΥΝΑΙΚΕΣ : Φτειάξε τήν Άλυσίδα
μέ τ'ίς π'ασχαλιές!

ΑΝΔΡΕΣ : Σπάσε τήν Άλυσίδα
μέ τόν άγκυλωτό!

ΓΥΝΑΙΚΕΣ : Φτειάξε τήν Άλυσίδα
μέ τό έωθινό!

ΑΝΔΡΕΣ : Σπάσε τήν Άλυσίδα
καί τή φυλακή

ΓΥΝΑΙΚΕΣ : Φτειάξε τήν Άλυσίδα
κορμί μέ κορμί!

(Τραγουδοῦν ὅλοι μαζί).

Τήν Άλυσίδα πού μιλά
τήν κάνω άστροπελέκι!
Τῶν παλατιῶν σου τή χλιδή
σοῦ κάνω φυλακή!
Τήν Άλυσίδα πού μιλά
έγώ κι'έσού, κι'έσού, κι'έσού
τή φτειάχνουμε μαζί!

Ἡ Δευτεριά κερδίζεται!

Ἡ Δευτεριά κερδίζεται!

Ραγιάδες σηκωθεῖτε
φωνάζει ὁ Κίτσοσ!

Ραγιάδες σηκωθεῖτε
φωνάζει ὁ Κίτσοσ!

(Μπαίνει τό ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΠΟΛΟ: Ὁ επί κεφαλῆς
άρχιφύλαξ ἐνώ μιλά παίξει μέ μιάν Άλυσίδα).

ΑΡΧΘΦΤΚΑΗ: Τί συμβαίνει ἐδῶ;

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Θυμώμαστε τά παληά ὠρατα χρόνια!

ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Τά προπολεμικά;

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Ὅχι, τῆς Κατοχῆς!

ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Τῆς Κατοχῆς; Τί εἴσατε τότες;
Μαυραγορίτες;

- ΣΤΕΦΑΝΟΥ : "Όχι, κρατούμενοι!
- ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : (Τόν έπεξεργάζεσαι). Γνωρίζετε ότι άπαγορεύονται οι συγκεντρώσεις;
- ΝΙΚΟΛΙΩΣ : Μπορείτε να μάς πείτε τί δέν άπαγορεύεται;
- ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Εύχαρίστως! Οι συλλήψεις! (Γνέφει στους άλλους να τόν πιάσουν).
- ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Πρός θεού, κύριε Αρχιφύλαξε! 'Ο Νικολιός έσωσε τή ζωή τής 'Ισμήνης, τής κόρης μου!
- ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Πότε; Μήπως στή μάχη ποδγινε πρό όλίγου;
- ΣΤΕΦΑΝΟΥ : "Όχι, στό Μεγάλο Πέδκο, στά 1943!
- ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Εάν να μου φαίνεται πώς με κοροϊδεύεται!
- ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Θεός φυλάξει!
- ΠΑΥΛΟΣ : (Προχωρεί μπροστά). Τώρα μόλις πέρασε από δώ άγκαλιά με τή μάνα του ό πρώτος νεκρός. Τόν ναουρίσαμε όπως έπρεπε, γιατί εκεί πού πάει του χρειάζεται ύπνος πολύς.
- ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Τούς πεθαμένους δέν τους ναουρίζουν. Πρώτα τους ψέλνουν κι ύστερα τους θάβουν. Τά συνεργεία μας δουλεύουν με βάρδιες για να βγάλουν πέρα τή δουλειά. 'Υπάρχει μήπως μεταξύ σας κανένας όποπος; Κανένας πού να μην έχει καινούργια ταυτότητα;
- ΠΑΥΛΟΣ : (Τό έδιο). "Ός κι ό θάνατος σήμερα είναι άπαιτητικός. Για να σε πάρει του χρειάζονται καινούργια χαρτιά. Καινούργια ταυτότητα. Εί δε μη σε παρατά! (Φεύγει άπαρατήρητος).
- ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Μετά τή σφαγή του 'Αγιάννη... θα μάδατε άσφαλώς πως στήν τελευταία στιγμή τους ήρθαν ένισχύσεις με άποτέλεσμα να μην άψοσουν ούτε έναν ζωντανό.
- ΤΑΚΗΣ : Τά ρεμάλια γλύτωσαν! 'Εκει πού τους είχαμε για όλιγους; 'Από ποδ; Πώς φτάσανε οι ένισχύσεις;

ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : Μάθαμε θετικά πώς υπάρχουν δυο πράκτορες τους. Κάπου έδω γύρω. "Εστειλαν μέσα στη νύχτα και τους είδοποίησαν για τὰ σχέδιά μας. "Εκαναν, λοιπόν, τάχα τούς πολιορκημένους και στό μεταξὺ περίμεναν νὰ φτάσουν οἱ ἄλλοι. "Ἐτσι ἡ ἔννομη τάξη βρέθηκε ἀνάμεσα σὲ δυὸ πυρὰ.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Περικλῆ!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ : (Βγαίνει μπροστά, μὲ δύναμη). Πατέρα, ἄσε μὲ νὰ μιλήσω. (Δείχνει τὸ Νικολιό). Ντρέπομαι γιὰ τὸ τοῦ χρωστῶ τῆ ζωῆ τῆς Ἰσημνης.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : Περικλῆ, τρελλάθηκες;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ : Αὐτός εἶναι ὁ πράκτορας πού ζητᾶτε. "Ὅσο γιὰ τόν ἄλλον,..... Ποῦντος; Ποῦ πήγε;

ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ : (Δείχνει τὸ Νικολιό). Βάλτε του χειροπέδες. (Στόν Περικλῆ). "Ἐλα και σὺ μαζί μας γιὰ νὰ καταθέσεις.

ΣΤΕΦΑΝΟΥ : (Στόν Περικλῆ). Καί νὰ μὴν ξαναγυρίσεις.

(ΜΟΥΣΙΚΗ: ΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΙΚΟΛΙΟ).

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Τόν Παῦλο και τὸ Νικολιό
τούς πάνε γιὰ ταξίδι
μὲ βάρκα δίχως ἄρμενα,
μὲ πλοῖο δίχως ξάρτια.

(Ἡ μουσική συνεχίζεται).

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Τ' ἄρμενα τᾶναψε φωτιά.
Τὰ ξάρτια καταγίδα.
Και τὸ ταξίδι θάνατος
πού γυρισμὸ δὲν ἔχει.

(Ἡ μουσική συνεχίζεται).

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Τοῦ Παύλου και τοῦ Νικολιου
οἱ μάνες πάν ἀντάμα.

Ρωτοῦν τό χῶμα νά τοῦς πεῖ
καί κείνο στάζει αἷμα.
Δέν εἶναι ἀναστεναγμός
πού βγαίνει ἀπό τό χῶμα,
μόνο πηγὴ λαχταριστῆ
νά πιεῖς νά ξεδιψάσεις.

ΧΑΡΟΣ

(Ἵποκλίνεται στὰ ὄργανα). Ὅταν σᾶς βλέπω
καί σᾶς συγκρίνω μέ τόν ἑαυτό μου θυμᾶμαι
μιά φράση -νομίζω τοῦ Κάρλ Μάρξ- μιά φράση
γιά τὴν ἐνότητα τῶν ἀντιθέσεων. Ἐμεῖς θάταν
νομίζω πιό σωστό ἂν χαρακτηρίζαμε τίς σχέσεις
μας μέ τόν ὄρο: ἀντιθετικὴ ἐνότης! Γιατί κι
οἱ δύο μας βγαίνουμε ἀπ'τό χρόνο -ὁμως ἐσεῖς
ὕπηρετε τὴ ζωὴ, ἐνῶ ἐγώ.... Τέλος πάντων!
(Τρίβει τὰ χέρια του). Χαίρουμαι πού σᾶς βλέ-
πω σ'αυτὴ τῆ γωνιά τῆς ὕψηλίου, πού τὴ λατρεύω.
Ἄλλωστε μέ κούρασε ἀφάνταστα ἡ πρωσοικὴ γρα-
φειοκρατία τοῦ Ντόκτορ Ἀΰχμαν.... Δέν ὑπῆρ-
χε πιά ἡ ἐκπληξη! Στὸ τέλος ὅλα αὐτὰ τὰ ἐκα-
τομμύρια Ἑβραῖοι -Ελαθοὶ καί Βαλκάνιοι πού
περνοῦσαν μέ μαθηματικὴ τάξη πρῶτα ἀπὸ τὰ
ντοῦς καί μετὰ ἀπὸ τὰ κρεματορία, ἄρχισαν
νά μέ κουράζουν! Ἡ ρουτίνα τσακίζει τὰ
νεῦρα! Ἐτσι αὐτὴ ἡ κρουαζιέρα μου στὴν Ἑλ-
λάδα μοῦ φάνηκε σάν ὄαση! Κάθε στιγμή ἡ
καρδιά μου χτυπᾷ δυνατὰ, γιατί αὐτοὶ οἱ
ἄνθρωποι, πρέπει νά τ'ὀμολογήσω, ἔχουν
φαντασία, ἔχουν ἐμπνευση, ἔχουν πρό παντός
πρωτοτυπία! Κάθε νεκρός, σχεδόν, ἐρχεται ἀ-
ναπάντεχα - ἀνέλπιστα! Ἀπὸ κεῖ πού δέν τό
περιμένεις! Σάν ὄμοιο!

(Πλησιάζει τοὺς μουσικούς).

Μ'ἀρέσουν τὰ λαϊκὰ τραγούδια! Κι ἂν στὸ βά-
θος εἶναι ἡ ἀρνησὴ μου, μήπως γιὰ νά υπάρ-
ξει ἀρνηση δέν πρέπει πρῶτα νά ὑπάρξει θέ-
ση; Ὑπάρχει ζωὴ ἐπειδὴ ὑπάρχει θάνατος! Δέν
εἶναι ἔτσι; Τό κάθε τι θά ξεκινηθεῖ ἀπὸ μέ-
να γιὰ νά καταλήξει σέ μένα! Εἶμαι ἡ φυσικὴ
κατάσταση τῶν πραγμάτων! Κι ὁμως, γιὰ ἓνα

μικρό έπεισόδιο, γι' αυτό τό ελάχιστο πέρασμα κάτω από τή νύχτα τών άστρων, πόση άγωνία και πάθος, πόσος πόνος και δάκρυα: "Όχι, δέν θά μπορέσω ποτέ νά καταλάβω τή νοοτροπία τών ανθρώπων! Έκατομμύρια χρόνια σκοτώνονται και πεθαίνουν! Κι' όμως δέν τήχουν πάρει άπόφαση ακόμα.....

Κυρίες και Κύριοι, θά ύποθέσατε άσφαλός πός είμαι κανένας τρελλός. Για νά λυθεϊ λοιπόν ή παρεξήγηση (και για νά πιστέψετε πός ο Χάρος δέν είναι τρελλός) σάς άφιερώνω αυτό τό παλιό άργεντινό τραγούδι, σέ ρυθμό ταγκό, βεβαίως!

- ΑΝΤΡΕΑΣ : Σέ μιά στιγμή πρόλαβα και σές είδα. Πήρα μέ μιας θάρος. Κρατούσα τήν 'Ισιμήνη απ' τή μασχάλη, όμως μέ τραβούσε ο Περικλής απ' τόν ώμο και μέ βούλιαζε: "Έπινα νερό μέ τρίς κουτάλες!
- ΙΣΜΗΝΗ : 'Εγώ δέν θυμάμαι τίποτα. Μόνο πού ο ήλιος μέ είχε τυλώσει και τάρλεπα όλα κάτωπρα και άνάμεσα χιλιάδες φωτίσεις.
- ΤΑΚΗΣ : Βλέπω τόν Περικλή νά πηγαίνει κατ' έδεταιν στόν πάτο. "Έπιανα τότε 15 μέτρα βυθό!
- ΠΑΥΛΟΣ : Ειγά μή τά κάνεις και 20. Μιά φορά έπιασες 7 μέτρα και κρατούσες και πέτρα! (Γελάνε όλοι)

Μουσική - ταγκό

119

'Αποκαλυπτήρια άνάλικτος 'Εφιάλτη.

"Όλοι οί προόχοντες επί σκηνης: 'Υπουργοί, Βουλευτές, παπάδες, στρατός, στόλος, άεροπορία, άστυνομία, ο Παπασπόρου, ο 'Ηλιος, ή Μελένα, ή 'Ελένη Βλάχου, ο Μπάλκος, ο Θεοδωράκης, ο Κατσηδάκης και άλλοι μεγαλοαστοί.

Ποίος δέν έβρει τόν 'Εφιάλτη;

'Ο 'Εφιάλτης ήταν ο πρώτος προδότης!

Τότε ακόμα ή προδοσία ήταν άμάρτημα!

Θεοί και άνθρωποι τιμωρούσαν σκληρά τόν προδότη.

Ποιός δέν έέρει τόν 'Εφιάλτη;
 'Αργότερα ή προδοσία έγινε επάγγελμα!
 Οι προδότες πήγαιναν στή δουλειά τους,
 όπως οι μαγαζάτορες στά μαγαζιά τους.
 Πουλούσαν τήν πραμάτεια τους
 κι έπαιρναν τό μισθό τους τακτικά.
 Παντρεδονταν ανάμεσά τους
 νά μή προδώσουν τής ράτσας τή σειρά!
 Κι όμως όλος ό κόσμος θυμόταν άκόμα
 τήν ιστορία του 'Εφιάλτη - τόσα χρόνια!
 "Όπου ή προδοσία γίνυηκε άρετή!
 "Έγινε καθήκον και για τους προδότες
 θεσιόστηκε εθνημος ινελα ειδική!
 "Στό σεμνό προδότη τή μεγάλη προδοσία
 πιστοποιούσα
 ή πατρίς εβγυωνιουσα!"
 Ποιός θυμάται, πιά τόν 'Εφιάλτη!

Γενικό τραγούδι και χορός.

Μ9Α

~~ΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ~~

ΛΑΪΚΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ:

Τήν ιστορία που θύει γώ πώ τήσαν ταχυρόροι
 τή θύσαν σαν ψυχή βλάστηί - σαν ~~επαιτη~~ μεμονωί
 κλειστοί ναί τήρα οι δρόφοι

ΟΙΟΙ:

Οι παπαράνες μαίρες οι γό
 ό σκενός ημμή ανοιχτή
 τή θύσαν τή χώνεται
 άττρα σο ντρο
 σαν κιάν κ'αγγίρες σο καρρι ασώ
 χάνου τή ποιεί - ντ κραι τ άστέρια
 σ' άγγούστον σι φωτιά - ήώνου τή τεταρίρια
 σαν κιάν κ'αγγίρες σο καρρι ασώ
 (αίτην: Γραία Τελμαίικη)

ΛΑΪΚΟΣ:

Τραγική κόκκινη θείη
 ήσαν στη δάσους δρόμους
 ήσαν στη δάσους τη καρδιά
~~τη καρδιά~~ τις δάσους
 όλο σκορπία και φόβος

ΟΛΟΙ:

Έτσι άρχισαν οι κορφή
 που ό σταυρός
 κι ό καρός φωνάζει
 θάνατο τέλει
 όποιος τού αντίκρισει
 όποιος ήρροστά τος σταθεί
 όποιος ήρροστά τος σταθεί
 πάλιν τος θεί καρδιά

{ Είναι ή νύχτα άσπρη σάν φόνος
 είναι ό φόνος μαύρος σάν θάνατος
 μαύρος σάν θάνατος - μαύρος σάν θάνατος
 θάνατο - θάνατο - θάνατο ναι ήρροστά
 θάνατο θάνατο θάνατο ναι ήρροστά
 (Γιάννης Στεφάνου)

ΛΑΪΚΟΣ

Τραγική κόκκινη θείη
 ήσαν λαγυρήνα χείμα
 ήσαν αλάσματος ήρροστά
~~ήσαν αλάσματος ήρροστά~~ αίστρούγγου
 Χορτάρι και τσιφίη

ΟΛΟΙ και ΛΑΪΚΟΣ

Είναι ή νύχτα...
 ... θάνατο ναι ήρροστά

ΦΙΝΑΓΕ Α ΜΕΡΟΣ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΚΟΤΑΔΙ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.

ΜΟΥΣΙΚΗ

97

Solo Clarinet

Τό φως ξανάρχεται άργά. Πρώτα στά όργανα. Τρεις μάνες καθισμένες μπροστά στις πόρτες τους γνέθουν.

(Μπαίνει ο Διανομέας - σά σέ όνειρο)

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ : Κυρά Σοφία, γράμμα άπ'τό γυιό σου.

ΜΑΝΑ Α': 'Απ'τό γυιό μου τόν 'Αντρέα;

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ : 'Απ'τό γυιό σου.

ΜΑΝΑ Α': Δέν ξέρω γράμματα. Διάβασέ μου το σέ παρακαλώ.

ΔΙΑΝΟΜΕΑΣ : (Διοβάξει). Μέ μεγάλην δόνηση σάς γνωρίζωμεν ότι ο υιός σας 'Ανδρέας έπescen ήρωϊκώς υπέρ Πατρίδος τήν 23ην τρέχοντος. Τό παράδειγμα του θά μείνη ζωντανόν μέσα εις τές δέλτας της 'Ιστορίας μας. 'Ο ήρωας υιός σας έπαρσημοφορήθη μετά θάνατον μέ τό μετάλλιον τών Έξαιρέτων πράξεων.

Είς άνταμοιβήν του θανάτου του υιοσ σας, σύντα-
Είς θέλει σάς δοθῆ έφ'όρου ζωής.

ΕΠΙΠΑΡΟΔΟΣΜΟΥΣΙΚΗ : ΑΠΡΙΛΗΣ

M 10

Μπαίνει όλος ο θίασος και οι μουσικοί κρατών-
τας κλαβιά και λουλούδια. Πρασινίζει κι'άνθι-
ζει όλο τό θέατρο.

ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ

M 11

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Στά περιβόλια μέσ στους άνθισμένους κήπους
σάν άλλοτε θά στήσουμε χορό
και τό Χάσο θά καλέσουμε
νά πιούμε άντάμα και νά τραγουδήσουμε μαζί.
Κόατα τό κλαρίνο και τό ζουρνά
και γό θ'ρθώ μέ τό μικρό μου μπαγλαμά.
'Αχ! και γό θάρθώ.

Μές στῆς μάχης τῆ φωτιά μέ πῆρες Χάρε.
 Πάμε στά περιβόλια γιά χορό
 Στά περιβόλια μέσ'στους ἀνθισμένους κήπους
 ἄν σέ πάρω Χάρε στό κρασί
 ἄν σέ πάρω στό χορό καί στό τραγοῦδι
 τότες χάρισέ μου μιᾶς νυχτιᾶς ζωή.
 Κράτα τὴν καρδιά σου μᾶνα γλυκειά
 κι'ἐγὼ εἰμ'ὸ γίος πού γύρισε γιά μιὰ σου ματιά.
 ἄχ, γιά μιὰ ματιά-
 Γιά τό μέτωπο σάν ἐφυγα μανούλα
 σύ δέν ἤρθες νά μέ δεῖς.
 Ξενοδούλευες καί πῆρα μόνος μου τό τραῖνο
 πού μέ πήγε περ'ἀπ'τὴ ζωή.....

Εἰσοδὸς τυφλοῦ

(Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀκίνητοι στό μισόφωτο).

ΤΥΦΛΟΣ

Κόρη γέρου τυφλοῦ, πές μου Τασία, σέ ποιούς τόπους
 φτάσαμε ἢ σέ τίνων ἀνθρώπων τὴν πόλη; Ποιός σήμερα
 θὰ δώσει στὸν δύστυχο ἐμένα βοήθεια, πού λίγο ζητῶ
 καί λιγώτερο παίρνω, γιατί νά ὑπομένω μ'ἔχουν μάθει
 τὰ πάθη μου καί ἡ ἀλύγιστη καρδιά μου. Μά ἂν ἐσύ
 κάπου βλέπεις κόρη μου μέρος ἐλεύθερο γιά νά ξα-
 ποστάσω καί νά τσιμπήσουμε κάτι, βάλε με νά καθί-
 σω, γιατί σάν ξένοι πού ἤρθαμε ἐδῶ πέρα πρέπει ἀπ'
 τοὺς ντόπιους νά τὰ μαθαίνομε ὅλα καί νά κάνουμε
 καί μετς ὅτι ἀκοῦμε.

ΤΑΣΙΑ :

Ταλαίπωρε πατέρα, ὅσο μπορῶ νά διακρίνω χαμῶσπιτα
 ζῶνουν τὴν πόλη, μά εἶμαι βέβαιη πῶς ἐδῶ εἶναι τό-
 πος ἱερός. Κι'ἂν δέν ὑπάρχει ψυχὴ ζωντανή, τὰ ὄργα-
 να μᾶς κοιτάζουν μέ μάτια ὀρθάνοιχτα σάν τῆς κου-
 κουβάγιας, πού βλέπουν μέσα στὴ νύχτα καί διαβάζουν
 τὴ σκέψη τῶν ἄλλων. Κάτσε ἐδῶ ν'ἀναπάψεις τὰ μέλη
 σου, γιατί ἦταν μακρὺς γιά γέρο ὁ δρόμος ποθεῖς
 κάνει.

ΤΥΦΛΟΣ :

Λοιπόν, μπορεῖς νά μοῦ πεῖς πῶς λέγεται τό μέρος
 πού φτάσαμε;

- ΤΑΣΙΑ : Ερώ πώς είναι ή 'Αθήνα. Δέν Ερώ μόνο ποιά συνοικία.
- ΤΥΦΑΟΣ : Μά βέβαια γιά τήν 'Αθήνα άκουσε σήμερα όλη μέρα :
 άπ'τά χαόματα που ξεκινήσαμε.
- ΤΑΣΙΑ : Θες νά χτυπήσω καιμιά πόρτα γιά νά μάθω τό όνομα
 τής συνοικίας;
- ΤΥΦΑΟΣ : Φοβόμαι πώς είναι άργά κόρη μου κι 'όλοι θά κοι-
 μούνται.
- (Μπαίνει μέ προσόκληση ο Παύλος).
- ΤΑΣΙΑ : Αδ θά Ξυπνήσω κανέναν, γιατί βλέπω κάποιον νά πλησιάζει.
- ΤΥΦΑΟΣ : "Έρχεται κατά μάς;
- ΤΑΣΙΑ : "Επτάσε κιόλας κι 'ότι θες μπορείς νά τό ρωτάς.
- ΤΥΦΑΟΣ : (Μιλά στον Παύλο που Ξυπνάξεται). Ενε μου μόλις
 αύτή τή στιγμή φτάσαμε σ'αυτή τή συνοικία και θά-
 θελα νάΐρα που βρισκόμαστε.
- ΠΑΥΛΟΣ : "Από που έρχεσαι;.....
- ΤΥΦΑΟΣ : "Από τή Θεσσαλία. Μόυταν πώς οι δύο γιοιό μου
 γυρνούν στά μέρη σας και ψάχνουμε νά τους βρούμε.
 θέλω νά Ερώ άν είμαστε κοντά.
- ΠΑΥΛΟΣ : Ποι βοσκομαι οι γιοι σου;
- ΤΥΦΑΟΣ : Ποι νά στά λέω παιδί μου. Μας ειπαν πώς τους ει-
 σαν στην 'Αττική. "Άλλος στον Πειραιά. "Άλλος
 στην 'Ελευσίνα. "Άλλος στην 'Αθήνα.... "Όμως κα-
 νένας τους δέν ηταν βέβαιος. Ετό χωριό μας νά γυ-
 ρίσουν ούτε λόγος. Κανείς δέν Εβρει τί τον περι-
 μένει.... Κοιμάται και δέν είσαι σίγουρος άν θά
 Ξυπνήσεις ποτέ... "Ένα θεριό μ'έκατό κεφάλια και
 χίλια χέρια κάθεται άνω πάνω μας, και μάς ξεκλη-
 ρίξει.... Αέ μάς Επτασε ο πόλεμος και η κατοχή.
 Αέ μούρταναν όσα μούκαναν οι έχθροί!
- ΤΑΣΙΑ : Δέν είναι όρα γιά τέτοιες θύμησες.... "Υστερα, ο
 κύριος δέν έχει όρεξη ν'άκούει τά βάνανά μας.
- ΤΥΦΑΟΣ : "Έχεις δίκηη κόρη μου. Μά Ελασσόνα, όσο μιλά.

ΠΑΥΛΟΣ : "Οταν έχεις μιιά τόσο καλή κάρη, γέρο, καί δυο γιούς, τί άλλος θάλεις; Σήμωσ υπάσχει σπίτι χωρίς πίκρες καί συμφορές;

ΤΑΣΙΑ : ('Ιδιαίτερα στόν Παύλο). Πώς νά τοῦ τό πετ κανένας, κύριε Πῆνε δυό χρόνια πού σκοποθήκανε τ'ἀδέσφια μου Ἐγώ τοὺς εἶδα μέ τή ἴδια μου τή μάτια κρεμασμένους στό σταθμό στή Λάρισα... φοροῦσαν τή πλεχτή πού τοὺς εἶχα πλέξει ἄλο τό χειμῶνα δίπλα στή λάμπα. Τῶνα τόχα κάνει κίτρινο. Τό ἄλλο γαλάζιο, νῦναι χαρούμενα πρόσωπα γιατί περιμέναμε τήν ἀπελευθέρωση. Μά δέν τοὺς ἄρεσαν... Τάβαλαν μόνο μέσ' στή σουλκή γιατί ἦταν ὄγρη καί πάγοναν.

ΠΑΥΛΟΣ : Καί γιατί τοὺς κρέμασαν;

ΤΑΣΙΑ : "Οταν οἱ ἀντίρτες τίναξαν τό τραῦνο μέ τοὺς Γερμανοὺς ἐξω ἀπό τά φάσσαλά, τήν ἄλλη μέρα ὁ Κομμουνιστοῦρας κρέμασε πενήντα στά φάσσαλα καί πενήντα στή Λάρισα!

ΠΑΥΛΟΣ : Καί πῶς βρέθηκαν στή σουλκή τ'ἀδέσφια σου;

ΤΑΣΙΑ : 'Ο πιό μεγάλος εἶχε βγεῖ στό βουνό κι'ἔταν οἱ Γερμανοὶ ἔβρισκαν στό χωριό μας, ἑσωνικά μεσ' στή νύκτα, βάλανε φωτιά στό σπίτι μας. Ἡ μάνα μου ἦταν πιασμένη ἀπό ρευματισμοὺς, ἐγώ κοιμόμουνα κλάι της. Ἐτό ἄλλο δωμάτιο ὁ πατέρας. Μόλις βρεθήκαμε τυλιγμένοι ἀπό τίς ὀλόγες τρέχει ὁ πατέρας, κινεῖ τή μάνα ἀπ'τὴν μισοχάλη καί τήν τρώγαγε πρὸς τή σκάλα, ἐγώ ἤμιον μικρὴ καί δέν μπορούσα νά βοηθήσω. Τρέφε, μοῦ λέει ὁ πατέρας, νά σωνάξεις τ'ἀδέσφια σου! Τρέχω, ὁ πατέρας, πῶ σὺ στό σταβλο νά τοὺς βρῶ καί πέφτω πάνω στοὺς Γερμανοὺς. Μά κλωτσῶν καί μέ σπρόχνουν κατά τήν πυρκαγιά. "Αρχισα νά σωνάξω εἴπως νά μπορῶ νά ξαναπῶ. Τότε βλέπω τόν πατέρα μου νά βγαίνει μέσ'ἀπ'τίς ὀλόγες. "Ἔσπρνε πάντα τή μάνα μας, ὅμως μόλις τήν ἀπύθωσε καλὰ στό χῶμα, ἦταν κιιά μισοκκιμένη. Θυμᾶμαι ἄκονα τή μυροδιά της... Κι'ὁ πατέρας κι'αὐτός ἀναβε σά λαμπάδα. "Ὅμως ~~συνέλαβε~~ ^{συνέλαβε} ἄν κι'ἔχασε τό ὄσθ του γιὰ πάντα. συνέλαβε

ΠΑΥΛΟΣ : Πόση συμφορά θεέ μου! Κι'έγώ ποδχασα τόν πατέρα μου κι'έλεγα ότι δέν υπάρχει άλλος πιό δυστυχημέ- νος από μένα....

ΤΑΣΙΑ : Πέθανε από φυσικού του ή σκοτώθηκε κι'αυτός;

ΠΑΥΛΟΣ : Ποιός πεθαίνει σήμερα από φυσικού του; Τόν είχαν πιάσει δημρο στό μεγάλο μπλόκο της Καλλιθέας. Στο τέλος μάθαμε πώς τόν τουφέκισαν. Μόνο ένα ση- μείωμα λάβαμε. "Σοφία μου -είναι τόννομα της μητέ- ρας μου- μέ είδοποίησαν νά έτοιμαστῶ. Σέ λίγο δέν θαμαι πιά ζωντανός. Συχώρα με πού σ'άφηνω μόνη μέ δυό παιδιά. Όμως τό ξέρω πώς θα τά καταφέρεις. θε- λω νά γίνουν τίμιοι, καλοί κι'εργατικοί και νά σ' άκαπουν. Κι'δταν μεγαλώσουν πές τους πώς ο πατέρας τους έπεσε για τήν Έλλάδα και για τή λευτεριά μας".

ΤΥΦΛΟΣ : Μου φαίνεται πώς μέ μισοπήρε ο άπνος.... Σας άκούω πού μιλάτε. Παιδί μου, δέν είμαστε πλούσιοι, τό βλέπεις, όμως, αν πεινάς, έχει λέγο ψωμί και κρεμ- μύδι και για σένα. (Στήν Τασία). Κόρη μου, έτοι- μασε να φάμε κάτι, γιατί από τό μεσημέρι , δέν βάλαμε μπουκιά στό στόμα μας... Μόλις τώρα δά όνειρευόμουν πώς είμαστε μαζί μέ τό Λεωνίδα και τόν Κώστα..... θάναι κανένα προαίσημα! (Πρός τόν Παύλο). Πιστεύεις έσύ παιδί μου σ'αυτά τά πράγματα; Λένε πώς πολλές φορές βγαίνουν άληθινά! (Άλλάζει τόνο). Όμως έξχασα να σε ρωτήσω γιατί τάχα μέσα στην νύχτα παίζανε τά όργανα; Μήπως πρόκειται να γίνει καμιά γιορτή;

ΠΑΥΛΟΣ : Καί βέβαια. Περιμένουν τή μεγάλη γιορτή! Είχαμε κι'άλλες έδῶ στή γειτονιά μας. Όμως σάν κι'αυτή πού θάρθει, δέν έχει ξαναγίνει.

ΤΥΦΛΟΣ : Κανένας γάμος;

ΠΑΥΛΟΣ : Ρώτα τήν κόρη σου να σου πεί με τί μοιάζουν τά όργανα κι'ο τραγουδιστής.

ΤΑΣΙΑ : Ναί πατέρα, δέν είναι συνηθισμένα όργανα. Είναι μαυροντυμένοι, σοβαροί, χλωμοί και άκίνητοι, σά νεκροί.....

- ΠΑΥΛΟΣ : Κι'ότι παίζου - κι'ότι τραγουδοῦν εἶναι νόμος.
Αὐτό πού θά ποῦν πρέπει νά γίνεῖ καί δέν ὑπάρχει
ἀνθρώπινη δύναμη γιά νά τό ἐμποδίσει!
- ΤΥΦΛΟΣ : Καί ποιά εἶναι ἡ νόση;
- ΠΑΥΛΟΣ : ('Αργά, θλιμμένα). Τή λένε 'Ισμήνη. Καί ἡ ὁμορφιά
της δέν χωράει στά λόγια.
- ΤΑΣΙΑ : Κάθετα ἐδῶ κοντά;
- ΠΑΥΛΟΣ : (Γυρίζει καί κοιτάζει τό μπαλκόνι). Πίσω ἀπ'αὐτές
τίς γλάστρες πού κρατοῦν τήν ἁρμονία τοῦ κόσμου...

ΜΟΥΣΙΚΗ-ΠΡΟΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

M 12

ΜΟΥΣΙΚΗ: ΠΡΟΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ. Ἡ 'Ισμήνη τραγουδά ἀκουμ-
πισμένη στήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της.

- ΓΕΜΗΝΗ : Τά μεσάνυχτα πού σμίγουνε οἱ ὄρες,
προδομένη μου ἀγάπη,
τά μεσάνυχτα πού σμίγουν οἱ καρδιές μας,
προδομένη μου ἀγάπη,
NTAN - NTAN - NTAN - NTAN - σημαίνει
NTAN τό τέλος τῆς ἀγάπης.
Δυό πουλιά, δυό περιστέρια
ταξιθεύουν μέσ'στ'ἀστέρια.
- Τά μεσάνυχτα ποῦναι μακριά ὁ ἥλιος
προδομένη μου ἀγάπη,
τά μεσάνυχτα πο-υναί κοντά οἱ ζωές μας,
προδομένη μου ἀγάπη,
NTAN- NTAN - NTAN - NTAN - σημαίνει
NTAN τό τέλος τῆς ἀγάπης.
Δυό πουλιά, δυό περιστέρια
ταξιθεύουνε στ'ἀστέρια.
- Τά μεσάνυχτα θά σέ περιμένουν,
προδομένη μου ἀγάπη,
σάν θά φύγει τό φεγγάρι, στό σκοτάδι,
προδομένη μου ἀγάπη,
NTAN - NTAN - NTAN - NTAN - σημαίνει
NTAN τό τέλος τῆς ζωῆς μας.
Δυό πουλιά, δυό περιστέρια
ταξιθεύουν μέσ'στ'ἀστέρια.

- ΤΥΦΛΟΣ : Είναι αλήθεια όμορφη ή ύψη, όπως μάς τήν ειπε;
- ΤΑΣΙΑ : Κι'άκόμα πιό πολύ, πατέρα. Φοράει τό νυφικό της. *
"Ηρθαμε πάνω στήν ώρα. Σε λίγο θάρθει κι'ό γαμπρός.
Εκέψου..... 'Από τόν γάμο τοῦ Πετζαρόπουλου και
της Εύανθίας δέν ξανάδαμε πιά γάμο στό χωριό μας.
- ΤΥΦΛΟΣ : Κι'ό Κώστας ήτανε κουμπάρος!
- ΙΣΜΗΝΗ : Παῦλο!.... Ξέρεις καλά πώς σέ κυνηγοῦν.
Κι'έρχεται ἐδῶ;
- ΠΑΥΛΟΣ : Θά φύγω. Πέρασα νά δῶ τή μάνα μου.
Δέν τόχα καθόλου στό'νοῦ μου νά σ'ένοχλήσω.....
(Παύση). Οὔτε ἐσένα, οὔτε κανένα ἄλλον.
- ΙΣΜΗΝΗ : 'Ο Περικλῆς δέν εἶναι μέσα. *Έχει νά φανεῖ ἀπό τότε.
- ΠΑΥΛΟΣ : Τί φοβάται; Μά τά λεφτά πού πήρε θά γυρίζει τώρα
μέ καινούργιο κοστούμι.
- ΙΣΜΗΝΗ , Δέν τό συνηθίζουμε στήν οἰκογένειά μας νά πουλιώμαστε.
- ΠΑΥΛΟΣ : Πληρωμένοι - ξεπληρωμένοι.....
- ΙΣΜΗΝΗ : *Αν εἶναι ἔτσι τότε περιττό νά κουβεντιάζουμε.
- ΠΑΥΛΟΣ : θέλεις νέα γιά τήν ὑγεία τοῦ Νικολιοῦ;
- ΙΣΜΗΝΗ : (Σκύβει τό κεφάλι).
- ΠΑΥΛΟΣ : Δέ θάθελες νά μιλάμε γι'αυτόν; *Ε;
- ΙΣΜΗΝΗ : Τά ξέρω ὅλα. Κι'άρωσταίνω ὅταν τά σκέπτομαι. *Όμως
τόν Περικλῆ δέν τά κατάφερα νά τόν μισήσω. Μιῶθω
πώς αὐτό πού ἔκανε ἦταν γι'αυτόν τίμιο. Εἶναι, ἄν
θέλεις, θυσία.
- ΠΑΥΛΟΣ : Γιατί δέν λές καλύτερα: *Η ρ ω ῖ σ μ ό ς !
- ΙΣΜΗΝΗ : Ναί ἠρωῖσμός! Γιατί θά μπορούσε νά τό κάνει κρυφά,
Δίχως νά τόν πάρει κανείς ἐξήση! Χωρίς νά μάθει
ποτέ κανείς. *Όπως τόσοι και τόσοι..... Κι'ὅμως προ-
τίμησε νά ἐκτεθεῖ ἐκεῖ μπροστά σ'ὄλο τόν κόσμο.
Μπροστά σ'ὄλους τούς τραγουδιστές και στά λαϊκά
ὄργανα!.....

- ΤΥΦΛΟΣ :** "Άκουσα λαϊκά Όργανα. Ή νύφη θέλει νά παίξουν τά όργανα; Κι Όμως δέν παίξουν.....
- ΤΑΣΙΑ :** "Ίσως νά περιμένουν νάρθει πρώτα ό γαμπρός.
- ΤΥΦΛΟΣ :** Κι Όμως παράξενη ώρα γιά γάμο, δέ σοϋ φαίνεται;
- ΤΑΣΙΑ :** Τήν ήμέρα γίνονται μάχες, όπως στό χωριό μας.
- ΤΥΦΛΟΣ :** Καί τό βράδυ παντρεύονται καί ξεγελοϋν τό Χάρυ!
- ΙΣΜΗΝΗ :** (Ξεσπᾶ). Παϋλο, αϋτή τή στιγμή τ'άφήνω όλα! Τή μάνα μου, τόν πατέρα μου, τό σπίτι μου! Φτάνει νάμαι μαζί σου! Μακρυά άπ'τήν Άθήνα! Μακρυά άπ'τόν πόλεμο! Θά πάμε σ'ένα χωριό. "Όπου νάναι. "Άγνωστοι! "Άγνωστοι! "Άγνωστοι!
 Πρώτα-πρώτα θά βρούμε ένα παπα νά μάς στεφανώσει! Θά φτιάξουμε τήν καλύβα μας μόνοι μας! με καλαμιές! Έσύ θά βρεϊς δουλειά στα χωράφια, έγώ θά κεντώ, θά πλέκω! Θά φτιάξω καί περιβολάκι - δικό μου! Θά σοϋ μαγειρεύω! Θά σε πλένω! Θά καθαρίζω τά ρούχα σου! Θά σιδερώνω τά πουκάμισά σου! (Άγκαλιάζονται).
- ΠΑΥΛΟΣ :** (Πού έχει κερδιθεϊ άπ'τήν όππασία). Ή πιό δμορφη στιγμή εϊναι τό βράδυ, όταν γυρνᾶς άπ'τή δουλειά, μουσκίδι στόν ιδρώτα, βρώμικος! Περνᾶς τό κατώφλι καί σε περιμένει μιιά ζεστή άγκαλιά, δυό μάτια φτειαγμένα με φῶς.
 Δυό χέρια-περιστέρια, πού σοϋ χαϊδεϋουν τό κουρασμένο σου κεφάλι καί νιώθεις με μιās άλαφρϋς σάν πουλί. Έλευθερος σάν άέρας!
 (Πολυβόλα)
- ΙΣΜΗΝΗ :** (Τόν άγκαλιάζει με άπελπισία). Παϋλο, πάρε με! Ποτέ μου δέν ενίωσα τόσο δική σου όσο αϋτή τή στιγμή.
- ΠΑΥΛΟΣ :** (Ξεφεϋγοντας). Εϊναι άργά Ίσμηνη. Καί πρέπει νά φύγω. Μόνος.
- ΙΣΜΗΝΗ :** "Αν εϊχες νά διαλέξεις; "Ανάμεσα σε μένα καί στοϋς άλλους;
- ΠΑΥΛΟΣ :** Δέν ύπάρχει διακρίση! Γιά νά σ'άγαπῶ πρέπει νά νιώθω τίμιος καί γιά νάμαι τίμιος πρέπει νά πάω με τούς άλλους!

ΙΣΜΗΝΗ : (Στό χεῖλος τῆς ἀπελπισίας). Ὡστε σέ χάνω; Γιά πάντα;

ΠΑΥΛΟΣ : Γι'αυτό δέν φταίω ἐγώ!
(Κερδίζεται ἀπό τό μίσος). Κι'ὄσο ὁ φταίχτης ζεῖ,
θά μάς χωρίζει! Χάρη στήν προδοσία του ὁ καλύτερος
μου φίλος πᾶει πιά. Κι'ὄσο γιά μένα!
Οἱ ἄρες μου εἶναι μετρημένες.....

ΙΣΜΗΝΗ : Παῦλο..... Ποῦ θά πᾶς;

ΠΑΥΛΟΣ : Ἴσως πολύ κοντά..... Ἐἴσως πολύ μακριά.....

(Σκοτάδι. Φωτίζεται ἡ μάνα Α')

ΜΑΝΑ Α' : Ἄκουσα στ'ἀλήθεια τή φωνή τοῦ Παύλου ἢ μήπως
ἦταν στ'ὄνειρό μου; Ἀπό τήν ὄρα ποῦφυγε μεπεδεύ-
τηκε ὁ ὕπνος μέ τό ξύπνιο. Ἄλλοτε ὄνειρεύομαι
καί νομίζω πῶς ζῶ. Ἄλλοτε κάθομαι στό παράθυρο
καί θαρρῶ πῶς ὄνειρεύομαι. Μαῦρα πουλιά, πού
πετοῦν πάνω ἀπό μαῦρα χωράφια. Κ'οἱ καθάλασηδες
εἶναι μαῦροι καί τά σπίτια μαῦρα κι ὁ ἥλιος μαῦ-
ρος. Μόνο τό φεγγάρι μένει ἀσημένιο καί μέ βλέπει
μέ τό πεθαμένο φῶς του.
(Κοιτάζοντας τόν οὐρανό). Τί περιμένεις νά δεῖς
ἀκόμα; Δέ σοῦ φτάνουν τόσα κουφάρια; Τόσοι λε-
βέντες τόσες μάνες χαροκαμένες. Τί θέλεις; Τί θέ-
λεις; Ἄν θές νά δεῖς εἶσαι καί τό παιδί μου, κά-
νεις λάθος..... Κάνεις λάθος!...
(Φῶς. Βλέπει τόν Παῦλο). (Ἄγκαλιάζονται).
Ἄγῶρι μου γλυκό. Περιστερᾶκι μου ἀκριβό.
Τώρα δά μιλοῦσα μέ τό φεγγάρι γιά σένα.

ΠΑΥΛΟΣ : Ἐἄκουσα μάνα.

(Ἡ Ἰσμήνη φαίνεται πίσω ἀπό τήν πόρτα. Ἀκούει
μισοκρυμμένη).

ΜΑΝΑ Α' : Παιδί μου, μή συνερίζεσαι τά λόγια μου.... Δέν
ἐξέρω πιά τί λέω. Ἀπ'τή στιγμή πού μοῦφυγες μοῦ-
φυγαν τά μυαλά. Τά λόγια, ἡ ζωή μου.... Εἶσαι
καλά; Νά σέ δῶ! (Τόν περιεργάζεται). Δέν τρώς
καί δέν πλένεσαι; Ποῦ κοιμᾶσαι;

- ΠΑΥΛΟΣ : Όπου βρώ, μάνα.
- MANA A' : Ποιός σου στρώνει, παιδί μου;
- ΠΑΥΛΟΣ : Έκει πού ξαπλώνω δέν έχω ανάγκη από στρωσίδια.
- MANA A' : Είσαι τουλάχιστον σέ ασφάλεια;
- ΠΑΥΛΟΣ : Μ'άγκαλιάζεις καί μέ ρωτᾷς ἄν εἶμαι σέ ασφάλεια; Καί βέβαια εἶμαι. Ποιό θεριό μπορεί ν'ἀρπάξει τό παιδί μέσ'ἀπ'τήν ἀγκαλιά τῆς μάνας;
- ΤΥΦΛΟΣ : Ἀλήθεια, δέν ὑπάρχει θεριό. Ἐξόν ἄν περάσει πάνω ἀπό τή μάνα. Ὅλοι στό χωριό θυμόμαστε τήν ἱστορία μιᾶς δριτσας πού πάλεψε μέ τό φίδι κι ὕστερα σάν ἀπόκαμε μάζεψε τά κλωσσόπουλα κάτω ἀπό τά φτερά της καί κάθησε ἡσυχη νά τήν φάει τό φίδι. Στό τέλος τήν βρήκαμε μισοφαγωμένη καί τό φίδι στό πλάι της νά κοιμᾶται χορτάτο. Ὅμως ὄλα τό κλωσσόπουλα ἦταν ἀπείραχτα κάτω ἀπό τά ζεστά φτερά της.
- MANA A' : Εἶνε, καλησπέρα.... Γιατί κάθεσαι κατάχαμα στή μέση τοῦ δρόμου; Κόπιασε μέσα στό φτωχικό μας νά πλαγιάσεις λιγάκι σάν ἄνθρωπος.
- ΤΥΦΛΟΣ : Σ'εὐχαριστῶ κυρά μου. Κοιμᾶμαι μῆνες τώρα στό χῶμα, πού ξέχασα τά κρεβάτια καί τήν ἀνθρώπινη ζωή... Κι'ἄν ζῶ ἀκόμα, ζῶ μονάχα μέ τήν ἐλπίδα νά ξαναβρῶ τούς γιούς μου.
- MANA A' : Ἐχεις τή διεύθυνσή τους; Γνωρίζεις πού κάθονται;
- ΠΑΥΛΟΣ : Τούς εἶδαν νά γυρνοῦν στήν Ἀθήνα. Ἀριο ἄμα ἡμερώσει θά ρωτήσῃ καί θά τούς βρεῖ. (Στή μάνα του). Πᾶνε δυό χρόνια πού τούς κρέμασαν ἀντικρουστά, τήν ἴδια μέρα.
- ΤΥΦΛΟΣ : Ναί, αριο θά τούς βρῶ.
- ΠΑΥΛΟΣ (Βιαστικά) : Μάνα, πρέπει νά φύγω. Πᾶρε αὐτό τό σημεῖωμα νά τό πᾶς στόν Βαγγέλη τόν τσαγκάρη. (Τῆς τό δίνει). Εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου! Θά ξανάρθω τά μεσάνυχτα ἀκριβῶς, στό ρέμμα κάτω ἀπό τό γεφύρι. Νά μοῦ ἔχεις ἕνα δέμα τροφῆς. Βάλε καί κανένα καθαρό ρουχο. Καί

προπαντός τήν ἀπάντησιν τοῦ τσαγκάρη.

ΙΣΜΗΝΗ : Παῦλο, φεύγεις; Ποῦ πᾶς;

ΠΑΥΛΟΣ : "Ἴσως πολύ κοντά.... Ἴσως πολύ μακριά....
(Ἐκοτάδι. Μουσική).

ΜΟΥΣΙΚΗ : ΔΕΙΛΙΝΟ

M 13

"Ἐνα δειλινό - Ἐνα δειλινό - Ἐνα δειλινό
σέ δέσαν στό σταυρό.

Σοῦ κάρφωσαν τὰ χέρια σου,
μοῦ κάρφωσαν τὰ σπλάχνα.
Σοῦ δέσανε τὰ μάτια σου,
μοῦ δέσαν τήν ψυχὴ μου.

"Ἐνα δειλινό - Ἐνα δειλινό - Ἐνα δειλινό
μέ τοάκισαν στό θυρό.

Μοῦ κλέψανε τήν ὄραση,
μοῦ πήραν τήν ἀφή μου,
μόν μ'έμεινε ἡ ἀκοή
νά σ'ἀγροικῶ παιδί μου.

"Ἐνα δειλινό - Ἐνα δειλινό - Ἐνα δειλινό
ὡσάν τόν σταυραετό

χύμηξε πὰ στίς θάλασσεσ,
χύμηξε πὰ στούς κάμπουσ.
Κάνε ν'ἀνθίσουν τὰ βουνά
καί νά χαροῦν οἱ ἀνθρώποι.

(Μπαίνουν βιαστικά ὁ Γρηγόρης μέ τούς ἀντάρτες του.
Σκορπίζονται γιά νά ψάξουν).

ΓΡΗΓΟΡΗΣ : Γειά σου, Ἰσμήνη. Ποῦ εἶναι ὁ Περικλῆς;

ΙΣΜΗΝΗ : "Ἄν ζητᾶς νά μάς δείξεις τήν παλληκαριά σου χτύ-
πησε λάθος πόρτα! Ἀλήθεια πῶς ἀλλάζουν οἱ καιροί.
Ἐσύ δέν εἶσαι Γρηγόρη πού μὸβλεγεσ ἕνα βράδυ:
"θέλω νά μ'έχεις φίλο, σ'ὄλη σου τῆ ζωῆ. Ὄποτε
κι'άν μέ χρειαστετες!"

ΓΡΗΓΟΡΗΣ : Εἶμαι δεμένος μέσα στήν ομάδα. Δέν ξέρω ἂν μέ
νοιώθεισ.

(Μπαίνουν οι αντίρτες κουβαλώντας τόν πατέρα του Περικλή (Στεφάνου)).

ΣΟΦΟΚΛΗΣ : Ψάξαμε καλά παντοῦ.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ : Δέν ὑπάρχει καμιιά κρυψώνα;

ΣΟΦΟΚΛΗΣ : Κοιτάξαμε καλά.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ : Ὑπόμνη Στεφάνου, ποῦναι ὁ περικλήσ σου;
(Ἡ Ἰσμήνη ἀγκαλιάζει τόν πατέρα της).

ΤΥΦΛΟΣ : Κόρη μου, ὅσο πιά γρηγορα φύγουμε τόσο τό καλύτερο...
Νοιώθω πώς ἔρχονται συμφορές, μεγάλες, ἀβάσταχτες...
(Ἡ Ἰσμήνη παίρνει παράμερα τήν Πόπη καί τῆς μιλάει).

ΠΑΤΕΡΑΣ
ΙΣΜΗΝΗΣ : Πολέμησα στό Μπιζάνι τούς Τούρκους, ὀστῆρος μέ στήθος. Τραυματίστηκα βαρειά καί μ'έβαλαν σ'ένα κάρρο γιά νά μέ πᾶνε στό Νοσοκομετο στήν Πρέβεζα, μιὰ βδομάδα ὄρομο. Μιά μέρα εἶδα ἀπό πάνω μου σκυμμένο τόν ἀρχιστράτηγο νά μου χαμογελά κι'ἐγώ ἔκλαιγα ἀπό τή χαρά μου πού ἄν καί φτωχόπαιδο βοήθαγα μέ τό αἷμα μου νά ξεσκαλωθῇ ἡ πατρίδα. Γράμματα δέν ξέρω. Ὅμως τήν προδοσία δέν θά τήν καταλάβω ποτέ, ἀκόμα κι'ἀπό τό παιδί μου.

(Ἡ Πόπη βγαίνει ἀπαρατήρητη).

ΤΥΦΛΟΣ : Τά λόγια σου μ'ἀγγιξαν βαθειά... Οἱ νέοι δέ μᾶς νιώθουν πιά ἐμάς τούς γέροους πού πήραμε τήν πατρίδα ἔξω ἀπό τά φάρσαλα καί τήν πήγαμε ὡς τήν Πόλη καί τήν Ἁγιά Σοφιά. Τούς δώσαμε ἕνα ἔθνος κι'αὐτοί τό παίζουν στά ζάρια σάν τούς χαρτοπαίχτες!

ΙΣΜΗΝΗ : Κι'αὐτοί γιά τό ἔθνος μιλοῦν, γιά τό ἔθνος ζητοῦν νά σκοτώσουν καί νά σκοτωθοῦν.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ : Γιά τό ἔθνος δέν ὑπάρχουν φιλία καί συμπόνια.... Ὅτε πράξη αἰσχρή ἢ ἀδικη ὅταν ὑπηρετεῖς ἕναν λαό κι'ἕνα ἰδανικό. Γι'αὐτό καί τά λόγια εἶναι περιττά. (Πρός τήν Ἰσμήνη). Ἄν τό θέλεις παίρνω ἀπάνω μου ὅλο τό κρῖμα. Μά ἡ προδοσία τοῦ Περικλή πρέπει νά πληρωθεῖ. Θά πάρουμε μαζί μας τόν πατέρα σου. Ἄν

τόν ἀγαπᾷς στείλε μας γρήγορα τόν ἀδερφό σου.
(Βγαίνου).

ΙΣΜΗΝΗ : ΕΝΤΟΝΑΓρηγόρη γύρνα πίσω γιατί σέ λίγο θά εἶναι ἀργά.
Γιά ὄλους!

ΤΥΦΛΟΣ : Τί γίνεται κόρη μου; Τασία, τί γίνεται;...

ΤΑΣΙΑ : Πῆραν τόν πατέρα καί πάνε.

ΠΟΠΗ : (Μπαίνει λαχανιασμένη). Πῆγα στό φοῦρνο, ὅπως μοῦπες.
Χτύπησα τρεῖς φορές καί ἀνοίξαν ὅπως μοῦπες. Τούς
ταπα ὄλα, ὅπως μοῦπες.... Ὁ Τάκης ἐρχεται εὐθύς....

ΙΣΜΗΝΗ : Ποιός τόν ζήτησε;

ΠΟΠΗ : Μά μοῦπες.....

ΙΣΜΗΝΗ : Εἶπα, πῶς ποιός τόν ζήτησε;

(Μπαίνουν δύο δεξιόί καί πιάνουν πόστα, ἀκολουθεῖ
ὁ Τάκης μέ προφύλαξη).

ΤΑΚΗΣ : Ἦρθα, Ἰσμήνη!

ΙΣΜΗΝΗ : Καί νά μή ρχόσουνα καλύτερα θάκλιανες.

ΤΑΚΗΣ : Μέ φώναξε!

ΙΣΜΗΝΗ : Τώρα πιά εἶναι ἀργά.

ΤΑΚΗΣ : Ἀργά γιά ποιό πράγμα;

(Μπαίνει ἡ Πρώτη Μάνα γιά νά πάει τό μήνυμα στόν
τσαγκάρη. Σταματᾷ ἀπότομα βλέποντας τόν Τάκη).
Γιά ποῦ κυρά Σοφία; Ἄν ζητᾷτε τόν Ἀνδρέα, εἶναι
στό φοῦρνο. ?

ΜΑΝΑ ΠΑΥΛΑ : Εὐχαριστῶ. (Προχωρεῖ πρὸς τήν ἔξοδο).

ΙΣΜΗΝΗ : Δέν πάει νά τήν ἀφήσεις, Τάκη μονάχη μέσ' στή νύχτα.
Καλύτερα νά τήν συνοδέψεις.

ΜΑΝΑ ΠΑΥΛΟΥ : Εἴρω καλά τόν δρόμο.

ΙΣΜΗΝΗ : Ὅμως ἀπό στιγμή σέ στιγμή μπορεῖ ν' ἀρχίσει ἡ μάχη.

ΜΑΝΑ ΠΑΥΛΟΥ : Τότε γυρνῶ καί κρύβομαι.

- ΙΣΜΗΝΗ : 'Από τόσο μακριά;
- ΤΑΚΗΣ : Μά ο φοβρνος εἶναι δυό βήματα, 'Ισμήνη!
- ΙΣΜΗΝΗ : 'Ο φοβρνος ναί! 'Ο τσαγκάρης δχι!
- ΜΑΝΑ ΠΑΥΛΟΥ : ('Έντονα, τρομαγμένη). Εἶσαι μέ τά καλά σου, παιδί μου; Γιά ποιόν τσαγκάρη μιλάς;
- ΙΣΜΗΝΗ : Ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου;
- ΜΑΝΑ ΠΑΥΛΟΥ : Φίδι φαρμακερό! 'Από ποῦ κινδύνεψα νά πιάσω ἄγγόνι!
- ΤΑΚΗΣ : Μά ἐπί τέλους ἐξήγησέ μου 'Ισμήνη, νά καταλάβω τί συμβαίνει; Μίλησες γιά τόν τσαγκάρη. Γιατί στόν τσαγκάρη;
- ΙΣΜΗΝΗ : Ρώτησέ την.
- (Σκοτάδι. Φωτίζεται μονάχα ἡ ΜάναΑ').
- ΜΑΝΑ Α' : Τόν Παῦλο μου τόν πήγα στό σχολεῖο.
Στήν αὐλή τοῦ ἀγόρασα κουλούρι καί τυρί.
Τοῦδωσα καί μιὰ δραχμή νά πάρει σάμαλι πού τοῦ ἀρέσει.
Μοῦπαν πώς εἶναι ὁ πρῶτος μαθητής καί θά τοῦ δώσουν καί βραβεῖο.
Μαῦρα πουλιά πού πετᾶτε στόν οὐρανό...
Πάρτε μιάν ἀνάσα στήν πούλια.
Πάρτε δυό ἀνάσες στό φεγγάρι.
Πάρτε τρεῖς ἀνάσες στόν 'Υμηττό.
Καί βγάλτε μου τά μάτια - τά σπλάχνα.
Φάτε μου τήν καρδιά.
Νᾶ μου γλυκάνει ὁ πόνος.
- (Μπαίνει ὁ 'Αντρέας μέ δυό ἄλλους).
- ΑΝΔΡΕΑΣ : Μάνα!
- ΜΑΝΑ : Μάνα τό Χάρο πιά νά κράξεις.
- ΑΝΔΡΕΑΣ : (Παύση, κοιτάει τούς ἄλλους).
Μάνα, ἐρχόμουν νά σοῦ πῶ πώς μοῦρθε κλήση γιά τό στρατό. Σέ δυό μέρες φεύγω γιά τό βουνό καί σ' ἀφήνω ὀλομόναχη.

- MANA : Τώρα μπορείτε να φύγετε ησυχος. Πίσω μάνα δεν αφήνετε.
- ΑΝΔΡΕΑΣ : (Στόν Τάκη). Έξηγησέ μου εσύ γιατί ή μάνα μου μιλά με γρίφους;
- ΤΑΚΗΣ : Μέ γρίφους σωστούς. Μέσ'στά δόκανά μας σε λίγο θά πέσει ο Παβλος!
"Όπου νάσαι θάρθει ή άστυνομία!
- ΑΝΔΡΕΑΣ : Ποιός σουπε να είδοποιήσεις;
- ΤΑΚΗΣ : Κανένας! Μόνος τό άποφάσισα!
- ΑΝΔΡΕΑΣ : Κι'άπό πότε μπορείτε ν'άποφασίζεις για τή ζωή του άδερφου μου εσύ;
- ΤΑΚΗΣ : Άδερφός σου ο Παβλος; Έσύ δεν είσαι ποθδελες να του πιεις τό αίμα;
- ΑΝΔΡΕΑΣ : Νά του τό πιω έγώ, ο ίδιος! Άλλος κανένας δεν έχει τό δικαίωμα ν'άγγίξει άπάνω του! Ποιός τόν πρόδωσε; (σιγή).
- ΑΝΔΡΕΑΣ : Ποιός τόν πρόδωσε;
- ΜΑΝΑ : Μέ τό ίδιο του τό αίμα ζέσταινε τήν όχιά!
- ΑΝΔΡΕΑΣ : (Στήν Ίσμηνη). Μέ τόση άγάπη. Πώς μόρεσες;
- ΙΣΜΗΝΗ : Καί τόν πατέρα μου; Τόν πατέρα μου τόν ξεχνάς;...
- ΑΝΔΡΕΑΣ : Μάνα μεϊνε έδω! Έγώ τρέχω να προλάβω τόν Παβλο!
- ΜΑΝΑ Α' : Παιδί μου, ναχεις τήν εύχή μου! Τώξερα έγώ πώς πάνω άπ'όλα είναι ή άγάπη του άδερφου.
- ΤΑΚΗΣ : (Μέ τό όπλο μπροστά). Τό όπλο κάτω καί τά χέρια ψηλά!
Άδέρφι σου - Ξαδέρφι σου ο Παβλος θά πεθάνει!
(Στους άλλους).
- ΤΑΚΗΣ : Έδς τόν παραδίνω. Ήταν δικός μας. Όμως τό αίμα τό άδερφικό έύπηνησε μέσα του καί τά χτύπησε όλα κάτω. (Τόν παίρνουν).
- (Σκοτάδι).

(ΜΟΥΣΙΚΗ: Σόλο κλαρίνο καί σαντούρι).

- ΤΥΦΛΟΣ : Θυμάσαι Τασία τό χειμώνα πού έπλεκες στή λάμπα τά* πουλόβερ του Δεωνίδα καί του Κώστα;
- ΤΑΣΙΑ : "Οχι, πατέρα!
- ΤΥΦΛΟΣ : Γιά θυμήσου καλά. Τότε πού καυγάδιζες μαζί τους γιά τά χρώματα.
- ΤΑΣΙΑ : Θυμάμαι. 'Αλλά πολύ λίγο.
- ΤΥΦΛΟΣ : Τί χρώμα, αλήθεια, είχες διαλέξει;
- ΤΑΣΙΑ : Μαύρο, όπως πάντα!
- ΤΥΦΛΟΣ : "Οχι, όχι! Κάτι άλλο.
Μήπως ήταν τ'όνα κίτρινο καί τ'άλλο γαλάζιο;
- ΤΑΣΙΑ : "Ισως, πατέρα. Γιατί;
- ΤΥΦΛΟΣ : Τά φορούσαν στή φυλακή;
- ΤΑΣΙΑ : Μπορεί!
- ΤΥΦΛΟΣ : Νά τά φορούν άκόμα;
- ΤΑΣΙΑ : (Μέ ύψωμένη φωνή). Καί βέβαια θά τά φορούν!
- ΤΥΦΛΟΣ : Δές νά μάς θυμούνται όπως έμεϊς;
- ΤΑΣΙΑ : "Όπως καί μεϊς!

('Ο Παύλος προχωράει μέ προφύλαξη γιά τό σπίτι του. 'Η 'Ισμήνη βγαίνει άπ'τό δικό του. Παράξενες σκιές τριγύρω, όπλα γυαλίζουν. Βαφνικά ή 'Ισμήνη όρμάει καί μπαίνει μπροστά του, φωνάζοντας).

- ΙΣΜΗΝΗ : (Μέ κραυγή). Φύγε Παύλο!
Πυροβολισμοί άπ'όλες τίς μεριές. 'Η 'Ισμήνη πέφτει κεραυνόπληκτη. Τραυματισμένος έως θανάτου, σωριάζεται κι ό Παύλος.
(Τό άπόσπασμα καί οι ένοπλοι πιάνουν τόν Παύλο).
- ΠΑΥΛΟΣ : (Στήν 'Ισμήνη). Οι γλάστρες σου θά μένουν άπότιστες, καί σύ δέν θά τό ξέρεις.

ΤΥΦΛΟΣ :

Πάμε κόρη μου Τασία. Είναι η πρώτη φορά που εύλογω
τόν θεό που δεν έχω φως. Πώς θά φτάσει ο άνθρωπος
σε τόση δυστυχία, μόνο αν τό δείς με τά ίδια σου
τά μάτια μπορείς νά τό πιστέψεις. Δεν έχω μάτια
κι' έτσι αν και τ'άκούω δλ'αυτά καθαρά, μπορώ ακόσ
μα νά ελπίζω..... νά ελπίζω.... νά ελπίζω.....

ΜΟΥΣΙΚΗΔΟΞΑΣΤΙΚΟ

(Ή μουσική συνεχίζει με τήν ΕΙΣΑΓΩΓΗ απ'τό ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ.
Στό τραγούδι - που τό λέν δλοι μαζί - Ξαφνικά τά
φώτα γίνονται έκτυφλωτικά καί οί ήθοποιοί αποκαλύ-
πτονται καθώς ύψώνουν άπότομα τά ντεκόρ, γυρίζοντάς
τα συγχρόνως άνάποδα όπου θάναι σχεδιασμένα πολύ-
χρωμα βυζαντινά ψηφιδωτά. Οί μάνες γνέθουν άπορρο-
φιμένες στό έργο τους. ΟΛΟΙ οί ήθοποιοί τού έργου
μέ μέτωπο πρός τό κοινό τραγουδούν τό ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ).

ΟΛΟΙ

Ένωθητε βράχια - βράχια.
Ένωθητε χέρια - χέρια.
Τά βουνά καί τά λαγκάδια πιάστε τό τραγούδι.
Πολιτεές καί λιμάνια μπείτε στό χορό.
Σήμερα παντρεύουμε τόν ήλιο,
τόν ήλιο μέ τήν νύφη τήν μονάκριβη τήν Πασχαλιά!
Πασχαλιά μας κοπελιά μας
κάμποι, θάλασσες, βουνά μας,
μάνες, κόρες -σκοτωμένα άδέρφια- πατεράδες
ένα δέντρο, μέ μιά ρίζα, μιά πηγή, μιά βρύση.
Σήμερα παντρεύουμε τόν ήλιο
τόν ήλιο μέ τή νύφη τήν μονάκριβη τήν Πασχαλιά.
Πολυχρόνιος ήμέρα - Ύπερμάχω! - Ύπερμάχω!

Α Υ Δ Α Ι Α

(Mouvements à Thais, en la 'Voyeur. 'O
T'amus p'p'le r'è d'lye en d'èi Thais).

'Voyeur - (Voyeur) - Taku!...

Tainy (d'èi 'Voyeur d'èi r'è d'lye). 'Voyeur,
t'è d'èi d'lye en r'è d'lye.

'Voyeur - 'Voyeur, p'p'le, p'p'le d'èi d'lye en r'è d'lye.

Thais. 'Voyeur en d'lye d'lye d'lye!...

(Voyeur r'è d'lye en r'è d'lye d'lye d'lye,
en r'è d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye
'Voyeur en r'è d'lye en r'è d'lye d'lye d'lye
d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye).

'Voyeur p'p'le - Thais! 'Voyeur! 'Voyeur d'lye;

~~Voyeur~~
'Voyeur - 'Voyeur d'lye d'lye, p'p'le. 'Voyeur
d'lye. En r'è d'lye.

'Voyeur p'p'le - Thais d'lye p'p'le - d'lye
t'è d'lye d'lye. En r'è d'lye d'lye d'lye.
En r'è d'lye en r'è d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye
d'lye d'lye.

Tainy - 'Voyeur d'lye, mais d'lye d'lye d'lye.
En r'è d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye.
En r'è d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye.
En r'è d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye.
En r'è d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye d'lye.

'Voyeur - 'O Thais en r'è d'lye, en r'è d'lye
p'p'le en r'è d'lye en r'è d'lye d'lye d'lye.

Spiele - Daxu, Daxu, Daxu! Mi
fidi' d'lor pu' lu' adopp' su' (Magariu)
De' pupu' ni' vedem' da' lu' su'. Topa
f'g' a'gnas la' l'p'ada' un' la' pupu'.

Adopp' - Ku' lu' talipa' pu' vi' f'g' r'aj;
Mi' lu' lu' eg'ar, pu'. O' d'opp' r'aj -
o' d'ima' lu'!
Spiele pu'. Tu' talipa' cu' a' f'g' p'ar'v'

Tu' d'adopp'!
~~Adopp' -~~ Tu' d'adopp' f'g' lu' pu' d' d'opp' r'aj;
f'g' lu' lu' d'adopp' r'aj, cu' lu' d' d'adopp' r'aj
f'g' lu' d' d'adopp' r'aj - o' d'adopp' r'aj, a' d'adopp' r'aj!

Adopp' - D'adopp'!
Spiele - Pu' lu' cu'! Pu' lu' cu' d' f'g' r'aj
z' d'adopp' lu' pu' lu' d'adopp' r'aj! Pu' lu' r'aj
f'g' lu' - un' pu' lu' f'g' r'aj d'adopp' r'aj, pu'.
f'g' lu' d' d'adopp' r'aj!

Spiele - Pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj!
~~(Adopp' -) Pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj!~~

A' d'adopp' - Pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj!
d'adopp' lu' d'adopp' r'aj! Pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj...
To' pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj... Pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj...

(10 Pu' lu' adopp' su' d'adopp' r'aj)
d'adopp' r'aj.

ΠΑΡΕΝΑ Β: /σὸν Πατέρα/ καὶ σὸ τὸ ἴδιο, πρὶν σὲ εἶναι ὁ πατέρας σου καὶ σὲ περιλάβει ὡς τὴν κόρη.

ΤΑΚΗΣ - Πά δὲν καταλαβαίνετε πὸς σήμερα εἶναι ἡ γυνὴ μου - γυνὴ σου

ΑΠΟΣΤΑΣ - Εἰεῖνοι βαστοῦν ἔς καὶ μυθολογία:

ΙΣΗΜΗ - Εγὼ τοὺς εἶδα ποὺ ἔφυγαν ἄσπλοῖ:

ΝΟΥΡΙΑΜΕ - Τετραζήπες καὶ δὲν ἔβρωμε τ' ἄπλυτὴ σου μὲ τὸν Παῦλο: Πρέπει ὕμεις νὰ σᾶς πιάω ἐπ' αὐτοῦ νὰ σᾶς μάω καὶ τοὺς δυὸ νὰ φτᾶτε αἶμα. Πήγαίνε μέσα καὶ πρόσθε μὴν ἐξάνδρης μπροστὴ μου γιὰτὶ δὲ μετανοίωσῃ.

ΤΑΚΗΣ - Ἄς τὸ μορτίαι: Δὲ βλέπετε πὸς εἶναι ἐρωτευμένο;

/ΧΑΧΑΧΙΑ/

ΝΟΥΡΙΑ Β: - Ἄκουσε τὴν κομπῆς σου: Τσαλίκου πρὶν τὸ μῦθε ὁ πατέρας σου καὶ τότε ποὺς εἶ σὲ γλυτῶνῃ:

/Ἄ Τσιζήη πῆαι πρὸς τὸ σῆτι/

/Ὁ κυροβλοκαὶ πησιέου/ *Ο Τανυ ολι κ' δ' ο*.

ΠΑΡΕΝΑ Δ: /σχεδὸν κραυγῆσι/ ἔατε, ἄνδρα, γυνὴ, σὴματα φορὰ

ΑΠΟΣΤΑΣ - Πῆαι δὲ φωνάζεις καὶ τὸν Παῦλο σου

ΠΑΡΕΝΑ Δ: - Πρῶτα σὺ. Πῆαι τοῦ σφυρῆσι καὶ κῆτυον:

ΑΠΟΣΤΑΣ - Πῆαι, χθονὲ τὸ. Ἄν κοιμᾶται πῆαι σὴν ἴδια στέγη μὲ δαῦτον:

ΠΑΡΕΝΑ - Γιὰτὶ, γυνὴ μου; Ἄν εἶστε τέχα ἔδερρα :

ΑΠΟΣΤΑΣ - Στ' ὄνομα. Στὴν οὐρα θᾶ τοῦ φᾶ τὸ λαρόγγι:

ΠΑΡΕΝΑ - Πῆαι, τὸ σὸυμνε :

ΑΠΟΣΤΑΣ - Κοὺ σὶδωσε τὸν πατέρα: τὸν ἄντρα σου: τὸ ἔβρωσε τέχα :

ΠΑΡΕΝΑ - Πῆαι δὲν ἦταν δέμα χρόνῶν πατέρι:

ΑΠΟΣΤΑΣ - Τὸ ἴδιο μένει. Τὸν σὶδωσαν οἱ δικοὶ του, οἱ ἀμοτῆρες καὶ οἱ κουλῆμενοι, οἱ ἔστοιλομένοι, οἱ προδέτες:

ΠΑΡΕΝΑ - Τὸ ἔβρεις καλὴ πὸς ὁ Παῦλος δὲν εἶναι προδέτης.

ΑΠΟΣΤΑΣ - Τὸ ἴδιο κάνει μῆς καὶ τοὺς ἀρλοουεῖ. Τὸν σέρνουν ἀπ' τὴ μῆτη. Ἄς κ' εἶναι ἔρωτισμένος. Λοιπὸν θέλεις νὰ φιλιθοῦ

πῆαινε καὶ πῆς του νὰ τοὺς ἀρῆση καὶ νᾶρῃ μαζί μας. Σὸν ἴσιο ἔρωτο.

Πώς πάλι ε'αυτο μπορεί να ε'δωκε
να δώκε!

ΜΑΡΙΑ Α: - Σως έβρε για καλή δούς και ε'ς συζητήσεις σας.
/Καθ'ος ηλικιακόου/ την πλησιάζετε, γιατί αυτό τ' σιατο-
ντού, και σας έγω δέν τ' λογαριάζω.

~~ΜΑΡΙΑ Α:~~ - "Αν ε'δωκε συζητήσε μπορούμε να την κάνωμε με ε'δω και
~~μαύρα~~ (Σ'έιναι άκρως στο δ'όγμω)
~~ε'παραβολισμοί/ε~~

ΜΑΡΙΑ Α: - Μάννα, ε'ς ε'ς μετανόησης πικρ' αυτό που κάνεις.

ΜΑΡΙΑ Α: - Π'έγωμ' τ' παιδί μου

ΑΝΔΡΑΣ: - Έπικαμ' αυτό ε'ς έβρετε και ε' πως είναι ε'ως φωνήε, ένας
δολοφόνος.

ΜΑΡΙΑ Α: - Έσθ κι' ε' γάρ' σου είπατε οι δολοφόνος πουλημένοι.

Κερίκαλι - ε' ε'ς ε'ς προδότη.

ΑΝΔΡΑΣ: - ~~ε'δωκε~~ ^{Κερίκαλι} πωε μας να καθάρωμε οι ε'ς μας σ'ν έδωρα.

ΜΑΡΙΑ Α: - Σο' υφωγε ε' λέει. Είκοε σ'ν έδωρα, χαίνοε.

ΜΑΡΙΑ Α: - Πρην έπ'δω είναι το " Έθνος, είναι ε' Κερίκαλι που τ'ηε
ρέζουε δουλείτη.

ΜΑΡΙΑ Α: - "Αν ε'δωκε ε'ν έβρετε τ' ε'ς π' " Έθνος και Κερίκαλι, ε'δω
βρεμ'ων τ' χ'ν'τα σου. " Η μάννα σου είναι π'δωρα...

ΜΑΡΙΑ Α: - Δέν τ'έχω για νεοκή, γυόμα μου.

ΜΑΡΙΑ Α: - "Νίκο ε'έως να π'δω είναι πουλημένος. Πωλημένος ε'
ε'πεν τ'ηε τ'ο!

ΜΙΚΡΟ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
ΤΟΥ ΗΕΚΕΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ

ΠΡΑΞΗ Α'

ΣΚΗΝΗ Α'

Εποχή: Λίγος καιρός μετά την απελευθέρωση του 1944. Τόπος: Ένα από την Αθήνα. Στόχος πρόποδας του Ξηροπού. Ερημιά. Βράχια, εδάμνος, άγριοκαλαμάρια. Επὶν μίτ άκη μεδ' μισοχαλασμένη έξαλιθεί. Επὶν έλλη ένεσ άψηλος τοίχος κήπου, σβεστωμένος με περικαλλές καί γυαλιά χτισμένα στη βάση του. Ένα-δύο δένδρα του ξηροπού καί διαγράφεται μέσα στον ούρανό. — Είναι δοδρουκο-τόπως μενεξέοι. Οι ήχοι της άνοιξιδικης νύχτας (τριζιόνια, γαιώνημακρονά γαυήματα) στην άρχή μακρυνόω φουντώνουν σιγά-σιγά ως τό τέλος της σκηνης.

Ο Παύλος κι' ή Ίσμήνη κθθονται κλιτ-κλιτάρων στην ξερολιθιά, είναι ντυμένοι απλά καί άλοφρά. Έκεένος με κουκλάισο χωρίς γραβάτα. Έκεένη λευκή μπλούζα καί μπλε φούτα-σάν μωθήτρια. Όταν άνοιγει ή κουρτίνα (άργά) ή Ίσμήνη έχει έμφρασε ολιμμένη. Ο Παύλος περιεργάζεται τό βάθος του άρζοντα, γυρίζοντας τό κεφάλι από βορρά σε νότο. Στο τέλος άπειυθύνεται προς την Ίσμήνη. "Έχει ύπος κεράτο."

Παύλος: (με τό βλέμμα σ τόν άρζοντα) "Η πιό άμορφη στιγμή της μέρας. (προς την Ίσμήνη) Σ' άρσει καί σένα."

Ίσμήνη: (γνέπει ΜΑΙ με τό κεφάλι)

Παύλος: (με φεβτικό πθός γιδ νά τ'ν κειρδέει) "Όταν άνειρεβομαι πός σέ σε φελώ. Πός σε σφίγγω στην άγκαλιά μου."

Ίσμήνη: (με χάρη) Ξανάρχισες;

Παύλος: ~~Καθόλου, καθόλου. Δέν πρόκειται νά σε πωλω. Θά φτάσει ή στιγμή πού θά με παρακαλές. Θά με έκτεθείς.~~

~~(Παύλος κι' σε άυ άνω πύ. Η ά γυναίκα έκκλωμένη στο άυ άνω άνω τερμάτο άναίτη φρήτονα καί έβλεπε πρυνά άργά από μινός τους. Την άπολυθεί Ένα έυπόλητο παιδί ντυμένο με κουκλάισο, πού πός κητάει καλό καλό. Τέλος βγόνει-πασί.)~~

Παύλος: καί Ίσμήνη, πιστεύεις στ' άλήθεια πός είναι ήτό ά δυνατό νά άκέρξει έλλη λύσει; Δέν πιστεύεις πός θά ζήσωμε μαζί-μαζί-μαζί (έδνωσ προφώς τή άευτέρα παρουσία) (προσκαθεί νά την άγκαλιάση μ' αύτή τού ζεφεύγει, κηόσ, στέκεται άρθια καί τινδέει τό χόματα άπ άπ φούτα της).

τόν Περικλή, γιά τόν πατέρα μου, γιά σένα... Φοβήμαι γιά τό
 κάθε τι... Τό βρ'ίσκω όλα θμορφα, ερμονικά, σωστά. Φταίγαμένο
 τό κάθε πράμμα στή θέσι του, στήν ώρα του... Κάθε πρωί που π
 πτίζω τό μπαλόνι τς γλδστρες, ~~κατακολουθώ~~ τό καινοβργια
 φύλλα, που βγαίνουν, ~~συμμετρικά~~ κι ~~επειτα~~ τό ~~μουμπούκι~~
~~καθώς~~ ~~σκέτουν~~ και γίνονται ~~ξαφνικά~~ μικρά-μικρά ~~βύθη~~. Τούς
 ρίχνω νερό και χαίρονται. ~~Αλλά~~ τόν ήλιο και χαίρονται. Κι
 εγώ, ~~δέν~~ ~~πρωί~~ ~~καθυβω~~, ~~αισθάνομαι~~ κάθε πρωί εδτυχισμένη. ~~Αλλά~~
~~ακόμα~~ ~~ως~~ ~~τήν~~ ~~κορφή~~. Κι όταν στενοχωρηθώ, ξαφάφερνω στό νοού μου
 τό, τελευταίο, φιλμ, που όλα πνεε στό τέλος καλά, και ξαναγίνο-
 μαι οισιδόση. Ψάχνει που ζουμε, που θναπνέουμε. ~~Και~~ ~~τό~~ ~~μυστη~~
~~ριό~~ ~~γυρίζουν~~ ~~οι~~ ~~έντρος~~ ~~και~~ ~~ανασημέναι~~, που υπάρχουν τόσες ώρα-
 ες βιτρίνες στήν δόδν Έρμου, που καθόμαστε ούρα γιά νά πάμε
 στή Βάρκιζα, που υπάρχει ή θάλασσα. Τό, ξεχνάς; Μόνο γι' αυτό
 θά μπορούσα νά ζώ και νάμαι εδτυχισμένη... και ξεφνικά, σάν
 νά σ'εσ έπιασε θλους λδσσα, μανία καταδιώξεως, πώς νά τό πώ;
 δέν ξέρω, ξεχάσατε όλες τς χορές, δη τήν εδτυχία μας, βάλ-
 θήκατε νάγκρεμίζετε τόν κόσμο. ~~Και~~ ~~οι~~ ~~μην~~ ~~και~~ ~~οι~~ ~~δω~~. Γιατί
 σ'ε βρίσκω τό ίδιο δόικους, τό ίδιο ψαλθούς και τούς ούθ.
 Ξέρω... θά μ'δρχίσετε πάλι τς θεωρετες. Πώς υπάρχει ουσυχλ-
 α... έκμετάλλευση...

ΠΑΥΛΟΣ: (Ρουφώντας ήδονικά τό σιγάρο του. Κουρασμένα και δειδύρα)
~~είποσε~~ ~~τί~~ ~~ποτέ~~... ~~σημασία~~ ~~να~~ ~~πάρεις~~ ~~θυσία~~. Η ζωή είναι χαρ-
 ρά. ~~Από~~ ~~μόνη~~ ~~της~~. Ζω σημαίνει είναι εδτυχισμένος. Όταν μάλι-
 στα σου τύχει νάπερδεις δη ~~την~~ ~~δόδν~~ ~~κέρλην~~ ή απ' τό χατόδ-
 ρι... ~~πάρει~~ ~~ν~~ ~~α~~ ~~κόποις~~ ~~έπειτα~~ ~~τό~~ ~~αυτιμύ~~ γιά ν'εγαπήσεις
 μέ πθός. Όλες τς γλδστρες τής γης. ~~Και~~ ~~όλες~~ ~~τς~~ ~~ούρες~~. Κι έ-
 χι μόνο γιά τή Βάρκιζα, αλλά και γιά τό μουλουγούρι και
 γιά τό χαρούπια. ~~Όμως~~ ~~τό~~ ~~θέμα~~ ~~δέν~~ ~~είναι~~ ~~αυτό~~... ~~Ο~~ ~~ένθρο~~
~~πος~~. ~~Ιομήνη~~, έχει υποχρεώσεις, καθήκοντα. ~~Αρα~~ ~~τα~~ ~~που~~ ~~λές~~ ~~πώς~~
~~όταν~~ ~~ποτίζεις~~ ~~στό~~ ~~μπαλόνι~~ ~~τς~~ ~~γλδστρες~~ ~~σου~~, ~~καθώς~~ ~~έπ~~ ~~ε~~
~~τυχία~~. Κι Έν τό βλέμμα σου πέσει λίγο πιδ κάτω, ~~από~~ ~~σείκι~~,
~~στην~~ ~~λαβαστοκόλυν~~; Τό Κροτικό Νοσοκομείο δέν έχει θέσι.
 Τό Δημοτικό δέν έχει οιδόρομο. ~~Μελέα~~ ~~ν~~ ~~ένας~~ ~~νύνας~~ ~~μάννα~~
 σου; Πρόσεξε λοιπόν τό ποτηστήρι σου μήπως χαλάσει κανένα
 μουμπούκι και σπάσει ή ερμονία του κόσμου. Τέτοια ερμονία
 δέν θέλει παρά ένα γερθ δυναμτή-μιά βόμβα Παγκόσθι-Χιρο-
 σίμα και τό λοιπό... (π)

(ΠΑΥΣΗ)

~~(Αναβοήτουν από μακριά ο ΑΛΕΞΑΝΔΡ)~~

~~Έσπυρα~~ ~~στη~~ ~~γειτονία~~ ~~μας~~ ~~χαρδούν~~,

ΑΠΡΙΛΗ

Το γυμν.

Ἀπρίλη μου — Ἀπρίλη μου ξανθὴ καὶ Μάη μωροδάτα
 Καρδιά μου πῶς ἀντί —
 Καρδιά μου πῶς, καρδιά μου πῶς ἀντέχεις
 Μέσα σὴν τόση ἀγάπη καὶ σὲς τόσες ἡμορφίαι.

Ἀστὲρ μου — Ἀστὲρ μου χλωμὸ τοῦ φεγγαροῦ
 (ἀχιτίδα,
 στὸ γαϊτανόφρυδο —
 στὸ γαϊτανὸ — στὸ γαϊτανόφρυδὸ σου
 κρεμάστηκε ἡ καρδιά μου σὰν τὸ πουλάκι
 (στὸ ξώδεργο.

Αουλούδι μου — Αουλούδι μωριστὸ καὶ ρόδο μω-
 ρωδάτο
 σὴν μάννα σου θάρθω
 Στὴ μάννα σου — σὴν μάννα σου θάρθω
 νὰ πάρω τὴν εὐχή της καὶ τὸ ταίρι π' ἀγαπῶ.

Γιομέτ' ἢ γαιτονιά — τραγούδια καὶ φιλιὰ.
 Τὴν κοπελιά μου τὴ λένε Λενιώ,
 Τὴν κοπελιά μου τὴ λένε Λενιώ,
 Τὴν κοπελιά μου τὴ λένε Λενιώ,
 μὰ τῆχω μυστικὸ.

(Ριπή ουλούλου.)

Μπαίνει απ' το σκακι όρητικά, λαχανιασμένος
ό Τάκης άνεμίζοντας το ρεβόλιβερ του. Σταματά
άποτομα και μαζί τον άκνητούν τα πάντα. Ή μον-
ακή κόβεται με το μαχαίρι και όλοι γνρίζουν κατά
τόν Τάκη. Όμως πριν ό τελευταίος προστάσει να
σταματήσει το λαχάνισμά του, γιά τά μήτρας, άκού-
χεται ένας ποιητής, στο βάθος άριστέρα. Τη
φως χαμηλώνει. Έίρεται κίτρινο.

Μουσική και ήχοι

ΜΥΣΙΚΗ

ΠΑΡΟΔΟΙ

Μπαίνουν στη σειρά, τελετουργικά ~~στην~~ τα όργανα και στο τέλος ό τραγουδι-
στης. Είναι όλοι ντυμένοι κατάμυρα. Τα πρόσωπα
έντονα άσπροκίτρινα. Κρατούν τα όργανα παράλ-
ληλα προς τό σώμα τους, στο δεξί τους χέρι. ~~Μη-~~
~~ραίνουν με άσματα άρνη κατ'έθετα προς την έξ-~~
~~ωτα και κάθονται στη θέση τους.~~

Μία κοπέλλα και δύο παλιέρια. Άρχονται μίση
στο σού-προσκήριο και παίρνουν θέσεις για την
παντομία. *Η κοπέλλα κερνάει ένα μιάφο μα-
τσίλο στο κορίτσι για να πάραματήσει τη μαντα.
Τα παιδιά παίρνουν θέση από τους
*Αρχίζει η Εισαγωγή. Τα τρία άναρχα άναρχα
άναρχα τα τρία άναρχα παρά οι μουσικοί και η
ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ.

Η συνταξη της μουσικής
και χορογραφίας. Χορός.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ «ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ»

2) Δυὸ γυῖός εἶχεσ' ἠμανόλια μου, δυὸ ξένδρα, δυὸ πο-
(τάμια,

Δυὸ κάστρα Βενετσιάνικα, δυὸ δουάρους δυὸ λα-
χιτάρης.

"Ένας γιὰ τὴν Ἀνατολή, κι' ὁ ἄλλος γιὰ τὴ Δύση
καὶ αὐτὸ στὴν μέση μοναχὴ, μιλάς' ἠρωτᾷς τὸν ἥλιο:
— "Ἦλιε, ποὺ βλέπεις τὰ βουνά, ποὺ βλέπεις τὰ
(ποτάμια,

ὅπου θωρεῖς τὰ πᾶθη μας καὶ τίς φτωχὲς ἠμανόλιες,

ἂν εἶδες τὸν Παῖλο φάναξε καὶ τὸν Ἀνδρέα πῆς μου.

Μ' ἓνα καὶμὸ τ' ἀνάστησα, μ' ἓνα λυγιὸ τὰ ἐγέννηα.

Μὰ κείνοι παίρνουνε θουνά, διαβαίνουνε ποτάμια.

"Ἦνας τὸν ἄλλον φάχνουνε γιὰ ν' ἀλληλοσπαγοῦν.

Καὶ καὶ στὸ πὸ φηλὸ βουνό, τὴν πρὸ φηλὴ ραχοδία

σιγά - κοντὰ πλαγιάζουνε κι' ὄνειρο ἴδια βλέπουν.

Στῆς μάννας τρέχουνε κι' οἱ δυὸ τὸ νεκρικὸ κρε-
(βάτι,

μαζὶ τὰ χέρια δένουνε, τῆς κλείνουνε τὰ μάτια

καὶ τὰ μαχαίρια μπηγνουνε βαθειὰ μέσα στὸ χῶμα

κι' ἀπ' ἐκεῖ ἀνάβλυσε νερό, νὰ πλεῖ, νὰ ξεδιψάσει,

(5) Η ΠΑΝΤΟΜΙΜΑ θα πρέπει να είναι άπλή έρ-
μηνεία του τραγουδιού.

‘Η Μάννα δείχνει τους γιούς της — τη δύναμή
τους, την εύτυχία της.

‘Ο Ένας φεύγει για την ανατολή κι’ ο άλλος για
τη δύση. Δείχνουν Έλο το μίσος τους κι’ η μάννα
όλη της την απειθεία.

Μπαίνει ο ‘Ηλιος: ‘Ένα μικρό παιδί ποδ
κρατά κερκωμένον σ’ Ένα κοντάρι Έναν ζωγραφι-
σμένον ήλιο.

‘Η Μάννα κουνειδιάζει με τόν ‘Ηλιο ~~και βγαί-
νει μαζί του απ’ το γιοφωράκι.~~

Τ’ αδέρφια βάζουν τὰ μαχαίρια τους. Ψάχνουν
σκυφτοί και άπειλητικοί γέρω τους, προχωρώντας
ό Ένας προς τόν άλλον.

Πλαγιάζουν δίπλα - δίπλα δίχως νάχουν ιδωθεί.

Σπνπούν και τινάζονται μαζί όρθιοι. Τρέχουν
πρός τὸ σοκάκι, γονατίζουν, δίνουν τὰ χέρια.

‘Έρχονται προς τὰ μηρός. ‘Υψώνουν μαζί τὰ
μαχαίρια και τὰ χτυπούν με δύναμη στο πάτωμα.
Φεύγουν άγκαλιασμένοι.

~~Με τὸ χτύπημα Φύω, φιάς, αίσθημα~~

Τὸ ἴσο μαζιὴ - ΣΚΟΤΑΔΙ
‘Ο ήλιος τῶν ἰδρυι στους
δυσ ἀρυτεμενας - ἴσρηι +
Παύλο. Τὸν παίσει ἀποσπῆ
καρτερικαδαι.

ΜΑΝΝΑ ΓΕΜΗΝΗΣ

Ένας, οι συμβάντες

ΤΑΚΗΣ

(Παιζοντας το όπλο του). Πριν ος ειγηγηθώ τα τελευταία νά, παίρω τήν άδειά σας γιά νά χαιρετήσω τα λαϊκά Όργανα και τόν Τραγουδιστή. (Γυρνά και αποκλίνεται ελαφρά, αλλά με αληθινό σεβασμό).

Χαίρετ Άντικέ Τραγουδιστή
Πού είσαι

Χαίρε Μπιθικώτση, με τήν ξυλένια φωνή, ποδ κάποιος, κάποτε θά προσπαθήσει νά τήν πλανήσει.
Και σό θά ένδώσεις γιά νά δοξαστείς!
Όμως σήμερα, ποδ ήρθες ανάμεσά μας, οί θερμοπακαλά, ξέχασε τοús δασκάλους σου και ξαναγίνε άπλός!

Άπλός όσο και μετε,
αυτοί οί θρόνοι, αυτά τα σπίτια!
Όσο άτσάλα είναι τα λόγια μας κι' οί πράξεις μας αλογάριστες.
Γιατί έτσι γεννηθήκαμε, ερεθίκαμε ξαφνικά στη μέση της γής, πάνω σ' ένα δράχο, με ταρούχια, με μπιστόλια, θερμάκαμοι μά στο σάθος παιδιά.
Μάς καίει τó δίχτυ και μάς θερίζει ή άδεικία.
Όμως τó φιλότιμο είναι ποδ μάς κυβερνά!
Γιά ένα φιλότιμο ζούμε, γιά ένα φιλότιμο πεθαίνουμε!

Μαμμί ?

7 (Ακούγονται μακρινές ομιλίες. Ἀλλάζει τόνο).
 Μὲ τὸ πεθαίνουμε, θυμῆθκα τὴν ἱστορία τοῦ θεοῦ
 τοῦ θεοῦ μου ἀπ' τὴν Κρήτη.
 (Γυρίζει πρὸς τὸ κοινόν).

Ἦταν Πάσχα, χαρὰ θεοῦ!
 Ἦ δεντέμα ἦταν καλὸ!
 Σαχούθκε τὸ λάδι στὰ λαγούμα
 κι' ὁ κοσμάκης γιόμισε παρὰ πολὺ!
 Κι' ὁ θεὸς τοῦ θεοῦ μου γλεντοῦσε στὰ μαγαζιά
 μὲ τὸν πρῶτο του ξάδελφο ἀγκαλιά!
 Πήγαν καὶ τραβοῦσαν μπαλοτιές στὸν ἄερα!
 Κι' ὁ θεὸς τοῦ θεοῦ μου γυρίζε καὶ τοῦ λέει:
 «Γάντα μαρὲ σημαδεύεις τὸ θεό;»
 «Καὶ ποῦ θὲς νὰ σημαδέψω μαθές;»
 «Στὴν καρδιά μου πάνω νὰ σημαδέψεις θέλω».
 Καὶ ὁ ξάδελφος γιὰ νὰ μὴν τοῦ χαλάσει τὴν καρδιά
 «Μετὰ χαρᾶς ξαδέλφι μου». Καὶ τοῦ τῆνε ξεσχίσει

~~(Σημειώσεις τοῦ ποιητῆ καὶ μουσικοῦ)~~
~~Πορτογαλικά~~
~~...~~

(Συνοδεία Φωκίανου μύθου
ο Άλφει)

ΑΝΑΡΕΑΣ

Μαρίνη, κείνος παίδι... κείνος όρρωτο τό σούρουπο!
Άρς και ήμισα μεταλωτές, Φράξ, φρούξ πετάμι
από γαρύφαλο οί γκασημ και ρουράμε κομμάτια
... ταύματα ήμισ, σούρουπο φούξ! Ή με νοιάζει μόνο εδ
σούρουπο; Μήπως τόδα ποιά μου; Δέ κρούαζες; Ή ή
μά ήμισ άρρωσται ή ινέρισα, την άλλη λεφτά για
εις σπουδές του κέρμα από δού! Ή ήν τρίτη να πό
δουμα σούμα, την τετάρτη παπούτα. Την πέμπτη...
ήν έκτα... Να τί είναι για μόνο εδ σούρουπο κι' οί
δούλα; και τή γαρύφαλο και εδ μεσημέρια! Δούλα
δούλα; και άγος ε όρα!

ΝΙΚΟΛΑΙΟΣ

και ήν ε άρρωσται!

ΑΝΑΡΕΑΣ

Είμαι ε ειλωτας, τό ξέρω... κά
... κι' ή μάννα μου κουβαλάει άπ' τή
έρση τό νερό... Οί τοίχοι μας είναι
από πλιθίς. Ήλιανόμαστε κάθε Σάββατο στή σκιάη.
Τ' άφαντικό μου τρέει με δυο κουτάλια και πέντε

κάθω στο σκουπίδι

πηρούνα. Έχει κι' άπδνα μπάνιο για κάθε μέλος
του σώματός του, και εδ με συγχωρείται οι φραγκάδες
κι' άλλα τόσα σαλόνια και κουστόμα και παπού-
τα και φιλενάδες... (Είμαι κούλατος μονοκότος)

Ξέρω άκόμα πως οι ρίζες μου είναι βαθειές
 όσο ή περηφάνεια μου είναι βουνό

κι' ή δύναμή μου πλατείά από τή θάλασσα. (*Στοιχισμός*) - *Ναι, θ' αϊφρα.*

"Εσείς έρχεστε από πολύ μακριά,
 μακριά ~~άλλο~~ μέσ' άπ' τά χρόνια!

"Έχετε τήν ήλικία του 'Γμηττού!

"Έχετε δει θλα!

Τά ξέρετε θλα!

Ι' αυτό σας παρακαλώ,

πείτε μου: ποθ είναι ή δύναμή μου;

Ποιά είναι ή δύναμή μου; (*Παύση*).

Συναϊδήν...

"Η μάνα μου ~~κουβενιάζει με τον~~ Κι' έρως! Μήπως
 Ξέν είμαστε εθιχισμένοι; Μήπως στο σπίτι μας,
 πριν ξεκίσει ο προδότης, Ξέν ήταν χαρά Θεού να
 τρώς, να κουβενιάζεις, να κλέντσι το Σάββατο στη
 σκάφη; Τό πού σπουδαίο ~~είναι να κουβενιάζεις με τον~~
~~προδότη~~, τού πού σπουδαίο γιά τού φρωχό μου τού
 μααλό, είναι να μείνουμε ατό πού είμαστε: "Ε λ -
 λ η ν ε ς! Φτωχοί, πεινασμένοι, χωρίς μπάνια,
 αλλά "Ε λ λ η ν ε ς. Ατό μου λίτε οεις ~~μααλό~~
~~μού μαθαίνται, γι' ατό κέρουμα τού χαίτη σου~~
~~Είμαι μού λίτε μάλχιδους κέρουμα τού ίδιου κέρουμα~~
 Είμαι γόνος μιάς μεγάλης ράτσας πού πριν χιλιάδες
 χρόνια υπάρχει γιά να τραγουδά και γιά να χορεύ-
 ει! Γιά να μαθαίνει στους άλλους με τί μέτρο γυρι-
 ζουν τ' άστρα, με τί μέτρο γεννιέται και πεθαίνει ό
 ήλιος κι' ό άνθρωπος πεθαίνει και ξαναγεννιέται και
 ξανά τού ίδιου! Κι' άπ' Ελα ατόξ έδ μένει παρά τού
 τραγουδι πού με μαθαίνεις έσύ! Μά τού ίδιου λόγια
 πάντα!

γι' ατό κέρουμα τού χαίτη σου

"Γερασμάχο στρατηγώ τή νικητήρια.
 "Γερασμάχο ... στρατηγώ ...

πού θά πει: Μείνε "Ελληνας! "Όπως έμεινε ό πα-
 τέρας σου, κι' ό πατήρας τού πατέρα σου! Κι' ό πα-
 πός τού πατέρα τού πατέρα σου! Κι' ό προπάπος...
 ός τόν Κωνσταντίνο Παλαιολόγο και τόν Μέγαν "Α-
 λέξανδρο!

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

"Αναμνηστική Ηρώς τού "Ελένη! Διοσκου και Παρ-
 δισούρα...

Κορυφαία Α'

(Φ. Δοξάνης με τὴν
Τάξη ἰσοσυντάξτων ἑσῶν τοῦ
Ἐπιμετ. Ἀθανασίου Διάκου)

Κορυφαία Α

ΕΣΣΗΜΗΝ

~~Ἐπίσης πρὸς τὸν ἄνδρα~~ Ἄνδρα! ~~ἄσπευκτο~~
~~καὶ φίλο~~ (Ἐν ἀμαρτίαις) ~~Θεοῦ~~ Πρῶτη
φορὰ σ' ἄκουσα νὰ μιλάς τόσο ἄσπευκτο! ~~Καὶ τόσο~~
~~ἀσπιδό~~ Δὲν εἶναι ἔτσι Παῦλο; ~~(Ἐν ἀμαρτίαις)~~
Δὲν εἶναι ἔτσι Περικλῆ; ~~ἄσπευκτο~~ ~~καὶ φίλο~~ γὰρ
~~καὶ σὺ~~ καὶ ἐγγράσι! ~~Μὰ ἐν~~ ~~μποροῦσαι~~ νὰ τὸν
~~καὶ μὴ~~ ~~λέγῃς~~ θημάμι στὸ σχολεῖο στὰν μὰς μιλάς
ὡς δάσκαλος γιὰ τὸν Ἀθανάσιου Διάκου:

Ήταν άνοιξη σάν σήμερα!
Ό Παοάς διατάζει νά τόν φέρουν μπροστά του!
Τόν φέρνουν δεμένο σφιχτά, τί ήταν δυνατός!
Τ'ί ήταν ξανθός μέ σγουρά μαλλιά!

Τά μάτια του ήταν γαλάζια... Τού λέει ό Παοάς:

Αβρίας

— 'Αθανάσιε Διάκο, σού χαρίζω τή ζωή!

→ Και γι' ἀντάλλαγμα τί ζητάς; ~~Μὴ ρώτησες~~~~(Διάκος,~~~~γιατί ρώτησες τήν σκέψη μου.~~Κυρνογιά→ Μεζύρη μου σέ κάνω γιατί είσαι παλληκάρι
και σέ θαυμάζω! → Κι' ἂν ἀρνηθῶ;Αβρίας

→ Νά πεθάνεις ἐτοιμάσου τότε μέσ στους φρικτότε-

(ρους τοὺς πόνους!

Κυρνογιά~~Κι' ὁ Διάκος ἀρνούει τὸ κεφάλι καὶ τὸ λέπει~~Αβρίας→ 'Αν εἶναι νά πεθάνω γιὰ τήν Ἑλλάδα, θεία ἢ
ἀδέρφη.Κυρνογιά

Μιά φορά κανεὶς πεθαίνει!

→ Τὰ κόκκαλα σπάστε του ἕνα - ἕνα κι' ὕστερα
σουβλίστε τον, φωνάζει στους δῆμιους ὁ Πασάς.
Τὰ κόκκαλα τοῦ σπάσαν ἕνα, ἕνα
Κι' ἔταν τὸν σουβλίζαν στὰ μάτια του θολώνει μα-~~φο~~ δάκρυ,τι γύρω ἦταν ἔνοιξη κι' ὁ Διάκος ἦταν νέος!
Καί, πρὶν νά ξεφυχῆσαι ἔρριξε τή ματιά του ἕνα
γύρωΑβρίας→ νά δει τὰ πρόσινα λειβάδια, ν' ἀκούσει τὰ πουλιά.
Γιὰ δὲς καιρὸ πού διάλεξε ὁ χάρος νά μέ πάρει,
τώρα π' ἀνοιχτουν τὰ κλαριά και ἐγάζει ἡ γῆς χρ-~~τάρι...~~

(Κανονισμοί για την
Μασίνη Πατρίδα)

ΠΑΤΑΟΣ

Οι προπονητές να έρχονται κάθε πρῶτη ἑβδομάδα Ὁ
Ἀθανάσιος Διάκος πέθανε γιατί πίστευε!

Πίσ μου οὐ παρακαλῶ κάτω, ποὺ νὰ στέκεται πάνω
ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

ΠΑΤΑΟΣ

Ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα!

MANNA ΠΑΤΑΟΤ

Καὶ τ' εἶναι πατρίδα, παιδί μου; Μήπως δὲν εἴμαστε
ἐμεῖς; Δὲν εἶναι οἱ ζωές μας ποὺ κάνουν τὴν πατρίδα;

ΠΑΤΑΟΣ

Ὅμως ἂν πρόκειται κάποιος να θυσιασθεῖ γιὰ νὰ ζή-
σουν οἱ ἄλλοι; Οἱ πολλοί;

MANNA ΠΑΤΑΟΤ

Εἶναι ἀνάγκη; Δὲν μπορούμε νὰ ζήσουμε ἥσυχά μο-
νοκαθίμενα; Πως ζήσαμε τόσα χρόνια στὴν Μορμιά;
Χωρὶς νὰ χρειάζεται νὰ σκοτωθοῦν οἱ μισοὶ γιὰ νὰ
ζήσουν οἱ ἄλλοι μισοί;

ΠΑΤΗΣ

Μὴ μισοὶ, ἀγαπώντας τὸν Παῖδα. Ὅταν ἀκούω
νὰ θυγαίνει ἀπὸ τὴ γαλῶ, τὸν ἢ μὲν Πατρίδα νη-
ροῦσα!

(Ὁμιλία ἀποστολῆς. Τετάρτη, 8/2/40)

ΠΑΤΗΣ (ἰσχυρῶς) Κοῦ γαλνεται πὸς ἔρχονται κατὰ ὠ.θ.α τοὺς ἔχουν χτυπήσει
οἱ δυνάμεις ἀπὸ ἡλιὰ, ἐπ' τὴν ἀμνηστία τοῦ Ἀη Γιάννη καὶ κείνοι θάχουν
πάρει τὸν κατήφορο. Βέβαια στολχημα πὸς θὰ περῶσουν ἀπὸ ὠ
γιὰ τὸ καὶ ὅλης τῆς γειτονιάς. πῶς...

~~...~~

MANNA A' (εἰλικρία) - Δὲ μπορούμε νὰ ζήσουμε
μονοκαθίμενα - ὅπως τόσα χρόνια; Χωρὶς νὰ
χρειάζεται νὰ σκοτωθοῦν οἱ μισοὶ γιὰ

ΗΛΙΑΤΑΟΣ
 (Με φωνή). Οί Ιερανοί
 ΑΝΑΡΡΑΣ
 Σί δυνάμεινα γιά νά έκδοήσθον τους δικούς τους
 ΗΛΙΑΤΑΟΣ
 Πάν κείνον και σφίνας!
 Αδός είναι ο νόμος του πολέμου!
 ΗΛΙΑΤΑΟΣ
 Και ντροπή γιά αδόν από τήν βίχεται!
 ΒΑΚΗΣ
 Επισκέπτεσαι μόνος σου! "Εχεις τό τολό τήν ντροπή
 μέ τήν ζωή του πατέρα σου!

ΗΛΙΑΤΑΟΣ
 "Ο πατέρας σου πέθανε περήφανος γιατί γνώριζε καλά
~~αλλά~~ τον νόμο!

ΜΑΝΝΑ ΗΛΙΑΤΟΣ
 (Με φωνή αγαμμένη). Ποιά νόμο παιδί μου;

ΗΛΙΑΤΟΣ
 (Σαφιασμένος αλλάζει ύφος. Τής αποκρίνεται σχε-
 δόν νωθισιά). Τό δέντρο της λευτεριάς γιά νά θρα-
 φεί θέλει αίμα μητέρα. (Πάση... "Ο Τάκης προσ-
 κεινόμενος γιά τό σκοτεινό... "Εχει πιάσει κα' όλας τό
~~αποκρίνεται γιά τό σκοτεινό... "Εχει πιάσει κα' όλας τό~~

(Ποίηση: Σουλά - Σουλά)

TANIS

~~Χαριστικά). Αυτό λέμε και μεις! Φέλιξ αίμα!~~
~~Ας είναι και έρωτικό πη το βράδι σου!~~
~~(Μοιραία βραδιά... Εισαγωγή από το δεύτερο. Μίσση~~
~~αίτησι. Μπαίνουν ο Πατέρας του Πρωκλή~~
~~Πατέρας της Πόπη, Αγατών κι οι δύο τους δίχτρα~~
~~γεμάτα ψώνια. Είναι χαρούμενοι, πού ύστερα από~~
~~μιάς μέρας κόπο βρίσκονται ξανά στα σπίτια τους).~~

(ελεγχίν)

ΣΤΕΦΑΝΟΤ

~~(Μοιραία βραδιά...)~~ (Με πολύ όρεξη). Καλη-
σπέρα σας! Καλησπέρα σας πέρα γιά πέρα!

ΧΑΡΑΛΑΑΜΠΟΤΣ

~~(Μοιραία βραδιά...)~~ Τήν αγαπητή δηγήτρη προ-
σκυνώ. Πόπη μου έβω είσαι και σύ; (Τήν άγκα-
λιάζει).

ΣΤΕΦΑΝΟΤ

Μας είπαν πώς διασκεδάσετε! πώς χορεύετε και τρα-
γουδάτε! ~~Με αίνετε λοιπόν!~~ Τίμω; ~~Α~~ και τά εργα-
να. Έπαμεινώνδα, τά είδες;

ΧΑΡΑΛΑΑΜΠΟΤΣ

Και έβδαια, και έβδαια... ~~Τά άγαπητά εργατο, τήν~~
~~αγαπητή λαλή προγουισιά, προσκυνώ και χασ~~
~~ακούραστα~~

ΣΤΕΦΑΝΟΤ

Θάχουμε τήν χαρά ν' ακούσουμε κανένα ύμνο τρα-
γουδάκι; "Ας ποίμε τοδ Μητσάκη;

ΧΑΡΑΛΑΑΜΠΟΤΣ

Μά τρελλάθηκες; Δέν ~~πώς~~ ελέπεις ~~ακούραστα~~

ν' είπια είπαν;

ΣΤΕΦΑΝΟΤ

~~Καλά καλά, κατάλαβα. Κοιμήτη μου, πούνα η μη~~
~~άρα! Δέν εί ελέπεις τίς πείρα; (Βλέπει τόν Παι~~
~~το). Χρ... τί είναι. Μόλο κούβι μου; (Ήγειν πάτσι~~
~~τά μπόλια από τή καρτί σου)~~

ΣΤΕΦΑΝΟΤ

Νά, νά, καλά/τα.

ΠΑΤΑΟΣ
 (Γλυ δυνάει). Χά, χά, χά! Εξ ορίων τῆ ἑσπ.
 Ὁ μπαμπάς διαβάλλει τοὺς Ἀγγλους καὶ ὁ υἱὸς μὲς
 ἀπειλεῖ μὲ ρεβόλβερ Μέντ-Ἰν Ἰσραὴλ. Δὲν κάνουνε
 καθόλου καλὰ, κότες Χαράλαμπος, νὰ μὲς πεῖτε ἐπὶ
 τῆ ἱστορία. Μισροὶ νὰ προκληθεῖ οἰκονομικὸ
 κρῆμα! Πατροκτονία λέγου χάρι!

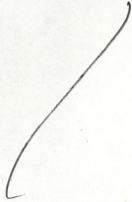
ΧΥΡΑΑΑΜΠΟΤΣ
 Ἐρε παιδιὰ! Ἔχει γουστο νὰ μὲς πεῖτε σοσοῦ. Ἀλλ-
 ἴμα ἔχει, τί εἶναι αὐτὸ πού κρατᾷ!

ΣΤΕΦΑΝΟΥ
 Καὶ τί θγάνει ἀπ' αὐτῆ τῆς ἱστορίας; Ἔ; Ὅτι εἰμα-
 στε κοινοὶ κλέφτες. Ὅτι ὁ Ἀγγλὸς ἀξιωματικὸς ἀ-
 ἴμα τὸ καθήκον τοῦ Κι' ἐπὶ ἀπὸ πάνω τὸν συκοφαν-
 τοῦμε καὶ πᾶει ὁ ἄνθρωπος φυλακῆ, ἐνῶ οἱ ἔνοχοι
 τρίβουν τὰ χέρια τους.

ΓΑΝΕ

ΚΑΡΑΑΑΜΠΟΤΣ
 Σὺν τοῖς Ἰσραηλιταῖσι! Πού μὲ πεντακόσιες χιλιά-
 δες τὸν μῆνα (Ἦσῶν τὸν Τακ) τόρα δὲν παίρνει ὁ
 πατέρας σου, ἀλλὰ μὲ δέκα κόβες τσιγάρα, τοὺς
 δάκτου καὶ δουλεύουν δέκα ὧρες τὴν ἡμέρα! Κι' ἐ-
 πείτα δὲν θέλεις νὰ ἔρῃς, ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἁδῆς
 Μαγαλιόπουλος δὲν καταδέχεται νὰ κλέβει μοναίρ-
 ον! Ὅλος ὁ κόσμος ἔχει ἐπὶ πούλους ἐλάληρα
 κενύματα! τοῦ κοῦτσι!

1. Εἶσαι δὴν εἶμα; (Dawim)

Μουσική

("Όλα βουναίχου το'γαγ' - 9/07
φάρμα παύκω. Στι' φση για
Μακ παρρηγερων.

~~(Μουσική - παιδική - 9/07/07)~~

ΓΕΝΑΙΚΑ ΜΑΝΑΣ'

Μου φέρνουν τὸ παιδί μου σκοτωμένο.
Μου φέρνουν τὸ παιδί μου σκοτωμένο.
Μοδπαν πὸς τὸ φέρνουν ἀπ' τὸ ρέμμα.
κι' ἤρθα νὰ τὸ προδαντήσω.
Ξέρετε πὸς τὸ λέγαν τὸ παιδί μου;

Ξέρουμε!

ΟΛΟΙ

ΙΤΝΑΙΚΑ

Ξέρετε πόσα χρόνια είχε;

ΟΛΟΙ

Ξέρουμε!

ΙΤΝΑΙΚΑ

Ξέρετε πόσο ψηλό ήταν;

ΕΝΑΣ

Ξέρουμε πόσο ψηλό ήταν και πόσο θμορφο και πόσο καλό.

ΙΤΝΑΙΚΑ

Πότε και πού τ'έδαν για στερνή φορά;

ΟΛΟΙ

Ψηλά στὸν λόφο!

ΕΝΑΣ

Στὴ θέση τῆς καρδιάς; είχε πουλι και κελαϊδοὺς!
Τὸν πήρανε χιλιάδες πουλιὰ και τὸν πᾶνε στὸν φί-
λο του τὸν ἥλιο!

ο)
ΙΤΝΑΙΚΑ
Τὸ παιδί μου φοροῦσε καθαρά ροῦχα, εἶχε ἀλλάξει
σήμερα τὸ πρῶτ' πρὶν φύγει.

ΕΝΑΣ
"Ἦξερε πὼς πάει σὲ γάμο! Πὼς πάει σὲ πανηγύρι!

ΙΤΝΑΙΚΑ
Τὸ χάρου πανηγύρια καὶ χαρὰς.

Α'
"Ἦταν ὄρατος σὰ δέντρο!

Β'
Ψῆλὸς σὰν κίστρο!

Γ'
Καλὸς σὰν τὸ γάλα!

Δ'
"Ἦμερος σὰν τὸ θάνατο!

ΙΤΝΑΙΚΑ
Τὸ παιδί μου εἶχε χαρτιγγίλι. 'Τοῦδωσα χθὲς τὸ
βράδυ.

ΕΝΑΣ
"Ἦξερε πὼς πάει νὰ πει καὶ νὰ γλεντήσει!

ΓΥΝΑΙΚΑ

Τὸ ἄφρον κρῶσι καὶ γλέντια.

ΑΔΑΟΣ

Ἦταν πῶς ζωντανὸς ἀπ' τῆ ζωῆ! Πῶς εὖχομαι ἀπ'
τὸ εὖχομαι!

ΓΥΝΑΙΚΑ

Τὸ παιδί μου εἶχε ἀγάπη — τὸν ξόφλησαν σήμερα
τὸ πρῶτ.

ΕΝΑΣ

Σήμερα τὸ πρῶτ τὸν ξόφλησαν γιατί εἶχε πολὺ ἀ-
γάπη!

ΓΥΝΑΙΚΑ

Σέρετε πῶς θᾶναι ὁ κόσμος γιουρὶ τὸ παιδί μου;

ΟΛΟΙ

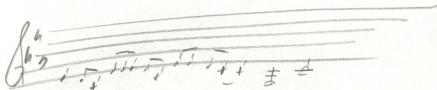
Σέροουμε!

ΓΥΝΑΙΚΑ

Πῶς θᾶναι ὁ ἥλιος κ' ἡ μέρα;

ΕΝΑΣ

Ἡ μέρα ἄχιά καὶ ὁ ἥλιος πόνος κι' ὁ κόσμος πληγῆ
εὖχος γιαιτρειά.

ΓΤΝΑΙΚΑ

Μοῦ φέρνουν τὸ παιδί μου σκοτωμένο.
Μοῦ φέρνουν τὸ παιδί μου σκοτωμένο.
Μοῦπαν πὼς τὸ φέρνουν ἀπ' τὸ ρέμμα.
Δὲν ἀντέξα νὰ πάω παρακάτω.
Σέρπετε πὼς τὸ λίνε;

ΟΑΟΙ

Ίησοῦ!

ΓΤΝΑΙΚΑ

Ξέρετε πῶς τὸ λένε;

ΟΑΟΙ

Πέτρο — Χἄνς καὶ Ἰωάνη
 Ἄννα — Ζἄκ καὶ Λιὸν. Ἰσὲ!

ΕΝΑΣ

Εἶχε θέσει τὸν ἥλιο στὴν ἄκρη τῆς κλωστῆς
 καὶ τὸν ἔπαιξε σὰν χαρταετό!

ΓΤΝΑΙΚΑ

Μὰ εἶναι ἀλήθεια; Ἐὶ παιδί μου ἦταν φτωχό. Δὲν
 ἤξερε γράμματα.

ΟΑΟΙ

Ἄλφα, Βῆτα, Γάμμα, Δέλτα! Ἄλφα, Βῆτα, Γάμμα,
 Δέλτα!

ΕΝΑΣ

Ὁὲ μάθει τώρα τὸ ἀλφάβητο μετρώντας τ' ἄστρα
 ἐγάζοντας τίς σφαῖρες ἀπ' τὸ πετοῖ του.

ΙΤΝΑΙΚΑ

) (Μοιρολογώντας).
Σφαίρες μου, καλές μου σφαίρες
μπήτε γλυκά στο κρεατάκι του.
Τοῦ τόδεσα στάλα μὲ στάλα
δεκαοχτὼ χρόνια νύχτα μέρα.
Μὴ τὸ πονίσετε πολὺ. Μπήτε γλυκὰ
νὰ μὴ σὰς καταλάβει καὶ ζυπνήσει.

*ΧΜΟΥΣΙΚΗ: «Κοιμήσου ἀγγελούδι μου». Φέρνουν
τὸ νεκρὸ παιδί. Ἡ Μάννα τὸ παίρνει στὴν ἀγκαλιά
της καὶ τὸ ναυορρίζει).*

*Κοιμήσου ἀγγελούδι μου,
παιδί μου νάνι - νάνι,
νὰ μεγαλώσεις γρήγορα
ὡς τὸ φηλὸ πλατάνι.
Νὰ γίνεις ἄντρας στὸ κορμί καὶ στὸ μυαλό
καὶ νάσαι πάντα μέσ' στὸ δρόμο τὸν καλὸ.
Κοιμήσου ἀγγελούδι μου
γλυκὰ μὲ τὸ τραγούδι μου. **

(Η μουσική εξακολουθεί).

ΕΝΑΣ

(Βγαίνει μπροστά προς το κοινό).

Γιὰ τὴ λευτεριά και γιὰ τὸ λαὸ
ὅταν ὀπάρχει θυσία μεγάλη.
Κι' ὁ θάνατος κι' ὁ πόνος εἶναι μικρός.
Ὡ σφαῖρες λίγες - λίγα τὰ δάκρυα.

ΑΛΛΟΣ

(Τὸ ἴδιο).

Γιὰ τὴν πατρίδα μας τὴν Ἑλλάδα
λίγοι οἱ νεκροὶ — κι' οἱ τάφοι λίγοι.

ΟΛΟΙ

Γιὰ τὴν λευτεριά και γιὰ τὸ λαὸ!
Γιὰ τὴν πατρίδα μας τὴν Ἑλλάδα!

(Παύση)

~~ΚΟΛΥΜΒΙΑ~~

Γιὰ τὴ ζωὴ — γιὰ τὴ ζωὴ!
Γιὰ τὸ νερὸ ὅταν ἀγαπᾶς!
Γιὰ τὴν ἀγάπη ὅταν εὐφράς!
~~Ἡ ποὺ μεγάλη θυσία~~
~~εἶναι νὰ ζεῖς!~~

ΟΛΟΙ

Θάνατος στὸ Θάνατο!

Τραγουδοῦν ὅλοι μαζί).

Κοιμήσου περιστέρι μου
νά γίνεις σάν ἀτσάλι,
νά γίνει κι' ἡ καρδιά σου
σάν τοῦ Χριστοῦ μεγάλη
γιά νά μὴ πεις μέσ' στή ζωὴ σου δὲν μπορῶ
κι' ἂν πρέπει ἀκόμα νά σηκώσεις καὶ σταυρό.
Κοιμήσου ἀγγελούδι μου
γλυκὰ μὲ τὸ τραγοῦδι μου. *

(*Ἡ μονωκὴ συνεχίζεται. Στὸ μεταξύ ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ*
χει ἀποκοιμηθεῖ ἀγκαλιὰ μὲ τὸ παιδί της. Τὴν ὄρα
ποῦ οἱ ἄλλοι τραγουδοῦν κάποιοι πηγαῖνε και τοὺς
καρφώνε στὴν πλάτη τους ἀπὸ δυὸ μικρὰ φτερά.
Κι' αὐτοὶ σηκώνονται ἄργά - ἄργά και προχωροῦν
κατὰ τὴν ἐξοδο. Ἐκεῖ τὸ παιδί σταματᾷ, γυρίζει
πρὸς τὸ κοινὸν και μέσα σὲ ἀπόλητη σιγὴ ἀπαγγέλλει
ὁδὸν μαθητῆς τῆς τρίτης δημοτικῆς.)

ΠΑΙΔΙ

Δόξα στὸ πνεῦμα τὸ ἀρχαῖο.
 Παγκόσμιος φωτὸς πηγγὴ.
 Δόξα στὰ θεῖα ἥρώων νέων
 ποὺ λύτρωσαν αὐτὴ τὴ γῆ.
 Μὴ καίμων τὴ χρυσὴ σοφία
 μὲ τούτων τὴν ἀγία ὁρμὴ
 νέαν ἃς κλάσσουμε ἱστορία
 γεμάτη δόξα και τιμὴ.

(Στοιβάει για λίγα δευτερόλεπτα. Το φως ξανά
 πέφτει από - από)

(Στην Ίσηνη). Ίσηνη, καλό μου κορίτσι, Ελα δω
 να σου θυμήσω κάτι, που άσφαλτο άγγιξε ~~Ευχάριστα~~ Δεν
 πέρασε πολλά χρόνια. Κι' όμως ~~και πάλι~~ μου φαίνε-
 ται οά νάχει συμβεί σέ μάν Άλλη, μακρυνή ζωή. Ή-
 ταν τότε που πήραμε τό γκαζοζέν και πήγαμε Κυρια-
 κάτικη έκδρομή στό Μεγάλο Πεύκο! Φύγαμε Ξημε-
 ρώματα, δρόκληρο τσούφρο. Κάταخμε μιά ώρα στην
 Άγία Παρασκευή. Δυό ώρες στην Όμιόνοια, τρείς ώ-
 ρες στό γκαζοζέν — θυμάσαι; Σκυμμένοι, τσαλακα-
 μένοι — κι' όμως, τί τραγοβδι ήταν καίνο, βέ μου!
 (Τραγοβδι). «Τέτοια μάτια γαλανά, οάν τό πέλαγο
 μεγάλα». Και καίνο τό άλλο «Θά πάω να τό πω στην
 Έρυθρό Σταυρό, πώς είχατε συντάξοι κι' οί δυό».

εχω

Κεχρη

Μαυλομαυροί

© 1985

Φτάσαμε μεσημέρι σωστό. Στρώσαμε, βγάλαμε τούς
 κερτίδες (ό Θεός να τούς κάνει), τις κοιμήρες, τὰ
 κονσερβάκια, τις κονσερβίτσες... Θυμάμαι πὸς καί
 πὸ μ' ἐπαίρνε ὁ ὕπνος, ἀκούσα τὴ φωνὴ σου. Στὴν
 ἀρχὴ νόμισα πὸς ἔδλεπα ὄνειρο. Μετὰ ξεφώνησε ἡ
 μάννα σου! Πηγύθουν! Τρέχει στὴ θάλασσα. Ἡ
 μάννα σου μὲ φωνάζει: Ποῦ πάς, φουκαρά, ἀφοῦ δὲν
 ξέρεις κολύμπι; Μπροστά μου τρέχει ὁ Ἀντρέας, σὲ
 πιάνει καὶ νὰ ποῦ βουλιάζετε μαζί. Τρέχει καὶ ὁ
 Περικλῆς μου. Βουλιάζετε καὶ οἱ τρεῖς. Γιατί κανεῖς
 σὰς δὲν τὰ κατὰφερνε στὴ θάλασσα. Κι' ἐγὼ προχω-
 ρούσα. Τί νὰ κάνω; Κι' ἡ μάννα σου ξεφώνησε. Κι'
 ἡ μάννα τοῦ Ἀντρέα, ἡ κυρὰ Σοφία, τραβοῦσε τὰ μαλ-
 λιὰ της. Τότε φάνηκε ~~ἐπιπλέον~~ νᾶρχεται μὲ βάρ-
 κα ἀπ' τὴ Φανερωμένη. Στὰ κουπιὰ ὁ Τάκης, ὁ Παῦ-
 λος κι' ὁ Νικολός. 300 μέτρα! 200 μέτρα! 50 μέ-
 τρα! Βουτάει πρῶτος ὁ Τάκης καὶ βγάξει τὸν Περικ-
 κλῆ ποῦταν πὰ στὸν πάτο. Βουτάει καὶ ὁ Παῦλος κι'
 ὁ Νικολός! Βουλιάζουν — βγαίνουν — ξαναβουλιά-
 ζουν — βγαίνουν. — Ξαναπέρφει κι' ὁ Τάκης...
 Σὰς φέρανε στὴν ἀμμουδιά... Σιθῆκατε κι' οἱ γυναί-
 κες ξεφώνησαν ἀκόμα. Τέλος πάντων. Μαζεύτηκα κά-
 οριος. Ἦρθαν καὶ ὄργανα. Στήσαμε χορὰ Γλέντι τρι-
 κουδέρο ὡς τὸ βράδυ. Μετὰ κάτοκαμε πάλι στὴς σφι-
 τες μας, φτάνοιμε στὴν ~~Ἄγιον Πνεῦμα~~ ~~Κωνσταντῆ~~ ~~Κωνσταντῆ~~
~~ἐξέλιξη καὶ τὸ Βουτιάζει~~ νᾶσου ὁ μπλόκος! Μὰς
 πιάνουν καὶ μὰς σιτάζουν ἔλους στὸ ὑπόγειο τοῦ
 Σχολείου. Κι' ἔμως θυμάμαι πόσο εἴμαστε χαρούμε-
 νοι. Γιατί; Γιατί εἴχαμε ἀνάγκη νᾶμαστε ἔλοι μαζί.
 Ἄν ἦμαί δυνατόν νὰ μὴ χωρίσοιμε ποτέ!

Κοιμήθη

Ἄγιος

ΤΑΚΗΣ

Ἐγὼ νόμιζα πὸς παίζανε. Μοῦ λέει ὁ Νικολίδης:
(Σταματᾷ). Μοῦ λέει ὁ Νικολίδης: «Μωρὲ αὐτοὶ πνί-
γονται!» — «Μπᾶ, θὰ παίζουν...» Συμφώνησε μαζί
μου καὶ ὁ ~~Πατάος~~ *Πατάος*.

~~Πατάος~~ Ὅταν ἔβλεπε τὸν κόσμο νὰ μαζεύεται
καὶ νὰ φρονιάζει πύσσαμε γερὰ τὰ κουπιὰ: Ἔεεε —
ἔοοο! Ἔεεε — ἔοοο!

ΠΑΤΑΟΣ ΝΙΚΟΛΙΔΗΣ ΤΑΚΗΣ

(Μαζί). Ἔεεε — ἔοοο! Ἔεεε — ἔοοο! Ἔεεε —
ἔοοο!

(Κοιτάζονται καὶ σταματοῦν).

ΑΝΑΡΕΑΣ

Σε μιὰ στιγμή πρόλαβα και σὰς είδα. Πήρα μὲ μιὰς θάρρος. Κρατοῦσα τὴν Ἰσμήνη ἀπ' τὴ μασχάλη, ἔμωσ μὲ τραβοῦσε ὁ Περικλῆς ἀπ' τὸν ὄμο και μὲ βοῦλιαζε! Ἔπινα νερό μὲ τίς κουτάλες!

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐγὼ δὲν θυμάμαι τίποτα. Μόνο ποὺ ὁ ἥλιος μ' εἶχε τυφλώσει και τὰ βλεφατα εἶλα κάτωσπρα και ἀνάμεσα χιλιάδες φωτίτσες.

ΤΑΚΗΣ

Βλέπω τὸν Περικλῆ νὰ πηγαίνει κατ' εὐθεταν στὸν πάτο. Ἐπιανα τότε 15 μέτρα βοθό!

ΙΑΤΑΟΣ

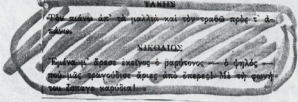
Σιγὰ μὴ τὰ κάνεις και 20! Μιά φορά Ἐπιασες 7 μέτρα και κρατοῦσες και πέτρα! (Γυῶνε ἄ'ου)

ΧΑΝΗΣ

Ἐμὲ πιάνα ἀπ' τὰ μαλλιά και τὸν τραβῶ πρὸς τὰ πόδια.

ΜΙΚΑΛΙΟΣ

Ἐμὲ μὲ ἔρασε ἄκαθως ὁ παρῆσανος — ὁ φηλός — και μίαν στιγμὴ εἶδες ἄριες ἀπὸ ὄπερὰς! Μὲ τὴ φωνή του ἔπαγα καρδιά!

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Τὸ βράδυ στὸ ὑπόγειο τοῦ Σχολείου ξέρετε γιατί δὲν ἐβγάλα τσιμουδιά; Καθόταν πλάι μας ὁ πατέρας τῆς "Αννας, ποὺ μὰς εἶχε πιάσει στὰ πράσσα μέσα στὸ κοττίτσι, καὶ φρόδρου πὼς θὰ μοῦ τῆς ἔβρξει! "Ομοῦς εὐτυχῶς, τᾶχε κάνει πάνω του ἀπὸ τὸ φόβο του.

ΠΑΚΗΣ

Μὴνὸ δίκιο τοῦ!

ΠΑΤΑΘΩ

"Ὅταν μινοῦμε ἢ μέσοι εἶθετε πὼς τράβηξε καὶ τὸ δάκτυλό σου;

ΑΝΑΡΑΣ

Καταλάβαιναν στὰ μάτια τουλάχιστον μισὸ λεπτό. Τὸν ἔβλεπα δραπετῆ!

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 504

(Μηνὸ!) Μετὰ σήμερον ἀρὰ τὸ χεῖρ του (ἐκὼν ἢ ἄνεκον). Εἶχε ἓνα δάκτυλο μὲ μαύρο νύχι. Καὶ τὸν εἶ
βλεπα! Ὁμῶς, πατέρα, πὼς σφίχτηκε πάνω σου;
Μετὰ ἡ "Αννα γύριζε ἐπιλήρη ὄσπου βρῆκε δουλειὰ
στοὺς "Εγγλέζους. Τὴν εἶδαν ὡς καὶ μὲ "Ἰνδοὺς —
μὲ σαρίκι!

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

(Δὲν καταλαβαίνο τί τοὺς βρίσκουνε! Ἐγὼ τοὺς σιχαίνομαι!

ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΜΑΘΗΤΑΣ ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ

~~Μαθητής, το βράδυ εκείνο είδα βέβαια για πρώτη φορά~~
~~πρά τη μάσκα σου.~~ "Άλλο θυμάμαι..." ~~Σταμάτα!~~
 Ο Θεός κάφερε τα πράγματα με τέτοιο τρόπο
 που ό ένας να σώζει τη ζωή του άλλου! "Αν έλειπε
 ο 'Ανδρέας θά πνίγονταν τα παιδιά μου. "Αν έλειπε
 ο 'Τάχης θά πνίγονταν και οι τρεις... Καί πάλι ο
 'Τάχης μόνος δέν θά τή κατάφερνε. "Έπρεπε να βρε-
 σκόταν κι' ο Παύλος κι' ο Νικολός! Σά μιά άλωσι-
 δα! Της θγάζεις ένα χριτό και δέν είναι πιά άλωσι-
 δα!

Σπασσωμενσι λυττω σ.δ.θ.α φησιν ομοιου κλιματ
 ομοιου κλιματ
 ομοιου κλιματ
 ομοιου κλιματ

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΑΠΕΕ

— Σπάσε την άλωσιδα με τα σιδερα!

ΟΑΡΕ ΟΙ ΓΤΝΑΙΚΕΣ

— Φτειάξε την άλωσιδα με τα κίριμα!

— Σπάσε την άλωσιδα με τα σιδερα!

— Φτειάξε την άλωσιδα με τα σόννεφα!

— Σπάσε την άλωσιδα με τις νεροπέδες!

— Φτειάξε την άλωσιδα με τις πασχάλιές!

— Σπάσε την άλωσιδα με τον άγκυλωτό!

— Φτειάξε την άλωσιδα με το ζωθινό!

— Σπάσε την άλωσιδα και τη φυλακή.

— Φτειάξε την άλωσιδα κορρι με κορρι!

ομοιου κλιματ ομοιου κλιματ ομοιου κλιματ

(Καλι)

ομοιου κλιματ ομοιου κλιματ ομοιου κλιματ

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΑΛΥΣΙΔΑ

(Μουσική. 'Ο πατέρας της 'Ισαμίνης δαχίζει τὸ τραγούδι και σιγά - σιγά σμίγουν μαζί του και οί ἄλλοι).

Τὴν ἀλυσιδα τὴ θαρειά
τὴν κάνω χελιδόνι!
Τὴ φυλακὴ τὴ συσταινή
τὴν κάνω ξαστεριά!
Τὴν ἀλυσιδα τὴ θαρειά
ἐγὼ κι' ἐσύ, κι' ἐσύ, κι' ἐσύ
τὴν κέθουμε μαζί.

(Τραγουδοῦν ὅλοι μαζί).
Τὴν ἄλυσίδα πού μιλά
τὴν κάνω ἀστροπαλέκι!
Τὸν παλατιῶν σου τὴ χλιδὴ
σοῦ κάνω φυλακὴ!
Τὴν ἄλυσίδα πού μιλά

Ἐγὼ κι' ἐσὺ, κι' ἐσὺ, κι' ἐσὺ
τὴ φτειάχουμε μαζί!

Ἡ Λευτεριά κερδίζεται!
Ἡ Λευτεριά κερδίζεται!
Ραγιάδες σηκωθείτε
φωνάζει ὁ Κίτσος!
Ραγιάδες σηκωθείτε
φωνάζει ὁ Κίτσος!

(Μπαίνει τὸ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΠΛΟΟ : Ὁ ἐπι κε-
φαλῆς ἀρχιφύλαξ ἐνῶ μιᾶ παίζει μετ' ἑνὸς ἀλκοῖδα).

ΑΡΧΙΦΤΛΑΣ

Τί συμβαίνει ἐδῶ;

~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~
~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~ ~~ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ~~

Θυμώμαστε τὰ παλῆα ὄρατα χρένια!

ΑΡΧΙΦΤΛΑΣ

Τὰ προπολεμικά;

~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~
~~ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ~~ ~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~

Ὅχι, τῆς Κατοχῆς!

~~Τὸ ΚΑΤΑ Τὸ ΑΡΧΙΦΤΛΑΣ~~
~~Μαυραγορίτες;~~ ~~Τὸ ΚΑΤΑ Τὸ ΚΑΤΑ Τὸ ΚΑΤΑ~~

~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~
~~ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ~~ ~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~

Ὅχι κρατούμενοι!

ΑΡΧΙΦΤΛΑΣ

(Τὸν ἐπεξεργάζεται). Γνωρίζετε ὅτι ἀπαγορεύονται
οἱ συγκεντρώσεις;

ΝΙΚΟΛΙΟΣ

Μπορείτε να μας πείτε τι έδεν απαγορεύεται;

ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ

Εύχαρίστως! Οι συλλήψεις! (Γίνεται στους άλλους να τον πιάσουν).

~~ΣΤΕΦΑΝΟΥ~~
~~ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ~~

Πρός Θεού, κόριε Αρχιφύλαξ! Ό Νικολιός έσωσε τη ζωή της Ίσμήνης, της κόρης μου!

ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ

~~Ποτέ!~~ Μήπως στη μάχη πούγινε πρό όλίγου;

~~ΣΤΕΦΑΝΟΥ~~
~~ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ~~

Όχι, στο Μεγάλο Πεύκο, στά 1943!

ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ

Σά να με φαίνεται πως με κοροϊτεύετε, κύριε!

ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Άρα! Θα φυλάξω!

ΠΑΤΑΟΣ *Το παταός*

(Προχωρεί μπροστά). ~~Παταός~~ Πάρατε από δω άρχαλιά με τή μάννα του ό πρώτος νακρός. Τόν να-
νουρίσαμε έπως έπρεπε, γιατί έχει πού πάει το χρε-
ιάζεται ύπνος πάλυ.

ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ

Τούς πεθαμένους δέν τούς ναγουρίζουν. Πρώτα τούς
φέλνουν κι' ύστερα τούς θάβουν. Τά συνεργεία μας
δουλεύουν με βάρβιτες για να βγάλουν πέρα τή δου-
λειά. Υπάρχει μήπως μεταξύ σας κανένας ύπνοτος;
Κανένας πού νά μ'ην έχει καινούργια ταυτότητα;

ΠΑΤΑΟΣ

(Τό ίδιο). "Ως ~~να~~ ^{να} ό θάνατος σήμερα είναι άκατη-
γική. Για να οί πάει το χρειάζονται καινούργια
χαρτιά. ~~Καινούργια~~ καινούργια ταυτότητα. Εί δά
μή οί παρατά! *(Φόβος ή ήλ ανή)*

ΑΡΧΙΦΤΑΑΣ

Μετά τή σφαγή του 'Αγιάννη... Θά μάθατε άπρα-
λως πός στήν τελευταία στιγμή τούς ήρθαν ένισχύ-
σεις με άποτέλεσμα να μ'ην αφήσουν ούτε ε ν α ν
ζωντανό.

;

Το παταός ΤΑΚΗΣ
~~Καινούργια~~ Έχει πού τούς είχαμε
για αίγουρους; 'Από πού; Πός φτάσανε οί ένισχύ-
σεις;

ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ

Μάθαμε θετικά πώς υπάρχουν δυο πράκτορές τους. Κάπου εδώ γύρω. Έστειλαν μέσα στη νύχτα και τους ειδοποίησαν για τα σχέδιά μας. Έκαναν, λοιπόν, τάχα τους πολιτορκημένους και στο μεταξύ περίμεναν να φτάσουν οι άλλοι. Έτσι ~~οι άλλοι μας~~ βρήθηκαν ανάμεσα σε δυο πυρά.

«*έννο*» *λίση*

~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

(Βγαίνει μπροστά, με δόξαση). Πατέρα, άσε με να μιλήσω. (Δείχνει το Νικολιό). Ντρέπομαι γιατί το χρωστάω τη ζωή της Γαμήνης.

~~ΠΑΥΛΟΣ - ΣΥΜΜΗΤΗΣ~~

Περικλή, ~~τρέλαιθες;~~ ~~Παύλο, μωρό μου!~~ ΠΕΡΙΚΛΗΣ

Αυτός είναι ο πράκτορας που ζητάει. Όσο για τον Έλλον... ~~(Δείχνει προς τον Παύλο - ένας έκπληκτος προσκύβει και βγαίνει τρέχοντας. Ο άλλος κρατάει τον Σουηάρι και τον παραρτάει. Μετά γυρίζει.)~~

Πάντως; Πω σ'έμε;

ΑΡΧΙΦΥΛΑΞ

(Δείχνει το Νικολιό). Βάλτε του χειροπέδες. (Στον Περικλή). Έλα και σὺ μαζί μας για να καταθίσεις.

~~ΣΤΕΦΑΝΗ~~

(*Ελα Περικλή*) και *α' μ'ι* Σουηάριου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΥΦΛΩΝ

(*40/101* *οι άγιοι αιωνιοι στο
μυστηριο*)

ΤΥΦΛΟΣ

Κόρη γέρου τυφλῶ, πὲς μου Τασία, οὐ ποιοὺς τόπους
 φτάσαμε ἢ οὐ τίνων ἀνθρώπων τὴν πόλιν; Ποῦδὲ ~~πῶς~~
 σήμερα ~~οὐκ ἔρχεται καὶ ἴσως~~ θὰ δώσει στὸν δύ-
 στυχο ἐμένα βοήθεια, πού ~~ἀπομύσει ἂν~~ ^{ἔχει} ζῆτο εἰ ἀπὸ
~~τοῦ ἀπὸ~~ λεγώτερο παίρνει ~~ἀπὸ τοῦ πόνου καὶ ἀπὸ~~
~~τοῦ~~ γιατί νὰ ὑπομένω μ' ἔχουν μάθει τὰ πάθη μου
 καὶ ~~τὰ~~ πολλὰ τὰ χρόνια πρὸ ἐπίμου μου ~~σημάτων~~ καὶ
~~καὶ~~ ἀπὸ ~~ἐπὶ~~ ἢ ἀλύγιστη καρδιά μου. Μὰ ἂν ἐσὺ κά-
 που ἐλέηεις κόρη μου μέρος ἐλεύθερο γὰ νὰ ξεπο-
 στάσω καὶ νὰ ταμπήσομαι κάτι, ~~ἀκούω με καὶ~~ ἐά-
 λε με νὰ καθίσω, ~~πῶς νὰ μάθωμε πρὸς ἑμᾶς~~, γιατί
 σὲν ξένοι πού ἤρθαμε ἐδῶ πέρα πρέπει ἀπ' τοὺς ντό-
 πους νὰ τὰ μαθαίνουμε ἑα καὶ νὰ κάνουμε καὶ μεῖς
 ἑ,τι ἀκούμε.

ΤΑΣΙΑ

Ταλαίπωρ^{ος} ~~μου~~ πατέρα, όσο μπορώ να διακρίνω χα-
 μέσιπτα ~~και~~ ~~ερασιμίας~~ ζώνουν την πόλη, μα ~~δουρα~~
~~αδω~~ είμαι έδω και πώς είναι τόπος ιερός. Κι' αν δίν
 υπάρχει ψυχή ζωντανή, τα όργανα ~~και~~ ~~ερασιμίας~~
~~φουδισαίη~~ μας κοιτάζουν με μάτια όρθάνοιχτα σαν
 της κουκουβάγιας, που βλέπουν μέσα στη νύχτα και
~~έραι~~ ~~να~~ διαβά^{σει} τή σκίψη των άλλων. ~~Και~~ ~~αίτος~~ ~~έδω~~
~~πλά~~ ~~στην~~ ~~ερασιμιά~~ ν' αναπέφεις τὰ μέλη σου, γιατί
 ήταν μακρός για γέρο έ όρθιος πούχεις κάνει.

ΤΤΦΛΟΣ
 Πάθρα με, λοιπόν, κι έχε τ'α σου στον τυράλο σου
 γιατί
 ΤΑΣΙΑ
 Λάρα στον τόσο καιρό δεν είναι άσχημη να μάθω
 πως αυτή τη δουλειά

ΤΤΦΛΟΣ

Λοιπόν, μπορείς να μου πεις πως λέγεται το μέρος που φτάσαμε;

ΤΑΣΙΑ

Ξέρω πως είναι ή 'Αθήνα. Δεν ξέρω μόνο ποιά συνοικία.

ΤΤΦΛΟΣ

Μα δέβαια για την 'Αθήνα άκοιμε σήμερα δηλ μέρα απ' τα χαράματα που ξεκινήσαμε.

ΤΑΣΙΑ

⁰¹⁵ Ξυπώντας να χτυπήσω κάμικα πόρτα για να μάθω το όνομα της συνοικίας;

ΤΤΦΛΟΣ

Φεβάρη πως είναι άργά κέρη μου κι' ελαι θά κοιμούνται.

(55) (Μπαίνει με προσφύλαξη ο Παῦλος).

ΤΑΣΙΑ

Δὲν ἔχω ~~καὶ~~ ~~καὶ~~ ξυγκίνηση κανέναν, γιατί βλέπω κάποιον νὰ μᾶς πλησιάζει.

ΤΥΦΛΟΣ

Ἔρχεται κατὰ μᾶς:

ΤΑΣΙΑ

Ἔφτασε κιόλας κι' εἶτι ~~ὄχι~~ ^{ὄχι} ~~μπορεῖς~~ ^{μπορεῖς} νὰ τὸν ρωτᾷς.

ΤΥΦΛΟΣ

(Μιλᾷ στὸν Παῦλο ποὺ ξαφνιάζεται). Σένη μου μόλις αὐτὴ τὴν στιγμή φτάσαμε σ' αὐτὴ τὴ συνοικία καὶ θάθελα νὰ ξερα ποὺ ἐρισκόμαστε.

ΠΑΤΛΟΣ

~~Να παρακαλέσῃ νὰ μιλᾷς ἔτσι γιὰ νὰ μὴ σιγήμῃ~~ Ἀπὸ ποὺ ἔρχεται:...

6) ΤΤΦΛΟΣ ^{δύο}
 'Από τή Θεσσαλία. Μούπαν πός οι (γιοί μου) γυρνούν
 στά μέρη σας και φάχνουμε νά τούς βρούμε. Πιράκου
~~μα από τήν Πειραιά και μέου από τή Φάληρο και κά~~
~~μα τραβάμε γιά τήν 'Αθήνα. Θέλω νά ξέρω αν ειμα~~
 στε κοντά.

ΠΑΤΑΟΣ
 Όλα μās όμας έρώμας. Όμας εξαράσκει ποό τίλει,
 αά πάς. Ποό βρίσκονται οι γιοί σου;

ΤΤΦΛΟΣ
 Ποό νά στά λέω παιδί μου. Μās ειπαν πός τούς είδαν
 στήν 'Αττική. Άλλος στόν Πειραιά. Άλλος στήν 'Ε-
 λευσίνα. Άλλος στήν 'Αθήνα... Όμας κανένας τους
 δέν ήταν βέβαιος. Στο χωριό ^{μας} νά γυρίσουν ούτε λό-
 γος. Κανείς δέν ξέρει τί τόν περιμένει... Κοιμάσαι και
 δέν είσαι σίγουρος αν θά ξυπνήσεις ποτέ... Ένα θεριό
 μ' έκατό κεφάλια και χίλια χέρια κάθεται από πάνω
 μας, και μās ξεκληρίζει... Δέ μās έφτανε ό πόλεμος
 και ή κατοχή. Δέ μούφταναν όσα μούκαναν οι έχθροί!

ΤΑΣΙΑ

Δέν είναι ώρα πατέρα για τέτοιες θύμους... ~~Εγώ~~
~~δέν~~ ο κόριος δέν έχει ζρεξη ν' ακούει τά δάσανά μας.

ΤΥΤΘΑΟΣ

Έχεις δίκιο κόρη μου, ~~και καλή κόριος νά μή σταμα-~~
~~τες~~ ~~Όταν έρχομαι δέν θέλω νά είλαίνα ποτέ. Για~~
καί νά ζαλαφρώω, δσο μιλώ.

ΠΑΤΑΟΣ

Όταν έχεις μιά τόσο καλή κόρη, γέρο, και δυο γιούς,
τί άλλο θέλεις; Σάμπως όπάρχει σπίτι χωρίς πίκρες
και συμφορές;

ΤΑΣΙΑ

(Ιδιαίτερα στέν Παιδί). Πώς νά τού τή παί ~~κατέβη,~~
καίς κόριος... Πάνε δυο χρόνια πού σκοτειώθηκαν τ' ά-
δέρφια μου... Έγώ τούς είδα μί τά ίδια μου τά μάτια
κρεμασμένους στό ~~αυτοπόροισι~~ σταθμό στή Λάρσακ...
~~Όταν φέτος στέν άλλά~~ Φορούσαν τά πλεχτά πού
τούς είχα πλέξει έλο τή χειμόνα δίπλα στή λάμπα.
Τόνα τόχα κάνει κίτρινο. Τό άλλο γαλάζιο, νάναι χα-
ρούμενα χρώματα γιατί περιμέναμε τήν άπελευθέρω-
ση. Μά δέν τούς άρεσαν... ~~Τότες~~ Ψάβυλαν μόνο μέσ'
στή φυλακή γιατί ήταν όγρή και πάγωναν.

ΠΑΤΑΟΣ

Και γιατί τούς κρέμασαν;

ΤΑΣΙΑ

Όταν οί άντάρτες τίναξαν τή τραίνο μί τούς Γερμα-
νός έξω από τά Φάρσαλα, τήν έλλη μέρα ό Κομαν-
τατούρας κρέμασε πηνήντα στό Φάρσαλα και πηνήντα
στή Λάρσακ!

ΠΑΤΑΟΣ

Και πώς θρέθηκαν στή φυλακή τ' άδέρφια σου;

8

88

ΤΑΣΙΑ

'Ο πιό μεγάλος ~~από αδέρφια~~ ~~ο Νίκος~~ είχε θγει στο
 βουνό κι' όταν οι Γερμανοί έφτασαν στο χωριό μας, ξα-
 φνικά μέσο' στη νύκτα, έδλανε φωτιά στο σπίτι μας. Ή
 μάνα μου ήταν πιασμένη, από ρευματισμούς, έγω κοι-
 μέμουνα πλάι της. Στο άλλο δωμάτιο ο πατέρας. Μόλις
 δρεθήκαμε τυλιγμένοι από τις φλόγες τρέχει ο πατέ-
 ρας, πάνει τή μάνα απ' τήν μασχάλη και τήν τράβαγε
 προς τή σκάλα, έγω ~~προσπαθούσα~~ ~~να~~ ήμου μικρή και
 δεν μπορούσα να βοηθήσω. Τρέξε, μου λέει ο πατέρας,
 να φωνάξεις τ' αδέρφια σου! Τρέχω, περνά τις φλό-
 γες, πάω στο σταυλό να τούς έρω και πέφτω πάνω
 στους Γερμανούς. Με κλωτσούν και με σπρώχνουν κα-
 τή τήν πυρκαγιά. "Άρχισα να φωνάζω δίχως να μπο-
 ρώ να ξαναμπώ. Τότε έλίπω τον πατέρα μου να θγαί-
 νει μέσο' απ' τις φλόγες. "Έσπερνά πάντα τή μάνα μας,
 όμως, μόλις τήν άπίθωσε καλή στο χέμα, ήταν πιά ιμ-
 σοκαμένη. Θυμάμαι ακόμα τή μυρωδιά της... Κι' ο
 πατέρας κι' αυτός άναθε οκ λαμπάδα. "Όμως σώθηκε,
 άν κι' έχασε τó φώς του για πάντα.

ΠΑΤΑΟΣ

Πόση συμφορά θεέ μου! Κι' έγω πούχαα τον πατέρα
 μου κι' έλεγα ότι δεν υπάρχει άλλος πιό δυστυχισμέ-
 νος από μένα...

ΤΑΣΙΑ

Πέθανε από φυσικού του ή σκοτώθηκε κι' αυτός;

Υ

ΠΑΤΑΟΣ

~~Παταός: Ποιός πεθαίνει σήμερα από φυσικό του;~~
~~Κοίταξε σημπτωσι! Κι' αράν τόν σπύτασαν οι Περσες~~
~~κι' στη Θεσσαλία! Τόν είχαν πιάσει ζυγρο στο μεγάλο~~
~~μπλόκο της Καλλιθέας. Ματά ματαρ στην κλοδά~~
~~έπρεσ πύ-εργάν που έβλεπε οι Περσικοί μπροσσι στο~~
~~φαινα γαμάτα έρηφους για να πιναχτεί πρώτο~~
~~του άερα. Στο τέλος μάθαμε πώς τόν τουφέκιασαν. Ματά~~
~~ήδοναι Μόνο ένα σημάτωμα, τίχως ήμεροφρηγίω λάδαμε.~~
 «Σοφία μου, είναι τένομα της μητέρας μου, με ειδοποι-
 ησαν να έτοιμαστώ. Σι λίγο δέν θάμαι πιά ζωντανός.
 Συχώρα με που σ' αφήνω μένη με δυά παιδιά. Όμως
 τό ξέρω πώς θα τά καταφέρεις. Θέλω να γίνουν τίμιοι,
 καλοί κι' εργατικοί και να σ' αγαπούν. Κι' όταν με-
 γαλώσουν πές τους πώς ο πατέρας τους έπεσε για την
 Ελλάδα και για τη λευτεριά μας.»

(60)

ΤΥΦΛΟΣ

Μου φαίνεται πώς με μισούσε ο άρκτος... Σας άκούω
 πού μιλάτε. Παιδί μου, δεν είμαστε πλούσιοι, τó ελί-
 πεις, όμως, αν πεινάς, έχει λίγο ψωμί και κρεμμύδι και
 για σένα. (Στην Τασία). Κόρη μου, έτοιμασε να φά-
 με κάτι, γιατί από τό μεσημέρι, ~~τα ξέρω~~ δεν έβγαλε
 μπουκιά από στόμα μας... Μάλιστα τώρα δά άνευρούμεν
 πώς είμαστε μαζί με τό Λεωνίδα και τόν Κώστα... Θά-
 ναι κανένα προαίσθημα! (Προς τόν Παύλο). Πιστεύεις
 έσύ παιδί μου σ' αυτά τά πράγματα; Λένε πώς πολλές
 φορές θγαίνουν άληθινά! ("Αλλάζει τόνο). Όμως ξε-
 χασα να σί ρωτήσω γιατί τάχα μέσα στην νύχτα ~~μην~~
~~από έρώση~~ ~~τα παιδα παύλου~~ ~~Η ήρωας πρόκειται~~
 να γίνει καρμιά γιορτή;

Παύλος

ΠΑΤΑΟΣ

Ο Άγγελος γέρο, είναι παγωμένο μπροστά σου! Το
παιδί την κόρη σου να σου παί με τί μοιάζουν τα έρ-
γανα κι' ό τραγουδιστής.

ΤΑΣΙΑ

Ναί πατέρα, δέν είναι συνηθισμένα έργανα. Είναι μαυ-
ροντυμημένοι, σοβαροί, χλιμιοί και άκίνητοι, σά νεκροί...

ΠΑΤΑΟΣ

Κι' ό,τι παίζου — κι ό,τι τραγουδου είναι νόμο ς.
Αυτό που θα πουν π ρ έ π ε ς γ ά γ ί ν ε ς και
δέν υπάρχει ανθρώπινη δύναμη για να τό άμποδίσει!

ΤΤΦΛΟΣ

Και ποιά είναι ή νύφη;

ΠΑΤΑΟΣ *(αίφνης, θλιβμένα)*

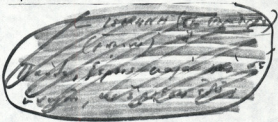
Τή λένε Ίσμήνη, και ή όμορφιά της δέν χωράει στα λό-
για.

ΤΑΣΙΑ

Κάθεται έδω κοντά;

ΠΑΤΑΟΣ

(Γυρίζει και κοιτάζει τό μπαλόνι). Πισω άπ'
αίτές τίς γλάστρες που κρατου την άρμονία του κι-
σμου...

ΤΤΦΑΟΣ

Είναι αλήθεια ζήσση ή νόση, δπως
μάς τήν ειπε;

ΤΑΣΙΑ

Κι' άκόμα πιά πολύ, πάτέρα. Φορά τό νυφικό της. Ήρ-
θαμε πάνω στην ώρα. Σε λίγο θέρβει κι' ό γαμπρός. Ξε-
*Από τόν γάμο του Πετζαρόπουλου και της Εθανθίας;
δέν ξανάδαμε πιά γάμο στό χωριό μας.

ΤΤΦΑΟΣ

Κι' ό ^{Κύριος} δίνος μας ήτανε κουμπάρος! ~~Είπα θυμάμαι πώς~~
~~ήτανε καλό να σ'όλογο. Ήτανε μισός καθολικός!~~

ΤΑΣΙΑ

*Όμως αυτός έδω φαίνεται πώς ήτανε καλός γαμπρός.
~~ήτανε μισός καθολικός, χωροκόλλητος!~~ ΙΣΑΝΝΗ

Παύλο!... Ξέρεις καλά σου σε ανθυγών.
Κι' έρχεται εδώ; ΠΑΥΛΟΣ

Θέλει γύρω. Περαι να δώ κι' ένα τω.
Δεί βόχα κούλου δό' νω' τω
να' σ' έρχομαι... (σπάνη) - Ούτε
έτσι, όλο κούλου έ/λο.

~~Δὲν τολμᾷ νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μετ.
Μπᾶς καὶ μὴ διαγράψῃ καμίνους ἄδους.~~

~~Ὁ Περικλῆς δὲν πορεύεται πρὸς τὸν Πάταο. Ἰσμήνη δὲ χεῖ
νὰ φανεῖ ἀπὸ τότε.~~

ΠΑΤΑΟΣ

Τί φοβάσαι; Μὲ τὰ λεφτὰ ποὺ πήρε θὰ γυρίζει τώρα
μὲ καινούργιο κοστούμι.

ΙΣΜΗΝΗ

Δὲν τὸ συνηθίζουμε στὴν οἰκογένειά μας νὰ πουλιώ-
μαστε.

ΠΑΤΑΟΣ

Πληρωμένοι — ξεπληρωμένοι...

ΙΣΜΗΝΗ

~~Ἄν εἶναι ἔτσι τότε περὶτὸ νὰ κουβεντιάσουμε. ἴσως
μπούμε πρὸς τὴν κατῆλθε μετὰ δὲν μᾶς ἀρτῆται νὰ μιλήσουμε
καρδιά σου γιὰ τὸν Περικλῆ. Νορῆται σὲ σημεῖο
καὶ τὸν Ζεῖς θὰ εἶν ἀναγνωριστὸς Μαῖα τρεῖς!~~

ΠΑΤΑΟΣ

~~Ὅτις νὰ πᾶς πρὸς τὸ ἀδερφὸ σου θὲν θρῖσκειται τῶρα
δὲν εἶναι τὸ σῆμα τῆς γῆς, μέσῃ τὸ σπῆμα σου. Καί
ὅτις νὰ εἶναι πιστὸς θῆλεις νῆα γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ Νι-
κολαῖο;~~

(6)

ΙΣΜΗΝΗ

(Σκέβει τὸ κεφάλι).

ΠΑΤΑΟΣ

Δὲ θέλεις νὰ μιλάμε γι' αὐτόν; *Ναι ε;*

ΙΣΜΗΝΗ

Τὰ ξέρω όλα. "~~Ὁλοκλήρωτο~~ ~~κατακρίθηκε~~ Κι' ἀρροσταίνο
έταν τὰ σκέπτομαι. "Ὅμως τὸν Περικλῆ δὲν τὰ κατὰ
φῆρα νὰ τὸν μιλάω. Νιώθω πὸς αὐτὸ πού ἔκανε ἦταν
γι' αὐτὸν ~~καθαρό~~ τίμο. Είναι, ἀν θέλεις, θυσία.

ΠΑΤΑΟΣ

Γιατὶ δὲν λὲς καλύτερα: Π ρ ο τ σ μ ὅ ς !

ΙΣΜΗΝΗ

Ναι ἡρωϊσμός! Γιατὶ θὰ μπορούσε νὰ τὸ κάνει κροφά.
Δίχως νὰ τὸν πάρει κανεὶς εἰδηση! Χωρὶς νὰ τὸ μάθει
ποτέ κανεὶς. "Ὅπως τόσοι καὶ τόσοι... Κι' ἔμω προ-
τίμησε νὰ ἐκταθεὶ ἔχει μπροστά ο' ἔλο τὸν κόμο. ~~Ὁ-
μίνα, αὐτὸν κατὰ, πὸ ἀνέμο, αὐτὸν κατὰ ὁ-
μίνα.~~

*Μπορῶσα σ' ο' ἄνω εὐνο ἡρωϊσ-
μῶν, αὐτὸν κατὰ πὸ ἀνέμο, αὐτὸν κατὰ ὁ-
μίνα...*

6) ΤΤΦΛΟΣ

"Ακουσα τὰ ~~λάλητα~~ Λαϊκά "Όργανα. "Η νόψη θέλει νὰ
παίξουν τὰ ὄργανα; Κι' ἔμως δὲν ~~καὶ ἀκούει ἀπὸ τὴν~~ *ὄρα/σην...*

ΤΑΣΙΑ

Φαίνεται οὖν ~~ὅτι νὰ περιμένουν~~ "Ἰσως νὰ περιμένουν
νάρθει πρῶτα ὁ γαμπρός, ~~γὲν ἀργίουν.~~

ΤΤΦΛΟΣ

Κι' ἔμως ~~παράξενος κερὸν~~ παράξενη ὥρα γιὰ γάμο,
ὅδ σοὺ φαίνεται;

ΤΑΣΙΑ

Τὴν ἡμέρα γίνονται μάχες, ~~τὴν ἄγρια πολέμου μὲ τὸ~~
~~κουφίσι στὰ χέρια. Τὸ κούφισμα τοῦ ἱσομέτρου φῶς~~
~~καὶ τοῦ κουφισμοῦ σφαίρας τὸ ἔμως κούφισμα στὸ χω-~~
ριό μας ~~ἐπὶ τοῦ Γερμανισμοῦ!~~

ΤΤΦΛΟΣ

Καὶ τὸ βράδυ παντρεύονται καὶ ξεγελῶν τὸ Χέρο!

ΠΑΤΑΟΣ

Μη κι' αν πας — αϊμα σου είναι — θα τον όμαρα
 σπασής. Το αϊμα έβρεις είναι πορνός. Από δω τα
 φέρνει — από μετ τα φέρνει — στο τέλος θα εί
 λανει να πιστώσει, έκαινο ποδ το σπασέται, να π
 ιστέθει!

ΙΣΜΗΝΗ

Ση να σοβάται να τον ε' πα, Μη θλίψη, Η πίστη
 μου χτυπά έσύ. Από το έβρασι!

ΠΑΤΑΟΣ

(Στασιαστικός. Μη θλίψη) Ήμεν. Μια φορά!...
 Όμως τώρα...

ΙΣΜΗΝΗ

(Ξεσπά). Παύλο, αυτή τή στιγμή τ' άφήνω δια! Τη
 μάνα μου, τον πατέρα μου, το σπίτι μου! Φτάνει νάμαι
 μαζί σου! ~~Θα φάγωμε μαζί Μακροά άπ' την Άθή-~~
~~να! Μακροά άπ' τον πόλεμο! Θα πάμε σ' ένα χωριό.~~
 Όπου νάει. ~~Ναυ Παλοπόλεμος, στη Ρωσία, στη~~
~~Μακεδονία (Βουλγαρία). Άγνωστο! Άγνωστο! Ά-~~
~~γνωστο! ΑΝΟΥΣΙΑΝ-ΤΟ Όνειρο, από στήχητρα-Συν-~~
~~ηθείς με άπ τη διάκριση της έρωτικής ασημής. Η~~
~~Ίσμηνη κομεί, τον πλησίον και του χαιδεύει με~~
~~καρδιά με μιλιά, διακοσμητικώς.)~~ Πρώτα - πρώτα
 θα βρούμε ένα παπά να μάς στεφανώσει! Θα φτιάξου-
 με την καλόδα μας μόνοι μας! με καλαμιά! Έσύ θα
 βρεις δουλειά στα χωράφια, εγώ θα κεντά, θα πλέκω!
 Θα φτιάξω και περιβόλακι — δικό μου! Θα σοβ μα-
 γαρעות! Θα σέ πλένω! Θα καθαρίζω τα ρούχα σου!
 Θα σιδεράνω τα πουκάμισά σου!... ~~θα σταν τα φαίγια,~~
~~πρά τή δουλειά, θα έργαίνω στην πόρτα να σι καθαρώσω~~

(Αγαδιό/συρτα)

ΠΑΤΑΟΣ

(Πού έχει κερδηθεί απ' την δατασία). 'Η πιό θρογγη στιγμή είναι τὸ βράδυ, όταν γυρνᾷς ἀπ' τῆ δουλειά, μουσικίδι στὸν ἰθρῶτα, ἐρωήμικος! Περνάς τὸ κατώφλι καὶ σὲ περιμένει μιὰ ζεστή ἀγκαλιά, δύο μάτια φτειανύνα μὲ εὖος ~~ἄπὸ πείνας τὸ νόστιμο καὶ ἀπόλαυστο~~ ~~καρπύσιον~~ Δυὸ χέρια - περιστέρια, πρὸ σοῦ χαιδέον τὸ κουρασμένο σου κεφάλι καὶ νιώθεις μὲ μιὰς ἀλαφρὸς ὄν πουλί. Ἐλευθερὸς ὄν ἀέρας!

(Ποσειδών)

ΙΣΜΙΝΗ

(Ποῦ σφίγγεται ἀπάνω του). Παῦλο! ἔιν ξέρω, ἔμωκ ἔταν εἴμαστε μωζὺ τὸ κάθε τι — τὸ κάθε τι, ἔκτὸς ἀπὸ μᾶς τὸς θεὸς, μὸ φαίνεται πὸς ἔίν ἔχει σημασία. Πὸς γὰ σὺ κάνω γὰ μὲ καταλάβεις; Νιώθω πὸς ἡ ζωὴ ἔνδιαφέρεται πὸς μᾶς τὸς θεὸς, γιὰ τὴν ἔνωσή μας, γιὰ τὴν ἔντιγία μας, παρὰ γιὰ δ,τιδήποτε ἄλλο! Δὲν εἶναι ἔγωστικὸ αὐτὸ;

ΠΑΤΑΟΣ

(Τὴ φιλῶ). Ὅταν θέλω γὰ χερὰ μῖσα μου βαθεῖά, ἔερεῖς τί σκέφτομαι;

ΙΣΜΙΝΗ

Τὸ μαντεύω.

ΠΑΤΑΟΣ

Θυμῶσαι καὶ σὺ;

ΙΣΜΙΝΗ

Μόνω αὐτὸ κάνω!

~~ΠΑΤΑΟΣ~~

~~ἔμωκται. ἔμωκται. ἔμωκται. ἔμωκται.~~

~~ΙΣΜΙΝΗ~~

~~ἔμωκται. ἔμωκται.~~

ΠΑΤΑΟΣ

είσα στις θαλασσινές σπηλιές

είπαρχει μία άγία

είπαρχει μία έκστασις!

ΣΥΜΠΗΝΗ

Είλανας κιάλας τὸ ποίημα!

ΠΑΤΑΟΣ

Είλανας ποίημα! Ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή! Ἀπ' τὴ στιγμή πὸς μπήκαμε στὸ λεωφορεῖο καὶ βγήκαμε στὴν ἀμμουδιά! Είχαμε τὴ σπηλιά μας! Τὴ θαλασσινὴ σπηλιά μας! Τὴ δική μας σπηλιά! Καὶ τὸ μουσικὸ μας τὸ ἔφαρμε μόνο ἡμεῖς καὶ ἡ θάλασσα!.. (Συνέχεται). Ἰσμήνη, γιατί τὰ θυμόμαστε τώρα ἐλ' αὐτά;

(Ἔτ' ἡ μουσική σταρλάει.
Ἐὸ ἡλίου δὲνι.
Ἐκουάει.)

ΙΣΜΗΝΗ

(Τὸν ἀγκαλιᾶζει μὲ ἀπειποισία). Παῦλο, πάρε με! Πο-
τέ μου δὲν ἔνωσα τόσο δική σου ὅσο ἀπὸ τῆ στιγμῆς.
~~(ἔτι μὲν ἔμελλε...)~~

ΠΑΤΑΟΣ

(Ξεφεύγοντας). Εἶναι ἀργά Ἰσμήνη. Καὶ πρέπει νὰ
φύγω. Μόνος. ~~Καὶ πάλι πάλιν δὲν ἔτσι καλὰ.~~
~~καλὰ~~

ΙΣΜΗΝΗ

"Αν εἶχες νὰ διαλέξεις; Ἀνάμεσα σὲ μένα καὶ στοὺς
ἄλλους;

ΠΑΤΑΟΣ

Δὲν ὑπάρχει διάκριση! Γιὰ νὰ σ' ἀγοσῶ πρέπει νὰ
νιώθω τίμιος καὶ γιὰ νάμαι τίμιος πρέπει νὰ πάω μὲ
τοὺς ἄλλους!

ΙΣΜΗΝΗ

(Στὸ χέλιος τῆς ἀπειποισίας). "Ὡστε σὲ χάνω; Γιὰ
πάντα;

ΠΑΤΑΟΣ

(Μετανοοῦσα σὲ ἀπίστευση) Γι' αὐτὸ δὲν φταίω ἐγώ!
(Κερδίζεται ἀπὸ τὸ μίσος). Κι' ὅσο ὁ φταίχτης ζεῖ, θὰ
μὰς χωρίζει! Χάρη στὴν προδοσία του ὁ καλύτερός
μου φίλος πάει πιά. Κι' ὅσο γιὰ μένα! ~~(ἔτι μὲν ἔμελλε...)~~
~~καλὰ~~. Οἱ ὥρες μου εἶναι μετρημένες... ~~(ἔτι μὲν ἔμελλε...)~~
~~καλὰ~~ πῆλαι. Θάνατος ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ Παύλου. ~~Καὶ~~
~~βοῦται~~).

ΙΣΜΗΝΗ. Παῦλο... Πῶς δὲ σὺ;

ΠΑΤΑΟΣ. Ἦος σὺν ἡμῶν... Ἦος σὺν μαγνῶν...

(Μερίαντα Σουλίου: Κρητική
 με τον αλφάβητο του Σουλίου
 με την γραφή.)

ΓΕΝΟΜΕΝΕ - Γενική, "λογική. Πάντα είναι
 : Περύτ ;

Σ' άκουσα ⁽²⁾ μάννα. ΠΑΤΑΟΣ

(*Η Γορήγη φαίνεται πίσω από την πόρτα, αλλά μόλις τους βλέπει απομακρύνεται γρήγορα μισοκρυμμένη*).

MANNA ΠΑΤΑΟΣ

Παιδί μου, μή συμφέρεις τα λόγια μου... Δέν έβλεπα τί λέω. Απ' τή στιγμή που μούφυγες μούφυγαν τά μωαλά. Τά λόγια, ή ζωή μου... Είσαι καλά; Νά σέ βώ! (Τόν περιεργάζεται). Δέν τρώς και δέν πλένεις; Ποά κοιμάσαι;

ΠΑΤΑΟΣ

Όπου έρω, μάννα.

MANNA ΠΑΤΑΟΣ

Παίς σού στρώνει, παιδί μου;

ΠΑΤΑΟΣ

Έκει πού ξαπλώνω δέν έχω ανάγκη από στρωσίδια

MANNA ΠΑΤΑΟΣ

Είμαι τουλάχιστον σέ άσφάλεια;

ΠΑΤΑΟΣ

Μ' άγκαλιάζεις και μέ ρεσάς άν είμαι σέ άσφάλεια; Και έββαια είμαι! Ποιά θύρα μπορεί ν' άρπάξει τό παιδί μέσ' άπ' τήν άγκαλιά τής μάννας;

ΤΥΦΛΟΣ

"Αλήθεια, δεν υπάρχει ~~οτι~~ ^{οτι}. Ήταν εν πάσει
 πάνω από τη μάνα. "Όλοι στα ~~από~~ ^{από} θυμιάματα
 την ιστορία μιας θρόνου που κάλεσε με το φίδι κι' ο-
 στερα οάν απόκαμε μάζεφε τα κλωσσόπουλα κάτω από
 τα φτερά της και κάθισε ήσυχη να την φάει ~~από~~ ^{από} *να φάει*.
 Στο τέλος την βρήκαμε μισοφαγωμένη, και το φίδι στο
 πλάι της να κοιμάται χαριτάτο. Όμως όλα τα κλωσσό-
 πουλα ήταν απείραχτα κάτω από τα ζεστά φτερά της.

(80) ΜΑΝΝΑ ΠΑΤΑΟΤ

Ένε, καλύτερα... Γιατί κάθισα κατάχαμα στη μέση του δρόμου; Κόπιασε μέσα στο φτωχικό μας να πλαγιάσεις λιγάκι σαν άνθρωπος.

ΤΤΦΑΟΕ

Σ' ευχαριστώ κυρά μου. Κοιμάμαι μήνες τώρα στο χόμα, που ξέχασα τα κρεβάτια και την ανθρώπινη ζωή... Κι' αν ζω ακόμα, ζω μονάχα με την ελπίδα να ξαναβρω τους γιούς μου.

ΜΑΝΝΑ ΠΑΤΑΟΤ

Έχετε τη διεύθυνσή τους; Γνωρίζεις ποιά κάθονται;

(81) ΠΑΤΑΟΣ

Τοὺς εἶδαν κὰ γυροῦν στήν Ἀθήνα. Ἄβριο ἕνα ἑπ-
μερῶσαι θὰ ρωτήσαι καὶ θὰ τοὺς βρεῖ. (Σ'τὴ μάνατου).
~~Ὑποφῶρ τοῦ Κάλου κὰ πιδέται παρὰ τὸ μῦθος τὴν δὲ~~
~~Πάταον. Πάνε δύο χρόνια πού τοὺς κρέμασαν ἀντικρο-~~
~~στά, τὴν ἴδια μέρα, κὰ ἴδιο μέρος...~~

MANNA ΠΑΤΑΟΣ
(Πάει κὰ ξεφανταίει ὅμοιος τὸ Πάδιος τὴν προσηταί-
σι, καὶ τὴς κλείνει τὸ στόμα).
(Ἀκούγονται βήματα).

Τὸς 105

Ναί, κίρῖο δὲ ἴως βρωί.

και, αρχι, η ζυγι.

ΠΑΤΑΟΣ

(Βασικό). ~~Πάταος~~ να τον είναι. Πάρε αυτό το σημείωμα να το πιάς στον Βαγγέλη τον τσαγκάρη. (Της το δίνεις). Είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου! Θά ξανάρθω τα μεσάνυχτα, άκριτως, στο πέριμα κάτω από το γεφύρι. Να μου έχεις ένα δέμα τρούφες. Βάλε και κανένα καθαρό ρούχο. Καλ προπαντός την άπάντηση του ~~Μαργαρίτη~~ τσαγκάρη.

Ουράτος: Είναι άδύνατον ζωής ή θανάτου!

~~ΕΜΜΗΝΗ~~
~~Πάταος: Πάταος, πάταος: Ηδού απ.~~
~~ΠΑΤΑΟΣ~~
~~Πάταος: Πάταος, πάταος: Ηδού απ.~~

~~ΕΜΜΗΝΗ~~
~~Πάταος: Πάταος, πάταος: Ηδού απ.~~
~~ΠΑΤΑΟΣ~~
~~Πάταος: Πάταος, πάταος: Ηδού απ.~~

ΙΣΜΗΝΗ
Πάταος, ζωής; Πάταος 424

ΠΑΤΑΟΣ
"Ισμοσγι καλ... "Ισμοσ παλ...
(Ευδα. Μουσαμ).

ΣΟΦΟΚΛΗΣ
Ψάξαμε καλά παντού.

Δε ΓΡΗΓΟΡΗΣ
~~.....~~ υπάρχει καμιά *.....*

ΣΟΦΟΚΛΗΣ
~~.....~~ Κιτάξαμε καλά.

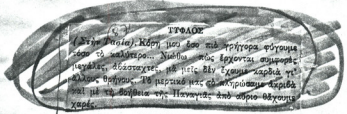
Κυρία Σοφία ΓΡΗΓΟΡΗΣ
~~.....~~ είναι ο Πατριάρχης σου;

*(Η Ήλσα έγραψε τα
αλλά τα)*

ΤΥΦΛΟΣ

Κόρη μου, όσα πιο γρήγορα φύγομαι
τόσο το καλύτερο... Νάνου σου είν' αχάρι
συγγνώμη, μεγάλε, άδελφάκο...

(Ήταν ήρωας παίρνε στρατό για ~~την~~ Πόλη
και τήν πόλη)

ΤΥΦΛΟΣ

(Στην Πόλη). Κόρη μου έσο πιο γρήγορα φύγομαι
τόσο το καλύτερο... Νάνου σου είν' αχάρι
μεγάλε, άδελφάκο, μή μεϊς είν' έχωμε καρδιά γι'
άλλους θύφλους. Το μερτικό μας είν' αχάρισμα άκριβό
και μή τή βοήθεια σου. Παναγιώ, από όσους άχάριμα
χαρτί.

ΠΑΤΕΡΑΣ ΙΣΜΗΝΗΣ

Πολέμησα στό Μπιζάνι τούς Τούρκους, στήθος μέ στή-
θος. Τραυματίστηκα βαρείά και μέ έβαλαν σ' ένα κάρ-
ρο για να μέ πάνε στό Νοσοκομείο στην Πρίβεζα —
μέ άδομάδα θόρυβο. ~~Είπαμε να πάμε~~ Μία μέρα είδα από
πάνω μου σκυμμένο τόν άρχιστράτηγο να μου χαμογα-
λά κι' έγω έκλιγχα από τή χαρά μου που άν και πτω-
χά παιδο βοήθαγα μέ τό αίμα μου να ξεσκαλωθώ ~~έτι~~ Πατρις... ..
~~αυλωθόμενοι~~ μας άδερφοί. Γράμματα είν' έξω. Όμως
~~είπαμε να πάμε~~ είν' αχάρι σου και σου ~~είν' αχάρι~~ είν' προ-
δοσία είν' θά τήν καταλάβω ποτέ — άκόμα κι' από τό
παιδί μου.

(Ήταν ~~ήρωας~~ παίρνε στρατό για ~~την~~ Πόλη
και τήν πόλη)

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Τὰ λόγια σου μ' ἀγγίζουν βαθειά... Οἱ νέοι δὲ μᾶς νιώ-
 θουν καὶ ἐμᾶς τοὺς γέροντας ποὺ πήραμε τὴν πατρίδα
 ἔξω ἀπὸ τὰ Φάρακα καὶ τὴν πήγαμε ὡς τὴν Πέδη
 καὶ τὴν Ἁγιά Σοφία. Τοὺς δόξαμε ἕνα ἔθνος καὶ αὐ-
 τοὶ τὸ παίζουν σὰν ζάρια σὺν τοὺς χαρτοπαίχτες!

ΙΕΜΗΝΗ

Κι' αὐτοὶ γιὰ τὸ ἔθνος μιλῶν — γιὰ τὸ ἔθνος ζητοῦν
 νὰ σκοτώσουν καὶ νὰ σκοτωθοῦν!

ΤΡΑΓΩΔΙΑ

~~Ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶπε τὰς ἀποκαταστάσεις...~~
 ἔπειτα

89 ΓΡΗΓΟΡΗΣ

~~Πατήρ~~ ~~τῆς~~ τῆς τοῦ ἔθνους δὲν ~~καταστάσῃ~~ ~~ὅπως~~ ~~ἔχον~~ ~~αἰσχροπαιδείαν~~
~~καταστάσῃ~~ φίλα καὶ συμπόντια.... Ὅτε πράξις αἰσχρὴ
 ἢ ἀδικηθῆσαν ὑπερηρετῆς ἕναν λαὸ κα' ἕνα ἔθνος. Γι'
 αὐτὸ ~~καταστάσῃ~~ ~~καταστάσῃ~~ τὰ λόγια εἶναι περιττά.
 (Πρὸς τὴν Ἰουλίην). "Ἄν τὸ θέλεις, παίρνω ἀπάνω
 μου ὅλο τὸ κρῖμα. ~~ὡς~~ ~~προβοσία~~ ἢ ^{ὡς} ~~προβοσία~~ τοῦ
 Περικλῆ πρέπει νὰ πληρωθεῖ. Θὰ πάρομε μαζὺ μας
 τὸν πατέρα σου, ~~καὶ~~ ^{καὶ} τὸν ἀγαπᾷς στείλε μας γρήγορα
 τὸν ἀδερφὸ σου.
 (Βγαίνου).

MANNA ΠΑΤΑΟΣ
[Redacted]

ΙΕΜΗΝΗ [Redacted] (ένωσα)

Γρηγόρη γύρευε πίσω γιατί σε λίγο θα είναι άργα. Για έλας!

ΤΥΦΑΟΣ,

Τι γίνεται κόρη μου; Tasia, τι γίνεται; ...

[Redacted] TASIA TASIA

Πήγαν στο ταξί και πήγα.

[Large scribbled-out area containing faint handwritten text]

Σειρήνες (43) ΧΑΡΟΣ

...για άγωνα). "Όταν σ'ς βλέπω και σ'ς συγκρίνω με τόν έναντ' μου θυμάμαι μι'ά φράση — νομίζω τού Κάρλ Μάρξ — μι'ά φράση για τήν ένότητα τών ανθρώπων. Έμεις θάταν νομίζω πού σωστό άν χαρακτηρίζαμε τίς σχέσεις μας με τόν όρο: αντίθετική ένότης! Γιατί κι' οι δύο μας θγαίνουμε άπ' τό χρόνο — κι' οι δύο μας μένουμε και νικάμε τό χρόνο — ήμεις έσείς ήπηρετείτε τή ζωή, ένώ ήγώ... Τέλος πάντων! (Τρίθει τά χείρα του). Χαίρομαι πού σ'ς βλέπω σ' αυτή τή γωνιά τής όφθάλμου, πού τή λατρεύω. "Άλλωστε με κούρασε άπάνταστα ή πρωσική γραφειοκρατία τού Ν τ ό κ τ ο ρ "Α ἴ χ μ α ν... Δέν όπηρχε πιά ή εκπλήξη! Στο τέλος όλα αυτά τά έκατομμύρια Έβραίους — Σλάβοι και Βαλκάνιοι πού περιούσαν με μαθηματική τάξη πρώτα άπό τά ντούς και μετά άπό τά κραματόρια, άρχισαν νά με κουράζουσι! Ή ρουτίνα τσακίζει τά νεύρα! "Έτσι αυτή ή κρουαζιέρα μου στήν Έλλάδα μου φάνηκε σάν όσση! Κάθε στιγμή ή καρδιά μου χτυπά δυνατά, γιατί αυτοί οι άνθρωποι, πρέπει νά τ' όμολογήσω, έχουν φαντασία, έχουν έμπνευση, έχουν πρό παντός πρωτοτυπία! Κάθε νεκρός, σχεδόν, έρχεται άναπάντεχα — άνέλπιστα! 'Από και πού δέν τό περιμένεις! Σάν έώρο!

(Πλησιάζει τούς μουσικούς).

Μ' άρέσουν τά λαϊκά τραγούδια! Κι' άν στο βάθος εί-
 ναι ή άρνησή μου, μήπως γιά νά υπάρξει άρνηση δέν
 πρέπει πρώτα νά υπάρξει σχέση: 'Υπάρχει ζωή επει-
 δή υπάρχει θάνατος! Δέν είναι έτσι: Τό κάθε τι θά ξε-
 κινήσει από μένα γιά νά καταλήξει σέ μένα! Είμαι ή
 φυσική κατάσταση τών πραγμάτων! Κι' όμως, γιά ένα
 μικρό επεισόδιο, γι' αυτό τό ελάχιστο πάραυτα κάτω
 από τή νύχτα τών άστρων, πόση άγωνία και πάθος,
 πόσος πόνος και δάκρυα! "Όχι, δέν θά μπορούσα ποτέ
 νά καταλάβω τή νοστροπία τών ανθρώπων! Έκατομ-
 μύρια χρόνια σκοτιώνονται και παθαίνουν! Κι' όμως
 δέν τάχουν πάρε άπόφαση άκόμα...

~~Εάντι πού είσαι~~ Κορίτς από Κορίτσι
~~από Κορίτσι~~, θά υποθέσαστε άσφαλώς πώς είμαι κανένας
 τρελλός. Γιά νά λυθεί λοιπόν ή παρεξήγησή σας άφι-
 ρώνω αυτό τό παλιό άργεντινό τραγούδι, σέ ρυθμό
 ταγκό, δεξιάς!

Και γιά νά υποθέσεις ότι
~~είμαι κανένας~~ είμαι κανένας
~~είμαι κανένας~~ είμαι κανένας

Μαρούσι - ταγκί

Ἀνεμευβλία ἀρχαῖα Ἐφιάτην.
 Ὅσοι οὐ πρὸς αὐτῆς τοῖς σαυῆ· Ἰστορῆσι,
 βασιλευσὶ, ἱερευσὶ, στρατῶσι, βίαισιν,
 κεραιῶσι, κληρονομίαις, ὁ Παναγιώτης·
 Ἡδὲ καὶ ἡ Ἄγρια, ἡ Ἐγὼ Βίβλου, ὁ
 Κεῖνός σου, ἐς Θεσσαλονίκην, ὁ Καρδινάλιος
 καὶ ἄλλοι μεγάλοι.

Ποῦς δὲν ξέρει τὸν Ἐφιάτην;

Ὁ Ἐφιάτης ἦταν ὁ πρῶτος προδότης!

Τότε ἀκόμα ἡ προδοσία ἦταν ἀμάρτημα!

Θεοὶ καὶ ἄνθρωποι τιμωροῦσαν σκληρὰ τὸν προ-
 δότη.

Ποῦς δὲν ξέρει τὸν Ἐφιάτην;

Ἀργότερα ἡ προδοσία ἔγινε ἐπάγγελμα!

Οἱ προδότες πῆγαιναν στὴ δουλειά τους,

ὅπως οἱ μαγαζάτορες στὰ μαγαζιά τους.

Πουλοῦσαν τὴν πραγματεία τους

καὶ ἔπαυαν τὸ μισθὸ τους τακτικά.

Παντρεῖονταν ἀνάμεσά τους

νὰ μὴ προδοῦσαν τῆς ράτσας τῆ σειρά!

Κι' ὅμως ὅλος ὁ κόσμος θυμῆταν ἀκόμα

τὴν ἱστορία τοῦ Ἐφιάτην — τόσα χρόνια!

Ὅπου ἡ προδοσία γίνετο ἀρετὴ!

Ἐγινε καθῆκον καὶ γιὰ τοὺς προδότες

θεοπίστηκε εὐφρῆμος μνεῖα εἰδική!

•Στὸ σκεπνὸ πρόδότη τῆ μεγάλη προδοσία πιστοποι-
 οῦσα

ἡ πατρὶς εὐγνωμονοῦσα!

Ποῦς θυμῆται πιά τὸν Ἐφιάτην!

Γενεὶνὸν πορνοῦ, ἐπὶ κορπῶν.

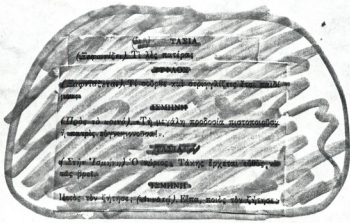
Θεοὶ καὶ Ἄγγελοι.

ΠΟΤΗ (μαίνας Ιουδαίου)

Πῶς εἰς γῆρας, εἰς φῶς. Χλωρὰ
ἐπὶ γῆρας καὶ πᾶσι, εἰς φῶς.
Τὸν εὐεὶ ὄλα, εἰς φῶς... Ὁ Τάκω
ἐφῆκεν ἐνδὲν...

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐπὶ τῶν φῶς;

ΠΟΤΗ

καὶ φῶς....

ΙΣΜΗΝΗ

Εἰς, πῶς τῶν φῶς;

(μαίνας εἰς φῶς καὶ πᾶσι ὄλα,
ἐφῆκεν ὁ Τάκω πρὸ ἱερογύδαφ)

ΙΣΜΗΝΗ

Από τόσο μακριά;

ΤΑΚΗΣ

Μά ο φοβρός είναι δυό βήματα, Ίσμήνη!

ΙΣΜΗΝΗ

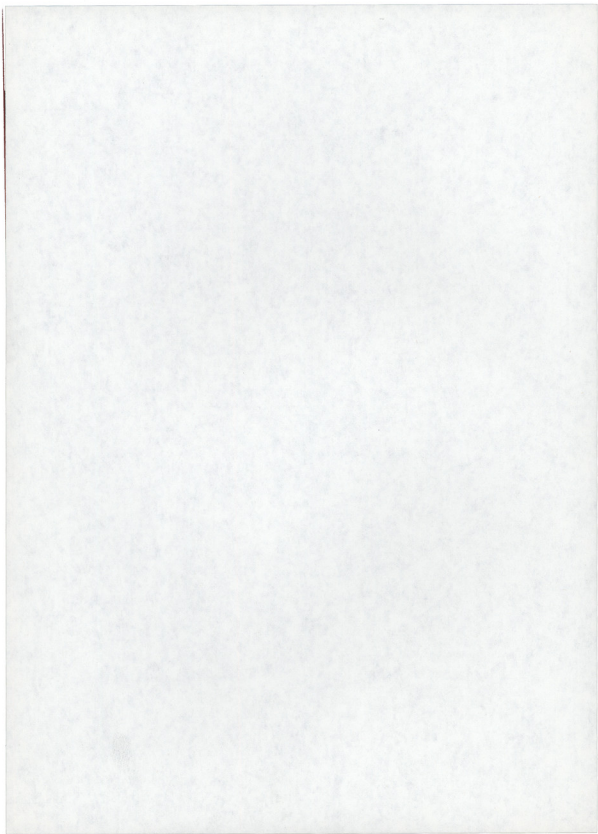
Ό φοβρός ναι! Ό τοαγκάρης όχι!

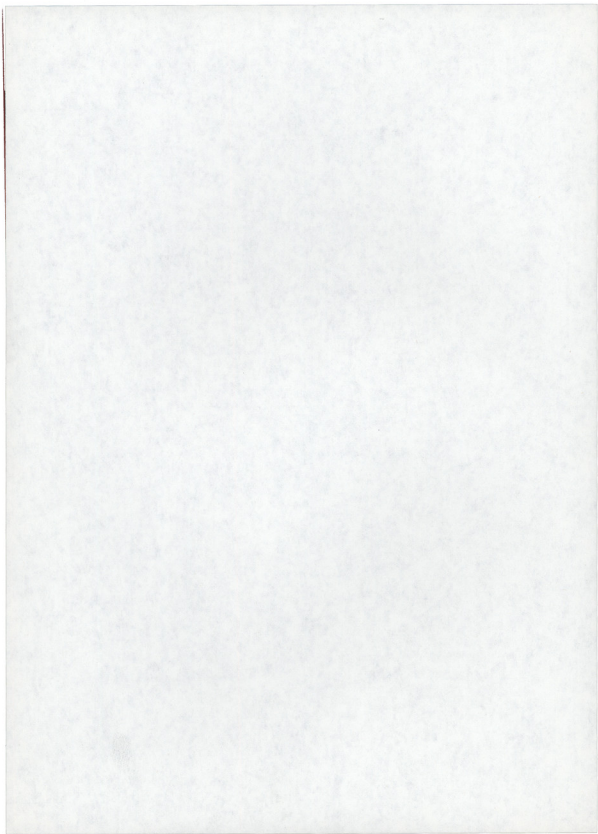
MANNA HATAOT (είπα, φοβρός)

Είσαι με τὰ καλά σου, παιδί μου; Για ποιόν τοαγκάρη μιλάς;

ΙΣΜΗΝΗ

Ζήτημα ζωής ή θανάτου;

ΜΑΧΕΙΡΗ

~~ΕΠΙΤΑΓΗ~~

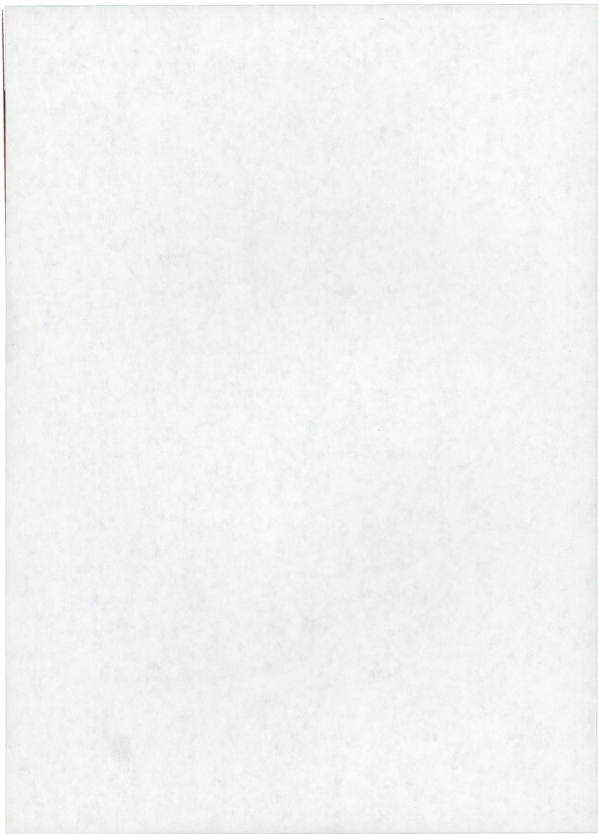
ΔΕΙΛΙΝΟ

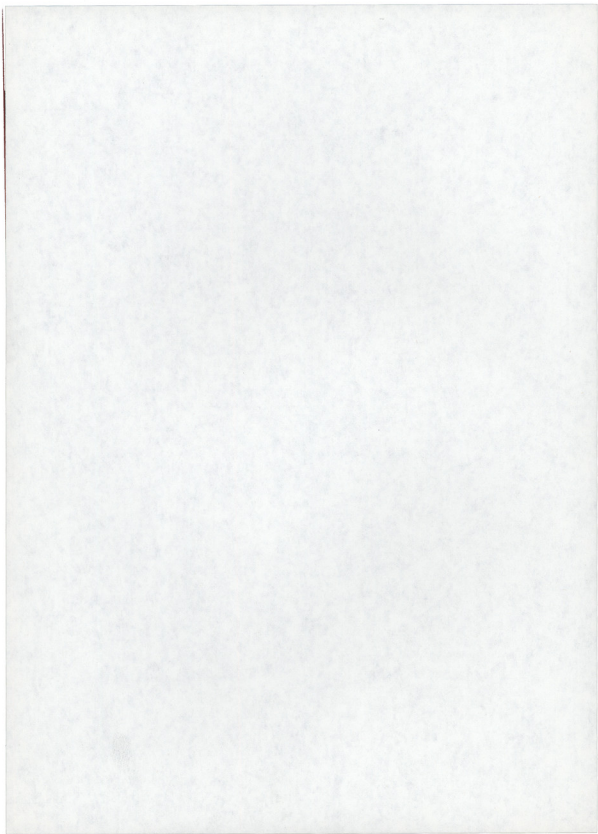
"Ένα δειλινό — Ένα δειλινό — Ένα δειλινό
 σί βέσαν στο σταυρό.
 Σου κάρφωσαν τὰ χέρια σου,
 μου κάρφωσαν τὰ σπλάγχνα.
 Σου βέσανε τὰ μάτια σου,
 μου βέσαν τὴν ψυχὴ μου.

"Ένα δειλινό — Ένα δειλινό — Ένα δειλινό
 μὲ τσάκισαν στὰ θυά.
 Μοῦ κλέψανε τὴν ἔραση,
 μοῦ πήραν τὴν ἀφὴ μου,
 μὲν μ' ἔμεινε ἡ ἀκοή
 νὰ σ' ἀγγρικοῦ παιδί μου.

"Ένα δειλινό — Ένα δειλινό — Ένα δειλινό
 ὡσαν τὸν σταυραετὸ
 χύμηξε πὰ στὲς θάλασσες,
 χύμηξε πὰ στουὺς κάμπους.
 Κάνε ν' ἀνθίσουν τὰ βουνά
 καὶ νὰ χαροῦν οἱ ἀνθρώποι.

~~ΕΠΙΤΑΓΗ~~

(to γ')

MANNA

Τώρα μπορείς να φύγεις ήσυχος. Πίσω ~~μηνύματα~~ δεν αφήνεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ

(Στὸν Τάκη). Ἐξήγησέ μου ἐσὺ γιατί ἡ μάννα μου μιλά μὲ γρίφους.

ΤΑΚΗΣ

Μὲ γρίφους ουστοῦς. Μῆσ' σὲ δόκανά μας σὲ λίγο θὰ πῶσι ὁ Παῦλος!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἐπὶ καταλαβαίνω γιατί δὲν μ' ἀφήνεις νὰ φύγω.

ΤΑΚΗΣ

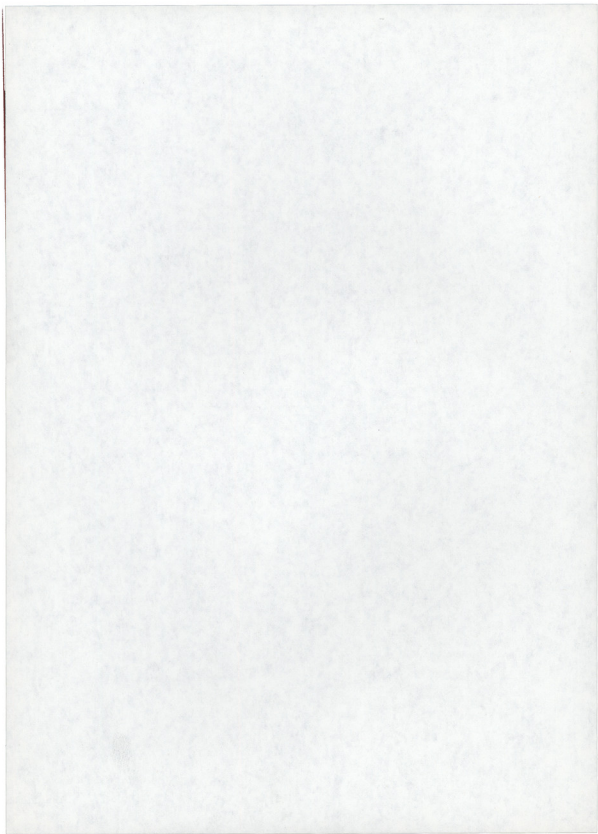
Πῶς ἔχωμε σὲ γέρι! Πίσω μπορεί νὰ σου δώσι ὁ σὺ τέρας σου μπρός σὲ κεράσι ἐνὸς ἀρχηγῶ!

ΓΕΜΗΝΗ

Μὲ φωνία! Θὰ τοὺς ἀγαλλιάσει!

ΤΑΚΗΣ

Ἔσαι τρελλή! Πρῶτα θ' ἀφήνω νὰ γέρι σὲ κεράσι. Ἐπειὰ θὰ εἰσέλθῃ ὁ Παῦλος. Ὅπου νῆσαι θάρθει ἡ ἀστυνομία!

ΑΝΑΡΕΑΣ

Ποιός σουπε νά ειδοποιήσεις;

ΤΑΚΗΣ

Κανένας! Μόνος μου τὸ ἀποφάσισα!

ΑΝΑΡΕΑΣ

Κι' ἀπὸ πότε μπορεῖς ν' ἀπορροίξεις γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἀδερφοῦ μου ἐσύ;

ΤΑΚΗΣ

'Αδερφός σου ὁ Παύλος; 'Εὐὸ δὲν εἶσαι ποῦθαλες νὰ τοῦ πιεῖς τὸ αἷμα;

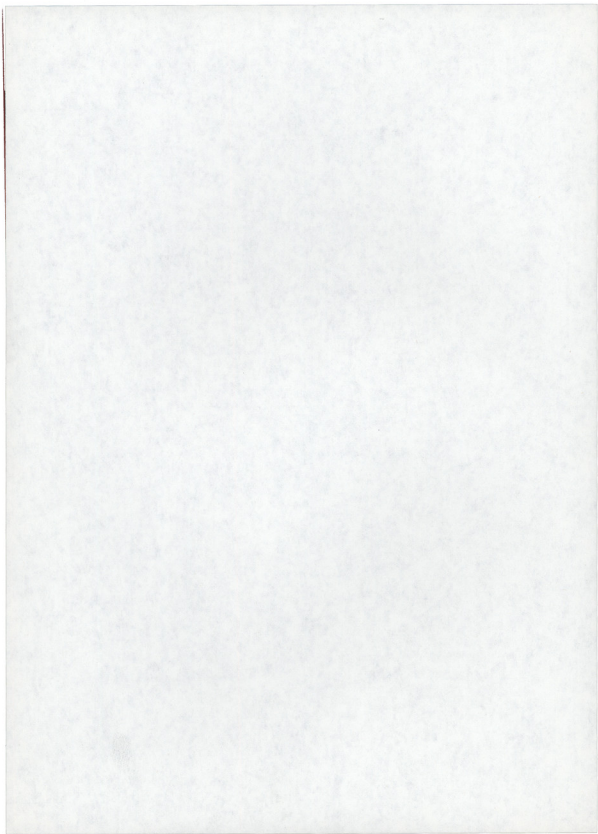
ΑΝΑΡΕΑΣ

Νά τοῦ τὸ πῶς ἐγώ, ὁ Πίος! Ἄλλος κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀγγιζεῖ ἀπάνω του! Ποιός τὸν πρόθεσε;

(Σιγή).

ΑΝΑΡΕΑΣ

Ποιός τὸν πρόθεσε;

MANNA

Μὲ τὸ βίω τοῦ τὸ αἶμα ζήστανε τὴν οὐρά!

ΑΝΑΡΕΑΣ

(Στὴν Ἰουλίτη). Μὲ τὴν ἀγάπη! Πῶς μπόρεσε:

CONFIDENCE [REDACTED]

Καὶ τὴν πατέρα μου; [REDACTED]

αὐτὴν: *Τὴν ἡμέρα ποὺ τὸν φέρει;* ...

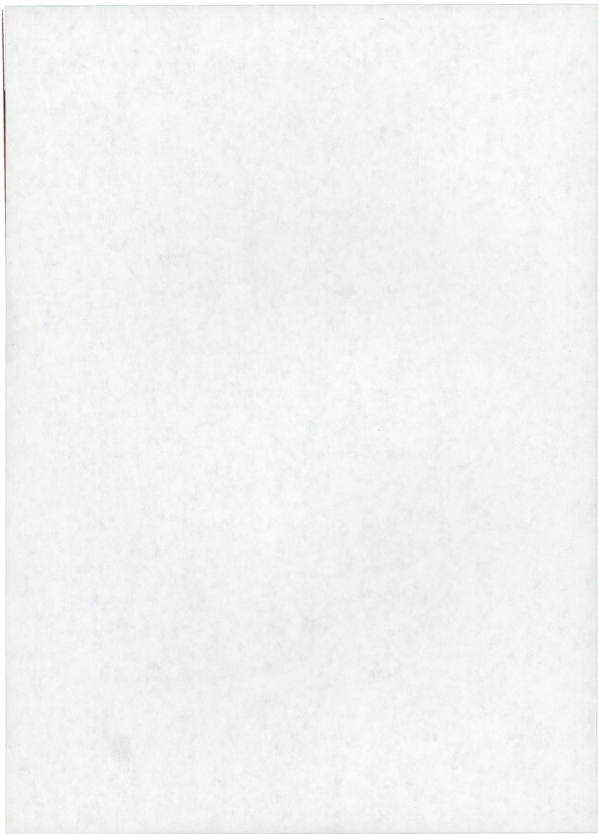
FAITH

[REDACTED] πῶς τὴν μάνα σου καὶ πατέρα! Ἄλλο τί
[REDACTED] εἶναι μπορετὴ νὰ γίνετ.

(Μαθαίνει ὁ μάνα σου Νικητὴς).

TRUST

[REDACTED] μου, γινετὴ ἀπὸ τὴν ἐξουσία σου; Ἐπειὶ
[REDACTED] σου;

~~Μαύρα πουλιά που πετάτε στον οθρανό...~~

~~Μαύρα πουλιά που χυτε νύχτα γαμψά~~

~~Μαύρα πουλιά που πετάτε στον οθρανό...~~

Πάρτε μιά άνασσα στην πούλια.

Πάρτε δυο άνασες στο φεγγάρι.

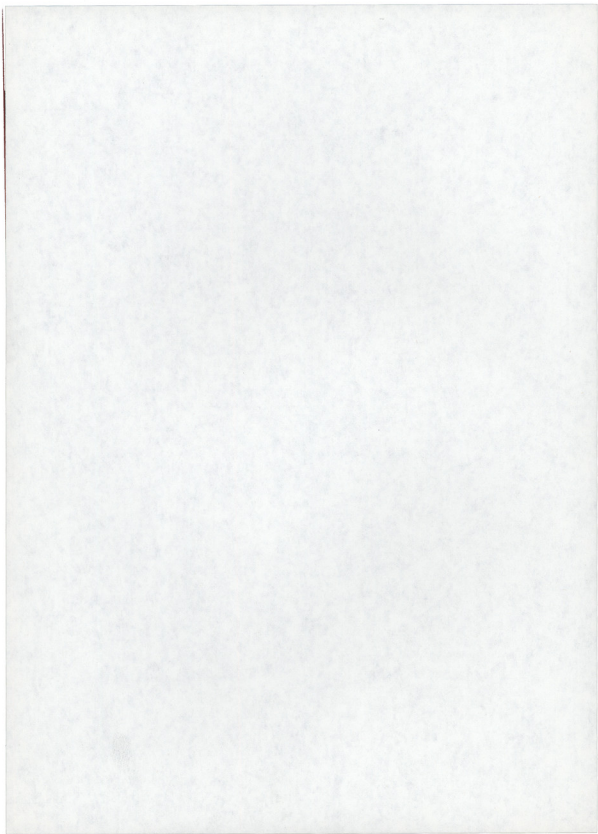
Πάρτε τρεις άνασες στον Γκιγντό

~~Μαύρα πουλιά που πετάτε στον οθρανό...~~

Κω Φτάλτε μου τὰ μάτια — τὰ σπλάχνα.

Φάτε μου τὴν καρδιά.

Νὰ μου γλυκάνει ὁ πόνος.

MANNA ΜΗΝΟΙΟΣ Α'

Τῷ Παιδί

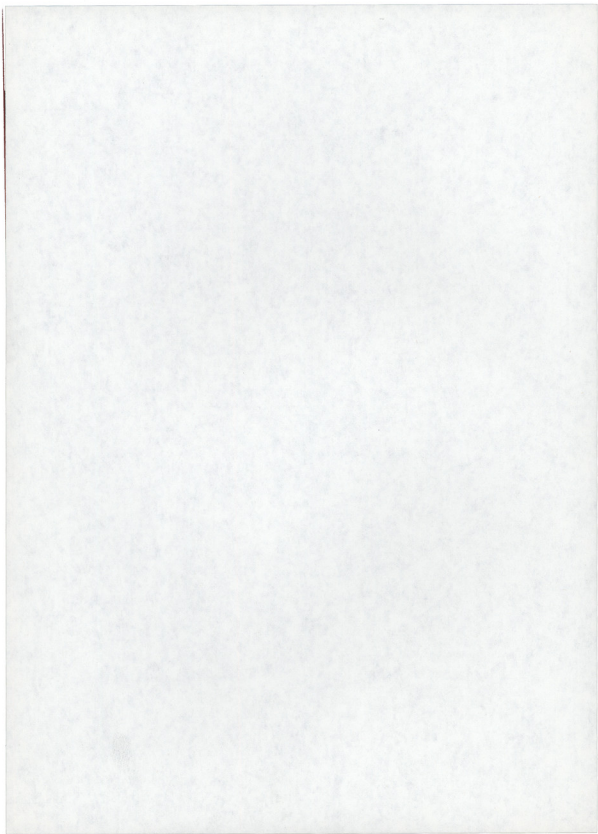
(Μηδὲν ἐπιμέλει)

Ὁ Νικόλαε μου τὸν πῆγα στὸ σχολεῖο.
 Στὴν αἰλὴ τοῦ ἀγέραςα κουλὀρι καὶ τυρί.
 Τροδῶσα καὶ μιὰ δραχμὴ νὰ πάρει σάμμιλι πού τοῦ
 ἀρέσει.

Ὁ πατριάρχης μαθεῖ νὰ τοῦ τὸν δόξου παραγέ.
 νὰ μάθει τὴν τέχνη καὶ νὰ τὸν βοηθεῖ στὸ σπίτι.
 Ὅπως ἐγὼ προτίμησα νὰ βουλεύω διπλά.
 νὰ νὰ τὸνε σκουδάσω νὰ γίνω ἀνθρώπος σωστός
 καὶ νὰ ξεφύγει ἀπ' εἰς μίσηρα τοῦ φτωχοῦ καὶ τοῦ
 ἀγρέμματου.

Μῶσον

Μῆμερ μάλλε μαθεῖται στὸ σχολεῖο
 πῶς εἶναι ὁ πρῶτος μαθητὴς
 καὶ θὰ τοῦ δῶσουν καὶ βραβεῖο.

~~Μηνύματα Παιδική Φωνή και ο ΠΑΤΡΑΣ της.~~

~~ΠΑΤΡΑΣ ΜΟΗΝΗ~~

~~Μένουν το Νικολόδλουσοδύμνο. Τους είδαμε από την
έξω Αγκάρας να κοιτάζονται. Τον φρούραρο έβλεπε
όχι μόνον από άσπαχο!~~

~~ΠΟΗΠΙ~~

~~Έγώ είδα φρούραρο! Από τα ρούχα του!~~

ΑΝΔΡΕΑΣ

~~Τό λουκράκι σου χάρη από ξανόδωρο! Μάννα με-
νε είθ! Έγώ τρέχω να προλάβω τον Παύλο!~~

ΜΑΝΝΑ ~~αυτοτον~~ ~~α~~

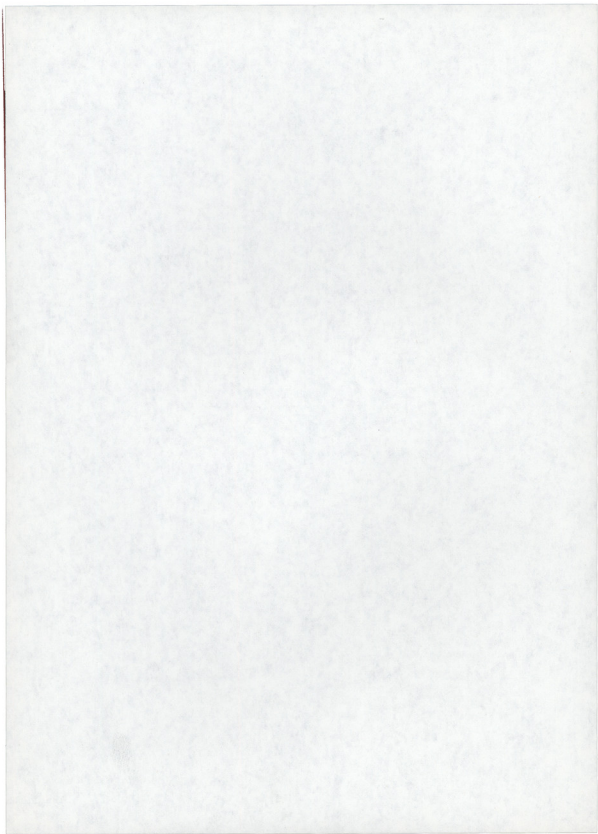
Παιδί μου, νάνεις την αγχή μου! Τώρα εγώ πώς
πάνω απ' όλα είναι η αγάπη του αδερφού.

ΤΑΚΗΣ

(Με το όπλο μπροστά). Το όπλο κάτω και τα χέρια
ψηλά!

Αδέρφι σου — ξαδέρφι σου ο Παύλος ~~Μ~~
~~αυτο~~ θα πεθάνει!

(δίας άλλος)

[Redacted]

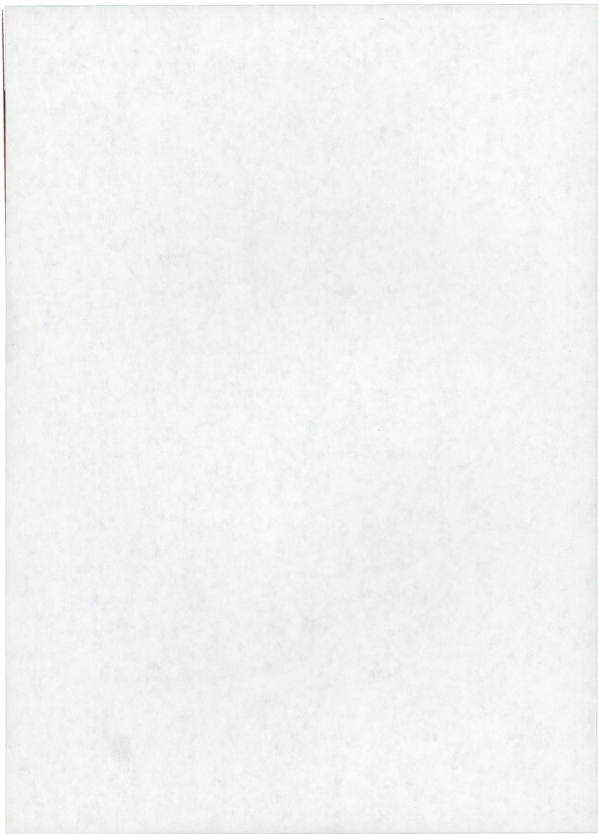
ΤΑΚΙΣ

Σας τον παραβίνο. Ήταν δικός μας. Όμως το αίμα
τέ αδερφικό ξύπνησε μέσα του και τὰ χτύπησε όλα
κάτω. (Τὴν πειράσαν)

MANNA ΠΑΥΛΟΥ

[Redacted]

(Σωογυλι).

(ΜΟΥΣΙΚΗ: Σόλο κλαρίνο με σαξόφονο. ~~Μουσική
συμμετέχουν Ηρακλής Παναγιώτης και Γεώργιος~~)

ΤΤΦΛΟΣ

Θυμάσαι Τασία τὰ χειμώνα πὸ ἐπλεκες σὴ λάμπρα
τὰ πουλόβερ τοῦ Λευνίδα καὶ τοῦ Κώστα;

ΤΑΣΙΑ

Ὅχι, πατέρα!

ΤΤΦΛΟΣ

Γιὰ θυμήσου καλά. Τότε πὸ καυγάδιζες μαζί τους
γιὰ τὰ χρώματα.

ΤΑΣΙΑ

Θυμάμαι. Ἄλλὰ πολὺ λίγο.

ΤΤΦΛΟΣ

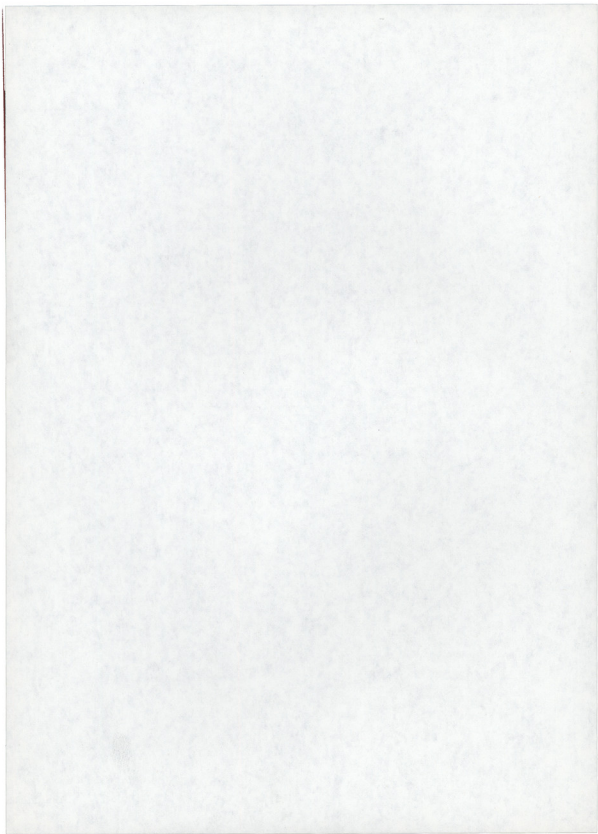
Τί χρώμα, ἀλήθεια, εἶχες διαλέξει;

ΤΑΣΙΑ

Μαύρο, ἔπως πάντα!

ΤΤΦΛΟΣ

Ὅχι, ἔχι! Κάνι ἄλλο, ~~πὸ ἐπλεκες σὴ λάμπρα
τὰ πουλόβερ τοῦ Λευνίδα καὶ τοῦ Κώστα~~

ΤΑΣΙΑ
 Ίσως κέραινο...
 (9) ΤΤΦΑΟΣ
 Μιμείται). Μι είναι χίρι κρατά εθ κίτρινο
 με άλλο τὸ γαλάζιο!
 Τι είναι;
 ΤΑΣΙΑ
 Τι είναι πατέρα;
 ΤΤΦΑΟΣ

Μήπως ήταν ἕνα κίτρινο καὶ τ' ἄλλο γαλάζιο;

ΤΑΣΙΑ

Ίσως, πατέρα. Γιατί;

ΤΤΦΑΟΣ

Τὰ φοροδοῦν στὴ φυλακὴ;

ΤΑΣΙΑ

Μπορεῖ!

ΤΤΦΑΟΣ

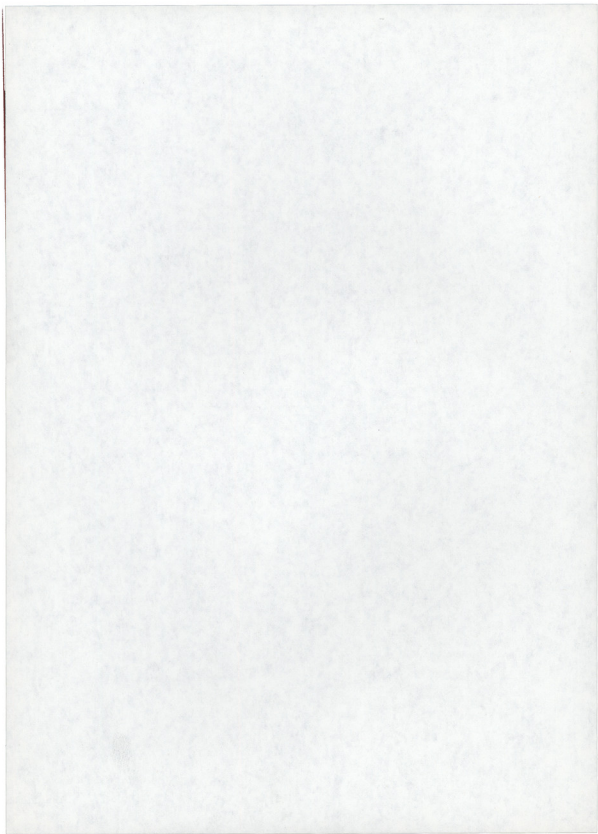
Νὰ τὰ φοροῦν ἀκόμα;

ΤΑΣΙΑ

(Μὲ ὑπομένη φωνή). Καὶ εἶδαι θὰ τὰ φοροῦν!

~~ΤΤΦΑΟΣ~~

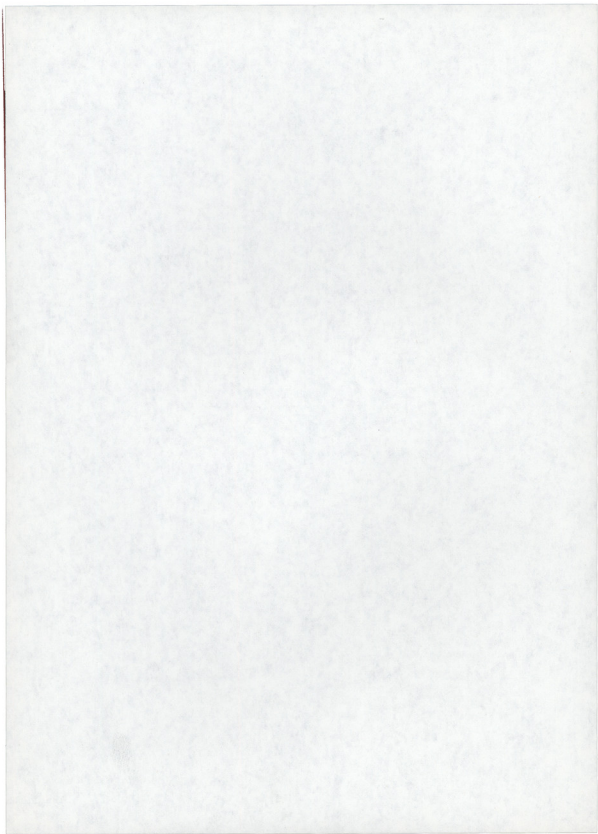
~~Μπορεῖ!~~

ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]
 ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]
 ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]
 ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]
 ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]
 ΤΑΞΙΑ
 [Redacted]

ΤΤΦΛΟΣ
 Λίς νά μάς θυμοῦνται ὅπως ἐμαίς;
 ΤΑΞΙΑ
 Ὅπως ἀγαπᾶτε καί μας!

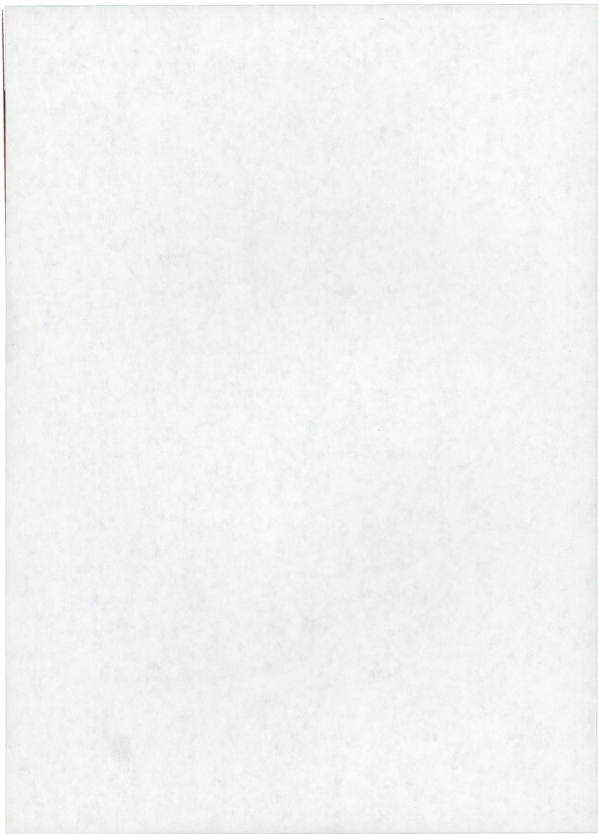
(Οὐ ταῦτα ἀγαπᾶτε πρὸς τὴν
 μα' νι εὐαί, τα. ἢ ἴσως ἐγὼ
 εἶ το' εὐαί. ἢ. Περὶ τῆς οὐκ
 κριτικῆς, οὐδὲ μα' ἴσως. Ἐγὼ
 ἢ ἴσως ὅπως εἰς πρῶτον
 κριτικῆς, ἢ, ἢ, ἢ)

ΜΟΥΣΙΚΗ.

ΠΡΟΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

(Φωτόγραφία από τον πίνακα. ΜΟΥΣΙΚΗ: ΠΡΟΔΟΜΕΝΗ
ΑΓΑΠΗ. Ἡ Γοργὴ τραγουδᾷ ἀκουσματικῶς στὴν
πύργα τοῦ οὐρανοῦ της. Ἄκουσε τὸ τέλος κοιτᾷ πρὸ
ἀγωνία πρὸς τὸ γιορτῆς).

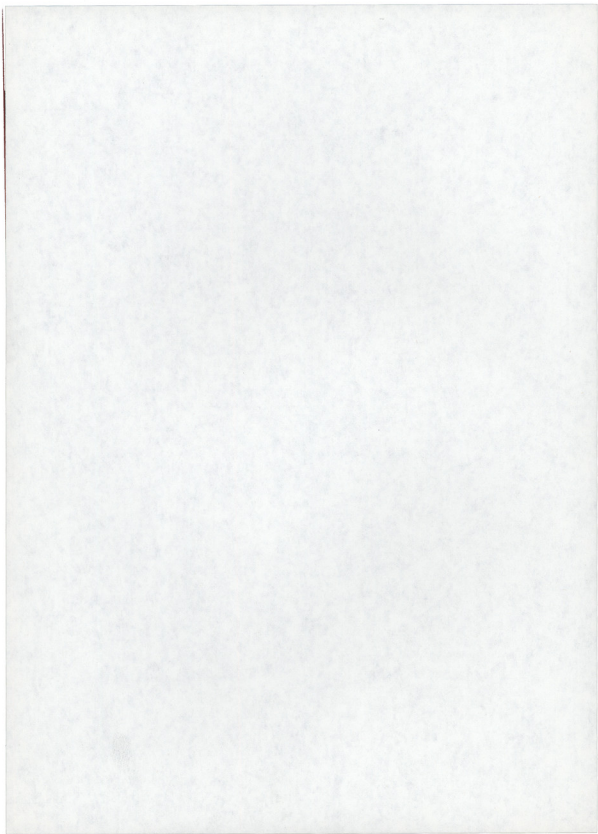
ΙΣΜΗΝΗ

Τὰ μεσάνυχτα πού σμίγουνε οἱ ὕρες,
 προβομένη μου ἀγάπη,
 τὰ μεσάνυχτα πού σμίγουν οἱ καρδιές μας,
 προβομένη μου ἀγάπη,
 NTAN - NTAN - NTAN - NTAN - σημαίνει
 NTAN τὸ τέλος τῆς ἀγάπης.

Δυὸ πουλιά, δυὸ περιστέρια
 ταξιδεύουν μέσα στ' ἀστέρια.

Τὰ μεσάνυχτα πούναε μακριὰ ὁ ἥλιος
 προβομένη μου ἀγάπη,
 τὰ μεσάνυχτα πούναε κοντὰ οἱ ζωές μας,
 προβομένη μου ἀγάπη,
 NTAN - NTAN - NTAN - NTAN - σημαίνει
 NTAN τὸ τέλος τῆς ἀγάπης.
 Δυὸ πουλιά, δυὸ περιστέρια
 ταξιδεύουνε στ' ἀστέρια.

Τὰ μεσάνυχτα θὰ σὲ περιμένουν,
 προβομένη μου ἀγάπη,
 ἀνὰ θὰ φύγει τὸ φεγγάρι, στὸ σκοτάδι,
 προβομένη μου ἀγάπη,
 NTAN - NTAN - NTAN - NTAN - σημαίνει
 NTAN τὸ τέλος τῆς ζωῆς μας.
 Δυὸ πουλιά, δυὸ περιστέρια
 ταξιδεύουν μέσα στ' ἀστέρια.
 (Μεσοκείμενο - Μεσοκείμενο)

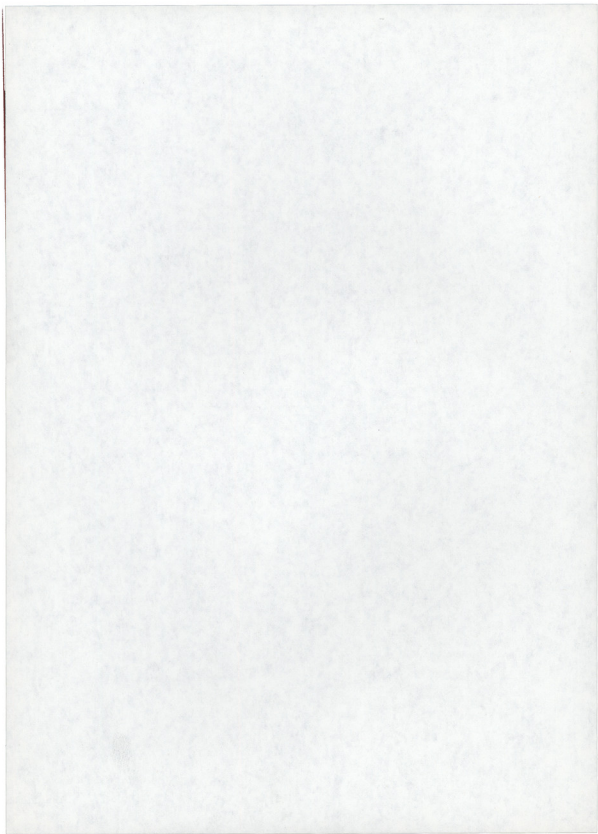
(12)

ΙΣΜΗΝΗ

(Με κραγή). Φύγε Παύλο!

~~Προβολετισμοί ἀπ' ἄλλες~~
 τῆς μεριᾶς. Ἡ Ἰσμήνη ~~ἔλα~~^{ἔλα} Ἀιγανόπληκτη, ~~καὶ~~
 τραυματισμένος ἕως θανάτου, ~~σφριάζεται~~
~~ἕως τῆς ἀκέρως Πύσης. Ἡ μέντοι του καὶ ἡ~~
~~ἡλικία καὶ ἡ ἀντοχή του ἀπῆλθε.~~
 Τὸ ἀπόσπασμα καὶ οἱ ἔνοπλοι πιάνον τὸν Παῦλο.
 Ὅταν ἡ κίνησι σταματήσει ἀπὸ βάθος δεξιὰ ἔχει
 καὶ μέλα ἀπὸ ἡμῶν ἢ ἀπὸ τοῦ Νικολοῦ ἀνὰ μῆκος
 ἀπὸ τοῦ φρουροῦ του. Ὁ δὲ κεραίης ἐπὶ κίρκι-
 δει καὶ τοῦ μῆδ. Ὁ Νικολός θά πρέπει τὰ πρῶτα
 μένει πύργου καὶ ἀκέρως.

με ὁ Πάυλος.

(ΜΟΥΣΙΚΗ: ΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΙΚΟΛΑΙΟ).

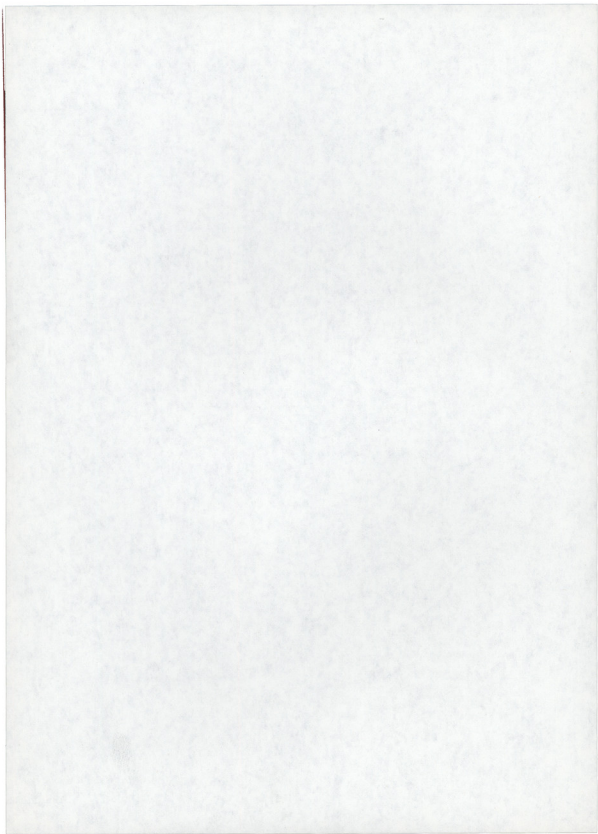

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Τὸν Παῦλο καὶ τὸ Νικολαῖο
τοὺς πᾶνε γὰρ ταξίδι
μὲ δάρκα δίχως ἄρμενα,
μὲ πλοιο δίχως ξάρτια.

(Ἡ μουσικὴ συνεχίζεται).

ΤΡΩΑΟΣ

Πάρη κόρη μου Τασία. Είναι ή πρώτη φορά που ελό-
γώ τόν Θεό που δέν έχω φτώ. Πώς θά φτάσει ό άν-
θρωπος σί τόση δυστυχία, μόνο άν τό θεός μέ τά ίθια
σου τά μάτια μπορείς νά τό πιστέψεις. Δέν έχω μάτια
κι' έτσι άν και τ' άκούω δλ' αβτά καθαρά, μπορώ
άκόμα νά έλπίζω... *να' εδω/ε... να' εδω/ε...*

MANNA ΠΑΤΑΟΤ

Νά ελπίσεις σέ τί, γέρο:

ΤΡΩΑΟΣ

*(Κραυγαστικός, γυρίζει άνά πούς τή μεριά της). Δέν
στοχη μαγισσία. "Απ' ελπίς τους γοναός της γής ή
πίά δυστυχισμένη είσαι σί...*

MANNA ΠΑΤΑΟΤ

Και σέ γέρο τί γέροι:

ΤΡΩΑΟΣ

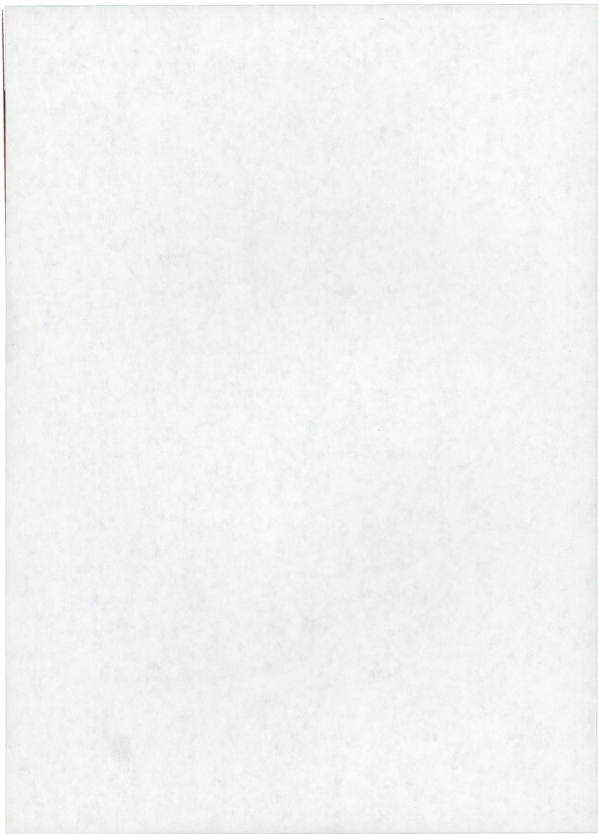
Πόνερα βαθαία. Όπως ή ζωός σου ό πόνος δέν έχει
βυθός. *(Πάει νά σ ύγει)*

MANNA ΠΑΤΑΟΤ

(Τόν παρακολουθεί χαμένη μέσα πόνος της).

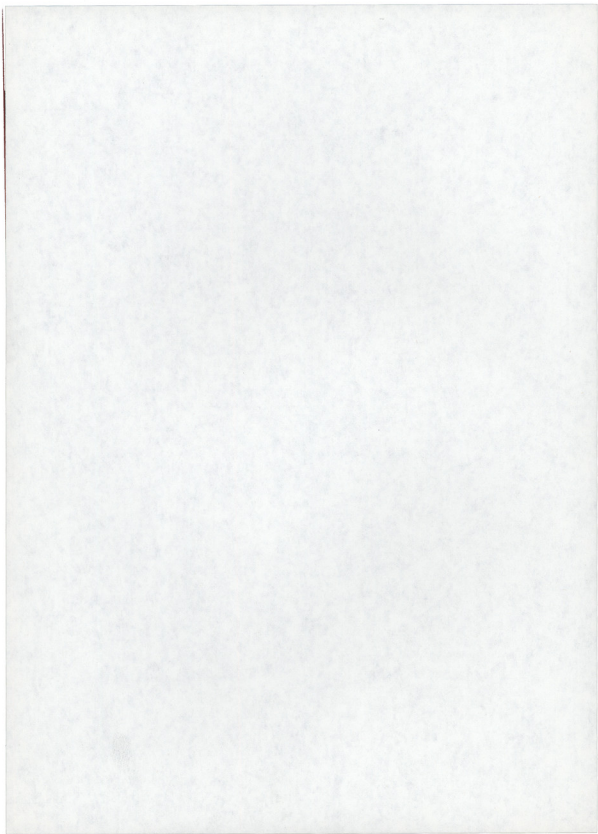
ΤΡΩΑΟΣ

Τώρα διπλά λαχταρώ νά πείσει τους γιούς μου. Για
αυτά πρέπει νά διασώσω κόρη μου!

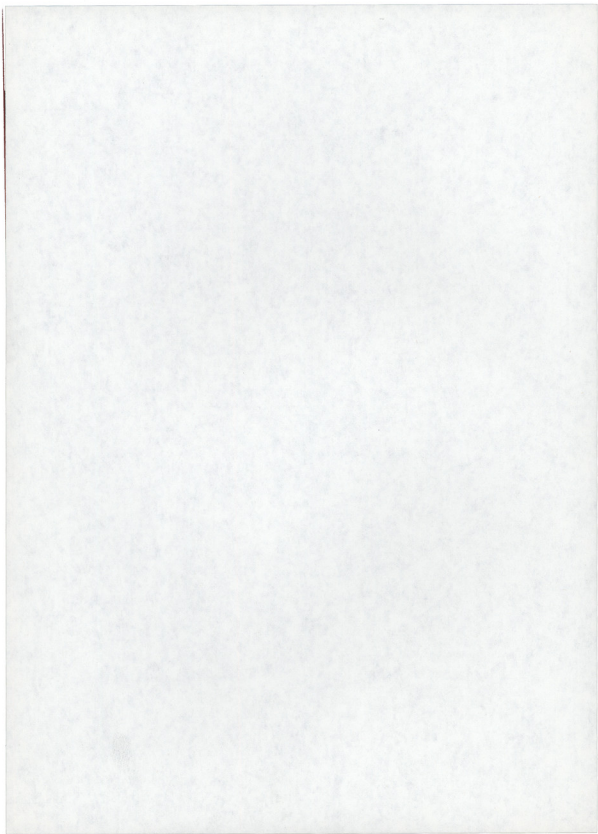
ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

ω' Τ' ἄρματα τέλαφε φωτιά.
Τὰ ξάρτια καταγίδα.
Καὶ τὸ ταξίδι θάνατος,
ποὺ γυρισμὸ δὲν ἔχει.
(Ἡ μουσική συνεχίζεται).

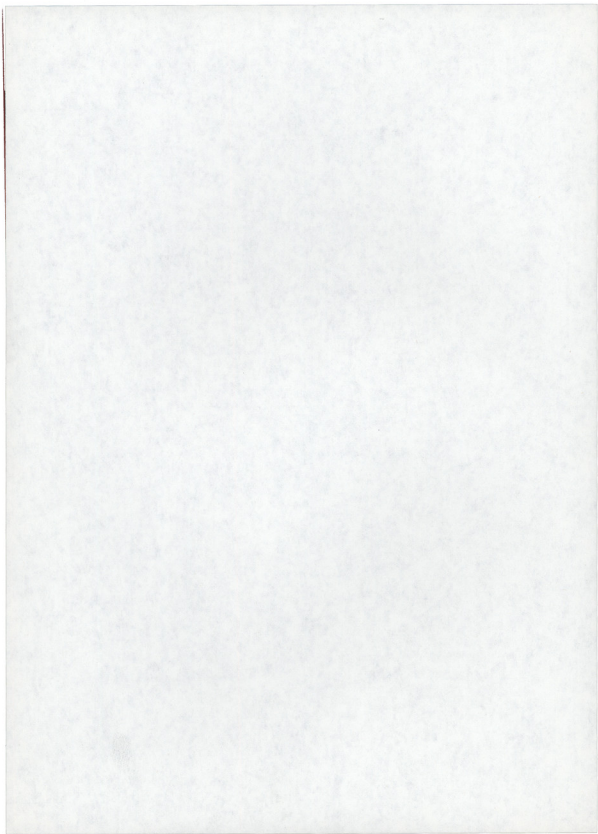
Η ΑΤΑΟΣ

Μένουσαν... (Κι)ν 'Ισμήνη). Οι
γλάστρες σου θα μένουν άπότιστες, και ου δέν θα τó
ξέρεις (Τίνος είναι). Άκούστωτε ή Νικόλαος, ή
αδελφός σου και ή αδελφή. Τά σόος σου μένουν και
ακούστωτε

128 ΠΡΑΓΜΑΤΙΣΤΗΣ

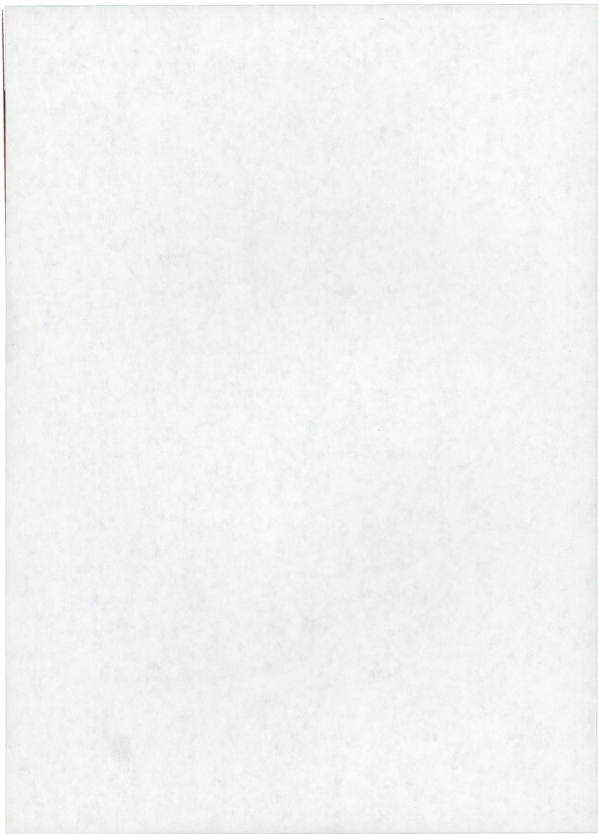
Τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Νικολαοῦ
οἱ μάννες πᾶν ἀντάμα.
Ρωτοῦν τὸ χῶμα νὰ τοὺς πει
καὶ κείνο στάζει αἷμα.
Δὲν εἶναι ἀναστεναγμός
ποὺ θγαίνει ἀπὸ τὸ χῶμα,
μόνο πηγὴ λαχταριστῆ
νὰ πιεῖς νὰ ξεδιψάσεις.

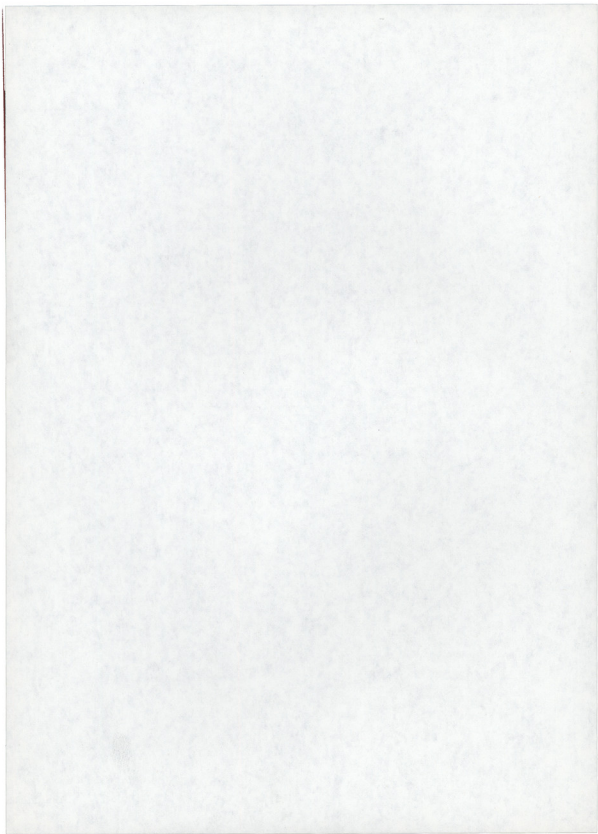

ΜΕΡΟΣ Β'

(ΣΚΟΤΙΑΙ. Ἄγωνα εἰσαγωγή. ΜΟΥΣΙΚΗ. ~~ἄρα~~
~~ἄρα~~ Τὸ φῶς ξανάρχεται ἄρα. Πρῶτα σὴν
 ἄρα. Μετὰ αὐτῶν οἱ μάνες ~~οὐκ ἔχουσιν~~ καθι-
 στήναι ~~ἐν τοῖς~~ μισοῦσιν αὐτοὺς πότες τους
 οὐκ ἔχουσιν. ~~ἄρα~~ ἄρα οἱ στρατιῶτες. Ἦ πο-
 ῶς σπαστά. Οἱ μάνες δὲν ἀπαντοῦν, ~~ἀλλ' ἄρα~~
 ἄρα, δὲν ἀμειβόμενοι).

(Κοίμῃ οἱ Διαγορεύ -
 α' α' ἄρα.)

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

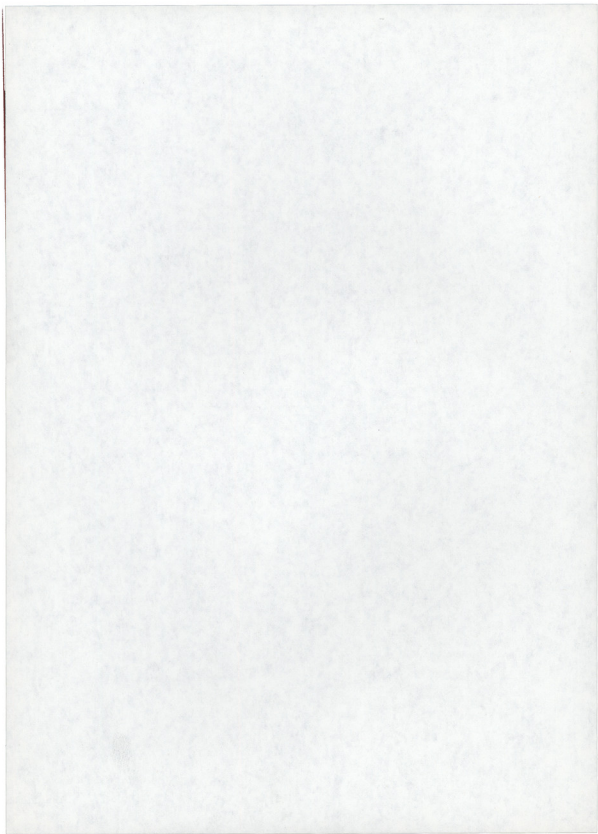
ΑΡΧΗ
ΣΤΑ ΠΕΡΒΟΝΗ 2

ΚΟΙΝΗ -

ΑΓΡΙΑΝΕ ?

Επισημαίνεται ότι οι ΑΓΡΙΑΝΕ Ηγείον οι εθελοντοί κωνι-
 νου πλοο και κινητά πλοο, που παρουνου
 περουνου κι εθελοντοί κινητου. Μαζι με το 1960
 1960 κινητου ο ΑΓΡΙΑΝΕ ΑΓΡΙΑΝΕ η ΑΓΡΙΑΝΕ, και
 κινητου κινητου κινητου και κινητου κινητου
 του 1960 κινητου, στη κινητου του.

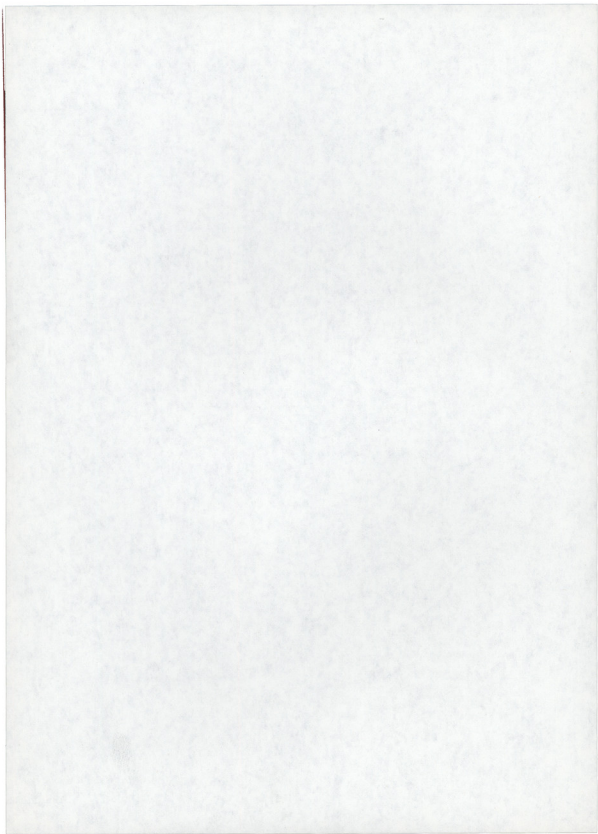
Κινητου 1/2 ο Γρουν κινητου
 κινητου κινητου κινητου κινητου
 κινητου. Κινητου κινητου
 1/2 ο Γρουν.

ΑΥΡΙΑΔΗΣ * ?

ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

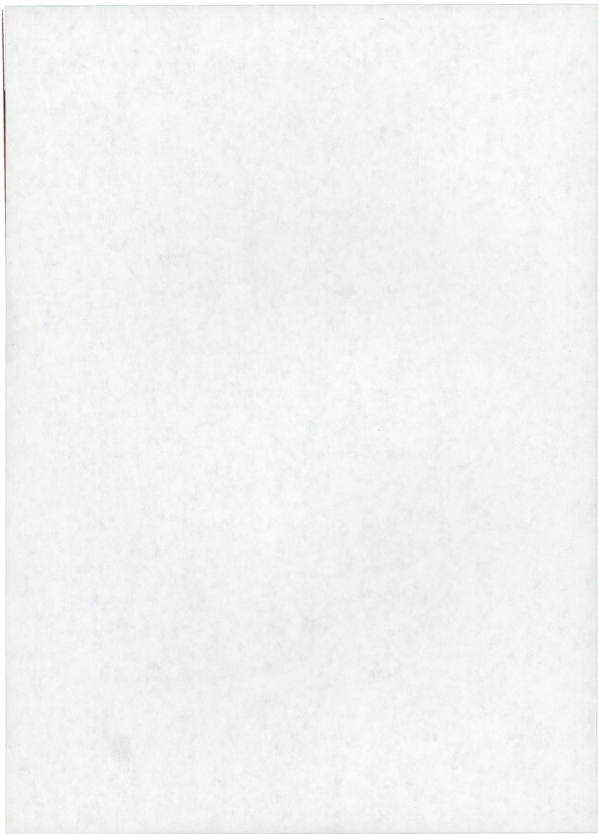
Στά περιβόλια μές στους άνθισμένους κήπους
 σάν άλλοτε θά στήσουμε χορό
 και τὸ Χάρο θά καλέσουμε
 νά πιούμε ἀντάμα και νά τραγουδήσουμε μαζί.
 Κράτα τὸ κλαρίνο και τὸ ζουρνά
 και γὺ θ' ῥθῶ μὲ τὸ μικρὸ μου μπαγλαμά.
 Ἄχ! και γὺ θάρθῶ.
 Μὲς στῆς μάχης τῆ φωτιά μὲ πῆρες Χάρε.
 Πάμε στά περιβόλια γιὰ χορό
 Στά περιβόλια μές' στους άνθισμένους κήπους
 ἔν σὲ πάρω Χάρε σὸ κρασί
 ἔν σὲ πάρω σὸ χορό και σὸ τραγούδι
 τότες χάρισέ μου μιὰς νυχτιᾶς ζωῆ.
 Κράτα τὴν καρδιά σου μάννα γλυκειά
 κι' ἐγὼ εἶμ' ὁ γιός σου γύρισε γιὰ μιά σου ματιά.
 ἄχ, γιὰ μιά ματιά —
 Γιὰ τὸ μέτωπο σάν ἐφυγα μαννούλα
 οὐ δὲν ἤρθες νά μὲ δεῖς.
 Ξενοβούλευες και πῆρα μόνος μου τὸ τραίνο
 ποὺ μὲ πήγε πέρ' ἀπ' τῆ ζωῆ...

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ

Ἡ μοναχὴ συνεχίζει μετὰ τὴν ΕΙΣΑΓΩΓΗ ἀπ' τὸ ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ. Στὸ τραγῳδί — ποὺ τὸ λιν εἶαι μαζὺ — ξαφνικὰ τὰ φῶτα γίνονται ἰκτινολωτικά καὶ οἱ ἠθολοιοὶ ἀποκαλύπτονται καθὼς ὑψώνουν ἀπότομα τὰ νεκρὰ, γυρίζοντας τὰ συγχρόνως ἀνάποδα δλον θῆναι σχεδιασμένα πολύχρωμα βυζαντινὰ ψηφιδωτά. Οἱ μάννες γνέθουν ἀποροσοισιμένες στὸ ἔργον τους. ΟἶΟΙ οἱ ἠθολοιοὶ τοῦ ἔργου μετὰ τὸ πορὸ πρὸς τὸ καινὸ τραγῳδοῦν τὸ ΔΟΞΑΣΤΙΚΟ).

ξυ)

ΟΔΟΙ

Ἐνωθῆτε βράχια - βράχια.
 Ἐνωθῆτε χέρια - χέρια.
 Τὰ βουνά καὶ τὰ λαγκάδια πιάστε τὸ τραγούδι.
 Πολιτεῖες καὶ λιμάνια μπεῖτε στὸ χορὸ.
 Σήμερα παντρεύουμε τὸν ἥλιο.
 τὸν ἥλιο μὲ τὴν νύφη τὴν μονάκριβη τὴν Πασχαλιά!
 Πασχαλιά μας κοπελιά μας
 κάμποι, θάλασσες, βουνά μας,
 μάννες, κόρες — σκοτωμένα ἀδελφια — πατεράδες
 ἓνα δέντρο, μὲ μιὰ ρίζα, μιὰ πηγγὴ, μιὰ βρύση.
 Σήμερα παντρεύουμε τὸν ἥλιο
 τὸν ἥλιο μὲ τὴ νύφη τὴν μονάκριβη τὴν Πασχαλιά.
 Πολυχρόνος ἡμέρα — Ὑπεριμάχω! — Ὑπεριμάχω!

ΑΥΛΑΙΑ

